

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

เงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกู้ยืมเพื่อชำระหนี้สิน

เงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกู้ยืมเพื่อชำระหนี้สิน

อุมภาพร บึงมุ่ม
นักวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการ

บทสรุปผู้บริหาร

การศึกษาการประเมินผลเงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร กู้ยืมเพื่อชำระหนี้สินในครั้งนี้เป็นแบบผสมผสาน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียน ฯ ในด้านปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการดำเนินงาน (Process) ผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) และศึกษาปัญหาอุปสรรครวมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียน ฯ ผู้ศึกษาได้นำรูปแบบการประเมินเชิงระบบ (Input-Output Model) ของ Katz and Kahn และรูปแบบการประเมิน IPOO มาดัดแปลงและประยุกต์ใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาการดำเนินงาน โดยใช้ผลจากการสำรวจความพึงพอใจของข้าราชการในสำนักงาน ฯ จำนวน 2,133 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทำการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณ มีจำนวน 631 คน จากรายงานผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียน ฯ ประจำปี พ.ศ. 2557 ของคณะกรรมการจัดทำระบบประเมินผลการดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียน ฯ นอกจากนี้ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) มา 5 คน เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) ในส่วนที่เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ทั้งนี้เพื่อให้ทราบถึงข้อบกพร่องหรือข้อจำกัดบางประการของการดำเนินงานในด้านต่างๆ เพื่อให้ผู้ดูแลเงินทุนได้ทบทวนและปรับปรุงระบบ กฎระเบียบ หลักเกณฑ์และการดำเนินงานให้มีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน รวมทั้งเป็นสารสนเทศที่จะช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วนสามารถใช้ประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงานในอนาคตของเงินทุนหมุนเวียน ฯ เพื่อให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพประสิทธิผล บรรลุวัตถุประสงค์ของเงินทุนที่ได้ตั้งไว้ โดยผลการศึกษาคำแนะนำของเงินทุนหมุนเวียน ฯ แต่ละด้านและข้อเสนอแนะมีดังต่อไปนี้

ผลการประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)

ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าตามความคิดเห็นของข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ได้จากการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ผลการประเมินในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า ปัจจัยนำเข้ามีความเพียงพอ มีความพร้อม และมีความเหมาะสมพอสมควร (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88) คิดเป็นร้อยละ 57.60 ของคะแนนเต็ม และเมื่อพิจารณาผลการศึกษาด้านปัจจัยนำเข้าเป็นรายด้านแล้ว ปรากฏว่า ด้านระยะเวลาในการชำระเงินกู้ยืมมีความเหมาะสมมีคะแนนมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.09 คิดเป็นร้อยละ 61.80 ด้านวิธีการและขั้นตอนการขอรับบริการที่ชัดเจน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.98) คิดเป็นร้อยละ 59.60 ด้านหลักเกณฑ์การให้กู้ยืม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83 คิดเป็นร้อยละ 56.60 และด้านเงื่อนไขวงเงินให้กู้ยืม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.62 คิดเป็นร้อยละ 52.40

ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าตามความคิดเห็นของข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จากการเก็บข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) ในส่วนที่เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ด้านงบประมาณรวมไปจนถึงวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสนับสนุนการดำเนินงาน มีความพร้อมและมีจำนวนเพียงพอในระดับที่เหมาะสม และบุคลากรผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความสามารถ ให้คำแนะนำ คำปรึกษาและมีบริการที่ดี นอกจากนี้ผู้กู้ยืมเงินจากเงินทุนหมุนเวียนฯ ยังมีความเห็นสอดคล้องกันว่าเงินทุนหมุนเวียนฯ มีคุณค่าและความจำเป็นต่อข้าราชการสำนักงานฯ ในอนาคตเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นแหล่งเงินกู้ที่ช่วยเหลือข้าราชการและช่วยบรรเทาปัญหาทางการเงินได้ ส่วนระบบการกู้ยืมเงิน เช่น การยื่นคำขอกู้ยืม การพิจารณาอนุมัติเงินให้กู้ยืม การจัดทำสัญญากู้ยืม รวมไปถึงการชำระคืนและการติดตามหนี้ในภาพรวมแล้วมีความเหมาะสมดี แต่จะมีขั้นตอนการอนุมัติเงินกู้ค่อนข้างมีความล่าช้า และไม่สามารถทราบสถานะของการยื่นกู้เงินได้ว่าอยู่ในขั้นตอนใด ได้รับอนุมัติหรือไม่แล้วจะได้รับเงินกู้เมื่อไหร่ และมีในส่วนของหลักเกณฑ์การกู้ยืมเงินทุนหมุนเวียนฯ ที่มีการกำหนดไว้ยุ่งยากเกินไป เช่น การกำหนดวงเงินกู้ยืมเกินไป ไม่เพียงพอต่อการนำไปชำระหนี้ที่มีอยู่ หากสามารถเพิ่มจำนวนวงเงินกู้ให้มากขึ้นกว่าเดิมได้จะมีความพึงพอใจเป็นอย่างยิ่ง และการค้ำประกันเงินกู้ที่กำหนดไว้ในปัจจุบัน ใช้คนค้ำจำนวนมากเกินไปทำให้ไม่สามารถหาคนค้ำประกันได้ครบจำนวนจึงไม่สามารถกู้ยืมเงินได้ รวมถึงอัตราดอกเบี้ยสูงเกินไปควรมีการปรับอัตราดอกเบี้ยให้ต่ำกว่าดอกเบี้ยจากแหล่งเงินกู้อื่น

ผลการประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)

ผลการประเมินกระบวนการตามความคิดเห็นของข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรที่ได้จากการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ผลการประเมินกระบวนการ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า กระบวนการมีความราบรื่นและมีความเหมาะสมพอสมควร ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88 คิดเป็นร้อยละ 57.60 ของคะแนนเต็ม และเมื่อพิจารณาผลการประเมินกระบวนการเป็นรายด้านแล้ว ผลว่าปรากฏด้านความเสมอภาคในการให้บริการและความชัดเจนและโปร่งใสในการประสานงาน มีคะแนนมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.92 คิดเป็นร้อยละ 58.40 ตามด้วย ขั้นตอนการรับบริการมีความง่ายไม่ซับซ้อน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 คิดเป็นร้อยละ 57.80 ความสะดวกรวดเร็ว ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88 คิดเป็นร้อยละ 57.60 และขั้นตอนการรับบริการกู้ยืม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83 คิดเป็นร้อยละ 56.60 ตามลำดับ

ผลการประเมินกระบวนการตามความคิดเห็นของข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรที่ได้จากการเก็บข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) จากผลการประเมินพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่า เงินทุนหมุนเวียนฯ มีการวางแผนการดำเนินงานและมีโครงสร้างผู้ดูแลรับผิดชอบที่เป็นระบบดี บุคลากรผู้ปฏิบัติงานได้รับมอบหมายงานเหมาะสมกับความรู้ความสามารถและมีอัธยาศัยไมตรีในการให้บริการดีเป็นอย่างมาก การจัดสรรและการเตรียมความพร้อมของทรัพยากรที่นำมาใช้ในการดำเนินงานในหน่วยงานของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานโดยรวมแล้วมีความพร้อม อาคารสถานที่ที่ให้บริการมีความเหมาะสม ด้านการพิจารณาให้กู้ยืม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า การพิจารณาให้กู้ยืม ดำเนินงานได้เหมาะสมมีความเป็นธรรมและเสมอภาคทุกคน แต่ในส่วนด้านการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับเงินทุน

หมุนเวียน ๆ ในปัจจุบันยังไม่ค่อยทั่วถึงเท่าที่ควร ทำให้ข้าราชการส่วนใหญ่ยังไม่รู้ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับเงินทุนหมุนเวียนเท่าที่ควร และแผนการให้กู้ยืมเงินมีการกำหนดวงเงินการปล่อยเงินกู้แต่ละปีต่ำเกินไป ทำให้ไม่เพียงพอต่อความต้องการกู้เงินของข้าราชการ ถึงแม้จะสามารถขออนุมัติเพิ่มเติมได้แต่ต้องใช้ระยะเวลาพอสมควรในการดำเนินการอนุมัติวงเงินกู้เพิ่ม รวมถึงด้านขั้นตอนของการอนุมัติเงินกู้และได้รับเงินกู้ยังมีความล่าช้า และด้านการสร้างจิตสำนึกแก่ผู้กู้ให้เห็นถึงคุณค่าของเงิน ให้มีการใช้เงินอย่างประหยัดยังไม่ได้มีการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม

ผลการประเมินผลผลิต (Output Evaluation)

ผลการประเมินผลผลิตตามความคิดเห็นของข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ได้จากแบบสอบถาม (Questionnaire) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า ผลผลิตของเงินทุนหมุนเวียนฯ มีความเหมาะสมพอสมควร ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.94 คิดเป็นร้อยละ 58.80 ของคะแนนเต็ม และเมื่อพิจารณาผลการประเมินผลผลิตเป็นรายด้านแล้วปรากฏผลว่า ด้านความซื่อสัตย์สุจริตในการให้บริการมีคะแนนมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 คิดเป็นร้อยละ 63.40 รองลงมา คือ ความเสมอภาคในการให้บริการ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 คิดเป็นร้อยละ 61.60 ความเอาใจใส่ในการให้บริการ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 คิดเป็นร้อยละ 61.00 ความรู้ความสามารถในการให้คำแนะนำ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.02 คิดเป็นร้อยละ 60.40 ความตรงต่อเวลาของการออกเงินกู้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.76 คิดเป็นร้อยละ 55.20 และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.57 คิดเป็นร้อยละ 51.40 ตามลำดับ

ผลการศึกษาดำเนินงานด้านผลผลิตของเงินทุนหมุนเวียนฯ ตามความคิดเห็นของข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ได้จากการเก็บข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) ในส่วนที่เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ จากผลการประเมินผลผลิต กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ผู้ที่กู้ยืมเงินทุกคนได้รับโอกาสและความเสมอภาคในการได้รับอนุมัติให้กู้ยืมเงินเพื่อไปชำระหนี้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวัตถุประสงค์ของเงินทุนหมุนเวียน ๆ ทำให้มีความพึงพอใจในด้านของการเปลี่ยนแปลงสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นหลังจากที่ได้กู้ยืมเงินจากเงินทุนหมุนเวียนฯ เพราะช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายต่อเดือนของครอบครัวในระดับหนึ่ง แต่ยังมีข้าราชการจำนวนมากที่มีความต้องการกู้ยืมเงินจากเงินทุนหมุนเวียนฯ นี้แต่ไม่สามารถกู้ยืมเงินได้เนื่องจากติดปัญหาในตัวของผู้กู้เอง จึงมีการไปกู้ยืมจากแหล่งเงินกู้ภายนอก ทำให้ข้าราชการยังคงมีภาระหนี้สินเหมือนเดิมทำให้การดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียนฯ ยังไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ผลการประเมินผลลัพธ์ (Outcome Evaluation)

ผลการประเมินผลลัพธ์ตามความคิดเห็นของข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ได้จากแบบสอบถาม (Questionnaire) ผลการศึกษาด้านผลลัพธ์กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า ผลลัพธ์ของเงินทุนหมุนเวียนฯ มีความราบรื่นและมีความเหมาะสมพอสมควร ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87 คิดเป็นร้อยละ 57.40 ของคะแนนเต็ม และเมื่อพิจารณาผลการประเมินผลลัพธ์เป็นรายด้านแล้วปรากฏว่า ความสะดวกในการกู้ยืมเงินมีความเหมาะสมมีคะแนนมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.90 คิดเป็นร้อยละ 58.00 รองลงมา คือ

ความก้าวหน้าของระบบมีการพัฒนา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87 คิดเป็นร้อยละ 57.40 และความรวดเร็วในการอนุมัติเงินกู้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.84 คิดเป็นร้อยละ 56.80 ตามลำดับ

ผลการประเมินผลลัพธ์ตามความคิดเห็นของข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ได้จากการเก็บข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) จากผลการประเมินผลลัพธ์กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในด้านการเปลี่ยนแปลงทางสภาพแวดล้อมและสภาพความเป็นอยู่ที่เกิดขึ้นหลังจากที่ได้กู้ยืมเงินจากเงินทุนหมุนเวียนฯ ในระดับหนึ่ง เพราะช่วยแบ่งเบาภาระการชำระหนี้สินต่อเดือนจากจำนวนเงินที่สูงให้ลดลงได้ ทำให้มีเงินเหลือเพื่อใช้จ่ายตามความจำเป็นในชีวิตประจำวันเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ชีวิตความเป็นอยู่ของข้าราชการดีขึ้น แต่ในภาพรวมหากมีการปรับปรุงหลักเกณฑ์การกู้ยืมเงินให้อ่อนต่อการกู้ยืมเงินได้ง่ายขึ้นโดยการเพิ่มวงเงินกู้ให้สูงขึ้นและลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ให้ต่ำลงเพื่อเป็นการช่วยเหลือข้าราชการให้สามารถปลดเปลื้องหนี้สินที่มีอยู่ได้ จะทำให้ระดับความพึงพอใจต่อเงินทุนหมุนเวียน ฯ เพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการประเมินผลเงินทุนหมุนเวียน ฯ ในภาพรวมแสดงให้เห็นว่า การดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียนฯ มีผลการดำเนินงานที่ดีและเป็นที่น่าพอใจในทุกๆ ด้าน ตั้งแต่ปัจจัยนำเข้า กระบวนการดำเนินงาน ผลผลิต และผลลัพธ์ ถึงแม้ว่าในแต่ละด้านจะพบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานอยู่บ้าง ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียน ฯ มีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ผู้ประเมินขอแสดงความคิดเห็นเพื่อเป็นข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติต่อคณะกรรมการบริหารเงินทุนหมุนเวียน ฯ ในแต่ละด้านดังต่อไปนี้

1. ด้านปัจจัยนำเข้า

- ควรทบทวน/ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารของเงินทุนหมุนเวียนให้เป็นไปตามภารกิจและหน้าที่ความรับผิดชอบที่แท้จริงตามวัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง รวมทั้งกำหนดผู้รับผิดชอบและขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน เพื่อให้การบริหารจัดการเงินทุนหมุนเวียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น ในส่วนของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานธุรการต่าง ๆ ของเงินทุนหมุนเวียนควรมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบชัดเจน รับผิดชอบเฉพาะงานของเงินทุนหมุนเวียนโดยตรง ไม่ควรให้เจ้าหน้าที่สวัสดิการรับผิดชอบทั้งในส่วนงานราชการและงานเงินทุนเป็นบุคคลคนเดียว

- คณะกรรมการและผู้บริหารของเงินทุนหมุนเวียน ควรต้องมีบทบาท/ส่วนร่วมที่สำคัญในการบริหารพัฒนาเงินทุนหมุนเวียนอย่างจริงจัง เช่น ควรมีการวิเคราะห์ถึงสาเหตุ/ข้อจำกัดที่ทำให้ผลการดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียนไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และนำไปกำหนดนโยบายที่เหมาะสม เพื่อให้การดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงอาจมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานว่าการปล่อยเงินกู้ไปแล้วข้าราชการสามารถปลดเปลื้องหนี้สินได้จริงหรือไม่

- ควรมีการทบทวนระเบียบ ฯ หลักเกณฑ์การกู้ยืมเงินให้มีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน เนื่องจากหลักเกณฑ์ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันถูกกำหนดขึ้นตั้งแต่ปี 2540 ทำให้มีหลักเกณฑ์บางประการอาจ

ไม่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน เช่น การกำหนดวงเงินให้กู้ยืมสูงสุดได้คนละไม่เกิน 500,000 บาท เนื่องจากมูลค่าของเงินตามเวลา (Time Value of Money) มีการลดลงตามเวลาทำให้จำนวนเงินเพียงเท่านี้ อาจไม่เพียงพอต่อการนำไปชำระหนี้ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ดังนั้นควรมีการเพิ่มวงเงินให้สูงขึ้น ให้เพียงพอต่อการไปชำระหนี้ของข้าราชการ หากจำนวนเงินที่กู้ได้ไม่เพียงพอต่อการไปชำระหนี้ได้ทั้งหมดสามารถชำระได้เพียงบางส่วน อาจทำให้เงินกู้นี้เป็นเพียงช่องทางเพิ่มหนี้อีกทางหนึ่งไม่สามารถช่วยปลดเปลื้องหนี้สินได้ตามวัตถุประสงค์ ดังนั้นวงเงินกู้ อาจจะทำให้เพิ่มวงเงินสูงขึ้นโดยให้สอดคล้องกับจำนวนเงินเดือนที่ได้รับหรือจำนวนอายุราชการ เป็นต้น หลักเกณฑ์ที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ การค้ำประกันเงินกู้ที่มีการกำหนดไว้ให้ค้ำได้หนึ่งแสนต่อหนึ่งคน ควรมีการลดจำนวนคนค้ำประกันให้น้อยลงโดยอาจนำเอาระบบการประกันภัยเงินกู้มาใช้ ร่วมกับการค้ำประกันด้วยบุคคลซึ่งผู้กู้ต้องยอมจ่ายค่าเบี้ยประกันวงเงินตัวเอง เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจว่าจะไม่เกิดหนี้สูญ รวมถึงควรลดอัตราดอกเบี้ยให้ต่ำลง จากเดิมที่กำหนดไว้ร้อยละ 6 ต่อปี ซึ่งเท่ากับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของสหกรณ์ออมทรัพย์รัฐสภา ดังนั้นเพื่อให้เงินหมุนเวียนนี้เป็นสวัสดิการของข้าราชการในการกู้ยืมเงินเพื่อปลดเปลื้องหนี้สินให้หมดไป ดอกเบี้ยเงินกู้ควรกำหนดไว้ที่ร้อยละ 3 ต่อปี โดยเทียบเคียงจากโครงการเงินกู้ยืมของรัฐบาลที่ให้ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมสามารถกู้ยืมเงินจากธนาคารกรุงไทยได้ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3 ต่อปี ทั้งนี้เพื่อให้ข้าราชการลดภาระการจ่ายดอกเบี้ยลง และมีโอกาสปลดเปลื้องหนี้สินที่มีอยู่ให้หมดไปได้ และควรกำหนดนโยบายไม่ให้มีการกู้ซ้ำได้

2. ด้านกระบวนการ

- การบริหารจัดการกองทุนหมุนเวียน ฯ ควรมีระบบการดำเนินงานในด้านการจัดสรรเงินกู้ยืมให้มีความรวดเร็วมากขึ้น ควรมีการกำหนดวัน/เวลา ในการยื่นกู้หรือระยะเวลาในการอนุมัติเงินกู้ให้มีความชัดเจน เพื่อให้ข้าราชการที่มีความประสงค์จะยื่นกู้ และที่ยื่นกู้ไว้ทราบสถานะความเคลื่อนไหวของเงินกู้ได้ เพื่อจะได้มีการวางแผนการใช้เงินได้ถูก

- ควรมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารการดำเนินงานของกองทุนหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการได้รับทราบข้อมูลข่าวสารของกองทุนหมุนเวียน โดยอาจทำเป็นเว็บไซต์เพื่อประชาสัมพันธ์หรืออาจจะมีบอร์ดเพื่อปิดประกาศข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ของกองทุนหมุนเวียนโดยเฉพาะ เป็นต้น

- ควรมีการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานจากการอนุมัติเงินกู้ยืมไปแล้วทำให้ข้าราชการปลดเปลื้องหนี้สินได้ตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกองทุนหมุนเวียนหรือไม่ หลังจากกู้เงินไปแล้วมีการไปสร้างหนี้เพิ่มหรือไม่

- ควรมีการสำรวจความต้องการกู้ยืมเงินของข้าราชการ โดยอาจจะให้ข้าราชการที่มีความประสงค์จะขอกู้ยืมเงินมาลงทะเบียนหรือยื่นความประสงค์ไว้ก่อน เพื่อให้สามารถประมาณการจำนวนเงินที่จะปล่อยกู้ในแต่ละปีได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการกู้เงินของข้าราชการ

- ควรมีการจัดโครงการจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการรู้จักใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์ให้สำหรับข้าราชการที่จะกู้เงินจากกองทุนหมุนเวียน ฯ หรืออาจนำเสนอโครงการดังกล่าวให้สำนักพัฒนาบุคลากรจัดขึ้นในโอกาสที่เหมาะสมให้กับข้าราชการในสำนักงาน ฯ หรือบรรจุหลักสูตรให้กับข้าราชการที่บรรจุใหม่ที่ยังไม่มีหนี้ เพื่อเป็น

การสร้างจิตสำนึกที่ดีในดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงและให้ข้าราชการได้ตระหนักถึงการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย รู้จักใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็นเพื่อลดการไปก่อหนี้สินที่จะก่อให้เกิดปัญหาในอนาคต

- ควรมีมาตรการป้องกันไม่ให้ข้าราชการและลูกจ้างที่มากู้ยืมเงินของเงินทุนหมุนเวียนไปแล้วไปสร้างหนี้สินเพิ่ม โดยอาจมีการทำเป็นข้อตกลงระหว่างสำนักงาน ฯ กับข้าราชการที่จะมากู้ยืมเงินทุนหมุนเวียน ฯ ว่า หากได้รับการอนุมัติเงินกู้ของเงินทุนหมุนเวียนไปแล้วห้ามไปก่อหนี้สินเพิ่มเติมอีกภายหลังภายในปีตามความเหมาะสม

3. ด้านผลผลิต

- ควรมีการสร้างแรงจูงใจให้ข้าราชการมากู้เงินทุนหมุนเวียนแทนที่จะไปกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินกู้ภายนอก เพื่อเป็นการนำเงินที่ค้างอยู่ในบัญชีออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์และเกิดการหมุนเวียนในระบบ โดยอาจกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ให้ต่ำกว่าท้องตลาดทั่วไป

4. ด้านผลลัพธ์

- ข้าราชการในสำนักงาน ฯ ควรมีความสนใจติดตามข่าวสารของกองทุนหมุนเวียน ฯ และการประชาสัมพันธ์อื่น ๆ ซึ่งจะทำให้สามารถเตรียมดำเนินการในเรื่องเอกสารและขั้นตอนต่างๆได้อย่างทันกำหนดเวลา ไม่ควรรอเป็นผู้รับข่าวสารแต่เพียงฝ่ายเดียว รวมถึงมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในช่องทางที่คณะกรรมการ ฯ จัดทำขึ้น เพื่อให้คณะกรรมการ ฯ ทราบถึงความต้องการที่แท้จริงของข้าราชการและนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียนให้มีความเหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อข้าราชการอย่างแท้จริง นอกจากนี้ข้าราชการควรมีการวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัด มัธยัสถ์ ไม่ฟุ่มเฟือยในสิ่งที่ไม่จำเป็น และใช้จ่ายเงินที่ได้กู้ยืมมาตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

ข้อมูลจากการศึกษาการประเมินผลเงินทุนหมุนเวียน ฯ ขึ้นนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทาง ในการศึกษาถึงภาวะเทียบ เทคนิควิธี ขั้นตอนและกระบวนการบริหารจัดการกองทุนหมุนเวียน ซึ่งจากการศึกษาพบว่าเงินทุนหมุนเวียน ฯ มีผลกระทบทางตรงและทางอ้อมต่อการทำงานของข้าราชการในสำนักงาน ฯ แม้ว่านโยบายดังกล่าวจะมีผลกระทบทางตรงต่อคุณภาพชีวิตของข้าราชการไม่มากนัก เนื่องจากนโยบายนี้ยังไม่สามารถแก้ปัญหาหนี้สินของข้าราชการในสำนักอย่างสิ้นเชิง แต่่นโยบายดังกล่าวมีผลทางอ้อมอย่างมาก เช่น จากการสำรวจพบว่าข้าราชการในสำนักงาน ฯ มีความพึงพอใจในนโยบายในการให้ความช่วยเหลือด้านการเงินดังกล่าว ข้าราชการที่กู้ยืมเงินจากเงินทุนหมุนเวียน ฯ รายงานว่าตนเองมีระดับความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้ข้าราชการที่มีหนี้สินเกิดความเครียดน้อยลงและส่งผลให้มีความตั้งใจและทัศนคติในการทำงานดีขึ้น ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มความสามารถ เนื่องจากมีสมาธิในการทำงานไม่ต้องคอยวิตกกังวลในการหาแหล่งเงินกู้เพื่อนำไปชำระหนี้สิน ทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานโดยรวมสูงขึ้น ข้าราชการสามารถสนับสนุนส่งเสริมงานของสถาบันนิติบัญญัติซึ่งถือว่าเป็นงานที่มีความสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้สำนักงาน ฯ ขับเคลื่อนภารกิจต่าง ๆ ของสำนักงานให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถเป็นฟันเฟืองขับเคลื่อนประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้ามั่นคงต่อไป

คำนำ

สำนักงบประมาณของรัฐสภาได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการบริหารจัดการเงินงบประมาณของประเทศที่ถูกจัดสรรไปในรูปแบบของเงินกองทุนหรือเงินทุนหมุนเวียนว่ามีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพเพียงพอหรือไม่ ทำให้ผู้ศึกษาได้จัดทำ” การประเมินผลเงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกู้ยืมเพื่อชำระหนี้สิน” เนื่องจากปัจจุบันพบว่าข้าราชการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรต่างมีปัญหาภาระหนี้สินมากมายและมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ทั้งที่สำนักงานได้รับจัดสรรงบประมาณเพื่อมาจัดตั้งเงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินของข้าราชการ ซึ่งถือเป็นสวัสดิการให้ข้าราชการมีแหล่งเงินกู้ในอัตราดอกเบี้ยต่ำเพื่อนำไปชำระหนี้ที่มีอยู่เดิม เป็นการช่วยลดภาระอัตราดอกเบี้ยและให้ข้าราชการมีโอกาสปลดปล่อยหนี้สินได้ แต่เหตุใดข้าราชการจำนวนมากยังคงมีภาระหนี้สินอยู่จากปัญหาดังกล่าวจึงทำให้อยากศึกษาว่าเหตุใดการดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียน ฯ จึงไม่สามารถปลดปล่อยหนี้สินของข้าราชการได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และการบริหารจัดการเงินทุนหมุนเวียน ฯ มีประสิทธิภาพจริงหรือไม่ ทั้งนี้ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะอาจจะมียุทธศาสตร์ไม่มากนักน้อยต่อผู้เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วนในการนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงานในอนาคตของกองทุนหมุนเวียน ฯ นี้ได้ เพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน เพื่อให้การดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียน ฯ เกิดประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น และเพื่อให้การใช้จ่ายเงินงบประมาณเป็นไปอย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรอย่างแท้จริง

อุมาพร บึงมูม

มกราคม 2558

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	(1)
คำนำ	(7)
สารบัญ	(8)
สารบัญตาราง	(10)
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	4
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.5 คำถามวิจัย	4
1.6 สมมติฐานทางการวิจัย	5
บทที่ 2 กรอบแนวคิด ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	
2.1 สภาวะการครองชีพของข้าราชการ	6
2.2 ปัญหาหนี้สินของข้าราชการไทย	8
2.3 นโยบายรัฐบาลที่ช่วยเหลือข้าราชการ	9
2.4 สาระสำคัญของเงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการสำนักงานฯกู้ยืมเพื่อชำระหนี้สิน	11
2.5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	23
2.6 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผล	26
บทที่ 3 กรอบแนวคิดและวิธีการศึกษา	
3.1 กรอบแนวคิดการศึกษา	31
3.2 นิยามปฏิบัติการ	31
3.3 วิธีการประเมิน	34
3.4 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	34
3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	34
3.6 เกณฑ์การวัด	36
3.7 การทดสอบเครื่องมือ	36
3.8 การเก็บรวบรวมข้อมูล	36
3.9 การวิเคราะห์ข้อมูล	36

บทที่ 4 ผลการประเมิน

4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	38
4.2 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)	40
4.3 ผลการประเมินกระบวนการดำเนินงาน (Process Evaluation)	41
4.4 ผลการประเมินผลผลิต (Output Evaluation)	42
4.5 ผลการประเมินผลลัพธ์ (Outcome Evaluation)	43
4.6 ปัญหา อุปสรรค ในการดำเนินงานเงินทุนเงินหมุนเวียนฯ	44

บทที่ 5 สรุปผลการประเมิน อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป	
(1) ผลการประเมิน	45
(2) อภิปรายผล	48
5.2 ข้อเสนอแนะ	52

บรรณานุกรม 55

ภาคผนวก 56

ภาคผนวก ก แบบสอบถาม ความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการดำเนินงานของ
 เงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการและลูกจ้างสำนักงานเลขาธิการสภา
 ผู้แทนราษฎรกู้ยืมเพื่อชำระหนี้สิน 57

ภาคผนวก ข แบบสอบถาม 58

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงการสรุปหลักเกณฑ์การกั้ยืมเงินของเงินทุนหมุนเวียนฯ	13
2 งบแสดงฐานะการเงินของเงินทุนหมุนเวียน ฯ ปีงบประมาณ 2553 – 2557	15
3 สรุปผลการดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียน ฯ ปีงบประมาณ 2540 - 2557	16
4 รายงานผลการประเมินของเงินทุนหมุนเวียน ฯ ปีงบประมาณ 2555 - 2556	21
5 รายงานแสดงคะแนนจากผลการประเมินของเงินทุนหมุนเวียน ฯ ปีงบประมาณ 2556	22
6 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	39
7 แสดงความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)	40
8 แสดงความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง ด้านกระบวนการ (Process)	41
9 แสดงความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง ด้านผลผลิต (Output)	42
10 แสดงความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง ด้านผลผลิต (Outcome)	43

การศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ

เรื่อง : การประเมินผลเงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกู้ยืมเพื่อชำระหนี้สิน

นางสาวอุมาพร บึงมูม

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปี พ.ศ. 2556 สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ได้เปิดเผยผลการวิจัยคุณภาพชีวิตทุกด้านของข้าราชการไทยในปัจจุบัน พบว่าคุณภาพชีวิตการทำงานข้าราชการส่วนใหญ่ต่ำกว่ามาตรฐาน มีหนี้สินที่เป็นหนี้กู้ยืมมากที่สุด ตามด้วยหนี้เงินผ่อนสินค้า นอกจากนี้เกือบครึ่งของจำนวนข้าราชการทั่วประเทศยังไม่มีรายได้อื่นนอกจากงานประจำที่ทำอยู่ ในระยะเวลาที่ผ่านมารัฐบาลจึงมีนโยบายในการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ข้าราชการทั่วประเทศเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ ลดปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันรวมทั้งเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน หนึ่งในแนวทางในการแก้ปัญหาหนี้สินของข้าราชการคือการจัดตั้งกองทุนหรือเงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการกู้ยืมเพื่อชำระหนี้สิน กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมนี้มีอยู่ทั้งสิ้น 18 กอง จากกองทุนหมุนเวียนนอกงบประมาณทั้งหมด 121 กองทุน ที่ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. 2491 โดยเงินทุนหมุนเวียน 121 กองทุนนี้สามารถจำแนกได้ 5 ประเภท คือ 1.) เงินทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืม 18 กอง 2.) เงินทุนหมุนเวียนเพื่อการจำหน่ายและการผลิต 17 กอง 3.) เงินทุนหมุนเวียนเพื่อการบริการ 6 กอง 4.) เงินทุนหมุนเวียนเพื่อการสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม 17 กอง และ 5.) เงินทุนหมุนเวียนเพื่อการสนับสนุนส่งเสริม 63 กอง โดยการจัดตั้งเงินทุนหมุนเวียนมี 2 ลักษณะคือ จัดตั้งโดยกฎหมายเฉพาะ และกองทุนที่จัดตั้งโดยพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หนึ่งในกองทุนหมุนเวียนที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อช่วยเหลือข้าราชการคือ เงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกู้ยืมเพื่อชำระหนี้สิน และในปี พ.ศ. 2554 กระทรวงการคลังได้มีคำสั่งให้ทางกรมบัญชีกลางสำรวจ และรายงานสถานะของกองทุนและเงินทุนหมุนเวียนเหล่านี้ ตามวัตถุประสงค์หลักของมติคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ การบริหารทรัพยากรทางการเงินของหน่วยงานรัฐทั้งหลายให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุดเนื่องจากในปัจจุบันนี้จำนวนกองทุนและเงินทุนหมุนเวียนมีจำนวนมาก และมีจำนวนเงินคงคลังเหลือถึง 4 แสนล้านบาทต่อปี

เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 กรมบัญชีกลางได้ทำระบบประเมินผลการดำเนินงานกองทุนและเงินทูลหมุนเวียน ฯ และพบว่าเงินทูลหมุนเวียนที่มีผลการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ต่ำติดต่อกันหลายปี หรือหมดความจำเป็นในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง หรือภารกิจมีความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่นซึ่งกระทรวงการคลังเห็นว่าควรทบทวน ปรับปรุงรูปแบบการดำเนินงาน รวมถึงพิจารณายุบเลิกหรือการยุบรวมหนึ่งในกองทุนที่มีผลการประเมินต่ำ ได้แก่ เงินทูลหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกู้ยืมเพื่อชำระหนี้สิน หรือ “เงินทูลหมุนเวียนร้อยล้าน” จากการตรวจสอบพบว่ามีผลการดำเนินงานที่ต่ำกว่าที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ โดยในปี พ.ศ. 2553, 2554 และ 2555 มีจำนวนเงินกู้เพียง 12 ล้าน 18 ล้าน 20 ล้าน จากงบประมาณที่มีอยู่ทั้งหมดร้อยกว่าล้านบาท ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้จึงมีความสำคัญต่อการดำเนินงาน ความอยู่รอด ความมั่นคงและความเจริญเติบโตของเงินทูลหมุนเวียนดังกล่าว นอกจากนี้ผลการศึกษาการประเมินผลเงินทูลหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกู้ยืมเพื่อชำระหนี้สินจะทำให้ผู้ดูแลเงินทูลหมุนเวียนและปรับปรุงระบบ กฎระเบียบ หลักเกณฑ์และการดำเนินงานของเงินทูลหมุนเวียนดังกล่าวและมีแนวทางในการดำเนินงานที่มีความชัดเจน รวมถึงการปรับกลยุทธ์ต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของเงินทูลที่ได้ตั้งไว้ใน การช่วยเหลือข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกู้ยืมเพื่อชำระหนี้สิน ก่อนที่กระทรวงการคลังจะมีการทบทวนงบประมาณของเงินทูลหมุนเวียน ฯ นี้หรือพิจารณายุบเลิกเงินทูลในอนาคต

ตามนโยบายในการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ข้าราชการทำให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้รับงบประมาณรายจ่ายตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2540 เป็นเงินทูลหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกู้ยืมเพื่อชำระหนี้สิน จำนวน 100,000,000 บาท หรือเรียกว่า “เงินทูลหมุนเวียนร้อยล้าน” เพื่อเป็นสวัสดิการให้ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกู้ยืมเงินในอัตราดอกเบี้ยต่ำเพื่อนำไปชำระหนี้ที่มีอยู่เดิม เป็นการช่วยลดภาระอัตราดอกเบี้ยให้ข้าราชการสามารถปลดเปลื้องหนี้สินได้ ช่วยให้ข้าราชการมีวินัยทางการเงิน มีความพอเพียงและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ทั้งนี้เป็นไปตามระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. 2554 ส่วนที่ 4 การเพิ่มพูนประสิทธิภาพและเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติราชการ มาตรา 55 ให้ส่วนราชการสังกัดรัฐสภาทำหน้าที่ดำเนินการให้มีการเพิ่มพูนประสิทธิภาพและเสริมสร้างแรงจูงใจให้แก่ข้าราชการรัฐสภาสามัญ เพื่อให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญมีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม คุณภาพชีวิต มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของทางราชการ

เงินทูลหมุนเวียน ฯ เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2540 ซึ่งดำเนินงานมาแล้วกว่า 17 ปี มีการปล่อยกู้ให้ลูกหนี้จำนวนทั้งสิ้น 1,751 คน จำนวนเงิน 419,490,311.59 บาท มีลูกหนี้ที่ปิดบัญชีไปแล้วจำนวน 1,519 คน จำนวนเงิน 362,686,906 บาท คิดเป็นร้อยละ 87 ของคนกู้ทั้งหมด และยังมีลูกหนี้คงเหลือ จำนวน 232 คน จำนวนเงิน 56,803,405 บาท คิดเป็นร้อยละ 13 ของคนกู้ทั้งหมด ในจำนวน

ทั้งหมดของลูกหนี้ มีลูกหนี้ที่กู้ซ้ำ จำนวน 1,048 คน คิดเป็นร้อยละ 60 ของคนกู้ทั้งหมด กู้ครั้งเดียวจำนวน 703 คน คิดเป็นร้อยละ 40 ของคนกู้ทั้งหมด จากการดำเนินงานที่ผ่านมาทำให้เงินทุนหมุนเวียนมีทุนเพิ่มขึ้น จำนวนทั้งสิ้น 102,012,432.95 บาท ปัจจุบันมีเงินฝากกระทรวงการคลัง จำนวน 145,168,295.60 บาท มีลูกหนี้เงินกู้ จำนวน 56,803,405.49 บาท รวมมีทรัพย์สินทั้งสิ้น 202,013,835.68 บาท มีเจ้าหนี้ 1,402.73 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2557) ซึ่งต่อมาคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 27 มกราคม 2558 ให้กระทรวงการคลังจัดทำแผนปฏิบัติการนำส่งเงินของเงินทุนหมุนเวียนที่มีสภาพคล่องส่วนเกินความจำเป็น จำนวน 30 ทุน ตามแผนดังกล่าวกำหนดให้เงินทุนหมุนเวียนของสำนักงานฯ ต้องนำส่งเงินสภาพคล่องส่วนเกินความจำเป็น จำนวน 72,930,000.00 บาท (ตามหนังสือกรมบัญชีกลางด่วนที่สุด ที่ กค 0427/ว59 ลงวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2558)

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้มีการตราระเบียบว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกู้ยืมเพื่อชำระหนี้สิน พ.ศ. 2540 ขึ้นเพื่อเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานและการบริหารจัดการเงินทุนหมุนเวียนดังกล่าว โดยมีโดยมีคณะกรรมการบริหารเงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกู้ยืมเพื่อชำระหนี้สิน เป็นผู้กำหนดนโยบายจัดสรรเงินทุนหมุนเวียน ฯ พิจารณาและอนุมัติการให้กู้ยืมเงิน รวมถึงติดตามและควบคุมการดำเนินงานกำหนดแนวทางและวิธีปฏิบัติใด ๆ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามระเบียบฯ และแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานเฉพาะกิจได้ตามความจำเป็น การพิจารณาอนุมัติเงินกู้ คณะกรรมการจะพิจารณาคำขอกู้สำหรับข้าราชการและลูกจ้างประจำที่รับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี นับถึงวันที่ยื่นคำขอกู้ และมีเงินเดือนพอที่จะผ่อนชำระเงินกู้และดอกเบี้ยได้ โดยการอนุมัติเงินกู้ขึ้นอยู่กับ การพิจารณาอนุมัติของคณะกรรมการตามที่เห็นสมควรภายในวงเงิน 50 เท่าของเงินเดือนปัจจุบัน แต่ไม่เกิน 500,000 บาท และไม่เกินหนี้สินที่เป็นอยู่จริง ผู้กู้จะต้องจ่ายดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 6 ต่อปี และต้องผ่อนชำระทุกเดือนด้วยการยินยอมให้หักจากบัญชีเงินเดือนเพื่อชำระหนี้ ให้เสร็จสิ้นภายในกำหนดระยะเวลา 15 ปี โดยการกู้ยืมเงินแต่ละครั้งจะต้องมีการค้ำประกันเงินกู้ด้วยบุคคลที่เป็นข้าราชการหรือลูกจ้างประจำของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ผู้ค้ำประกัน 1 คน สามารถค้ำประกันวงเงินกู้ได้ 100,000 บาท และการกู้ยืมเงินอย่างน้อยต้องมีผู้ค้ำประกัน 3 คน

จากการดำเนินงานที่ผ่านมาของเงินทุนหมุนเวียน ฯ พบ ว่ามีสินทรัพย์เพิ่มขึ้นจากเดิมจำนวน 102,012,432.95 บาท ซึ่งสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นมาจากดอกเบี้ยรับที่ได้รับจากลูกหนี้ที่เป็นข้าราชการของสำนักงานฯ ที่มากู้ยืมเงินเพื่อไปชำระหนี้เดิมที่มีอยู่ ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งเงินทุนหมุนเวียนฯ แต่จากการศึกษาเบื้องต้นพบว่าปัจจุบันบัญชีเงินทุนหมุนเวียน ฯ มีการปล่อยกู้ให้ข้าราชการแค่เพียงปีละประมาณ 20 ล้านบาท และมีข้าราชการสำนักงานเลขาธิการ ฯ จำนวนมากที่เป็นลูกหนี้ของเงินทุนหมุนเวียนฯ แล้วและที่ยังไม่ได้เป็น ต่างยังคงมีภาระหนี้สินจากการไปกู้ยืมสถาบันการเงินอื่น เช่น ธนาคารกรุงไทย ธนาคารออมสิน สหกรณ์ออมทรัพย์รัฐสภา และสินเชื่อส่วนบุคคลต่าง ๆ ซึ่งถึงแม้แหล่งเงินกู้อื่นจะปล่อยดอกเบี้ยเงินกู้ที่สูงกว่าเงินทุนหมุนเวียนฯ นี้ก็ตาม อีกทั้งความต้องการในการกู้ยืมเงิน

ของข้าราชการมีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งเงินทุนหมุนเวียน ๆ ที่กำหนดไว้เพื่อปลดปล่อยหนี้สินของข้าราชการ จากปัญหาดังกล่าวจึงทำให้อยากศึกษาว่าเหตุใดการดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียนฯ จึงไม่สามารถปลดปล่อยหนี้สินของข้าราชการได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และการบริหารจัดการเงินทุนหมุนเวียนฯ มีประสิทธิภาพจริงหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อให้การใช้จ่ายเงินงบประมาณเป็นไปอย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรอย่างแท้จริง

2. วัตถุประสงค์การศึกษา (Research Hypothesis)

- 2.1 เพื่อศึกษาการดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียนฯ ด้านปัจจัยนำเข้า
- 2.2 เพื่อศึกษาการดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียนฯ ด้านกระบวนการ
- 2.3 เพื่อศึกษาการดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียนฯ ด้านผลผลิต
- 2.4 เพื่อศึกษาการดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียนฯ ด้านผลลัพธ์
- 2.5 เพื่อศึกษาถึงปัญหา อุปสรรคและแนวทางในการดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียนฯ

3. ขอบเขตของการศึกษา

ศึกษาแนวคิดและที่มา วัตถุประสงค์ การดำเนินงานและผลการดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียน เพื่อให้ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกู้ยืมเพื่อชำระหนี้สิน จากกฎหมาย ประกาศระเบียบ เอกสารรายงานงบการเงินและข้อมูลต่างๆ ของบัญชีเงินทุนหมุนเวียนฯ ที่ได้จากสำนักการคลังและงบประมาณ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และรายงานของผู้สอบบัญชีและงบการเงินของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน รวมถึงรายงานผลการดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียนฯ ประจำปี 2557 ของคณะอนุกรรมการจัดทำระบบประเมินผลการดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียนฯ

4. ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ

- 4.1 เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดและที่มาของการจัดตั้ง วัตถุประสงค์ การดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียน ฯ
- 4.2 เพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียน ฯ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลลัพธ์
- 4.3 เพื่อให้ทราบปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการของบัญชีเงินทุนหมุนเวียนฯ ในการบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ และมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการบริหารจัดการเงินทุนหมุนเวียนฯ เพื่อให้ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้รับประโยชน์จากสวัสดิการเงินทุนหมุนเวียนฯ อย่างแท้จริง

5. คำถามวิจัย (Research Question)

- 5.1 ข้าราชการในสำนักงานฯ มีความพึงพอใจเงินทุนหมุนเวียนฯ ในด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ในระดับใด

5.2 ข้ำราชการในสำนักรงาน ๑ มีควมพืงพอใจเงินทูนหมุณเวียณ ๑ ด้านกรบวนกร/ชั้นตอนในกรให้บริกร (Process) ในระดับใด

5.3 ข้ำราชการในสำนักรงาน ๑ มีควมพืงพอใจผลผลิต (Output) ของเงินทูนหมุณเวียณ ๑ ในระดับใด

5.4 ข้ำราชการในสำนักรงาน ๑ มีควมพืงพอใจผลลัพธ์ (Outcome) ของเงินทูนหมุณเวียณ ๑ ในระดับใด

5.5 ปัญห อุปสรรค และข้อเสนอแนะของเงินทูนหมุณเวียณ ๑ คืออะไร

6. สมมติฐานทางการวิจัย (Research Hypothesis)

6.1 ข้ำราชการในสำนักรงาน ๑ ไม่พอใจเงินทูนหมุณเวียณ ๑ ในด้านปัจจัยนำเข้า (Input)

6.2 ข้ำราชการในสำนักรงาน ๑ ไม่พอใจเงินทูนหมุณเวียณ ๑ ในด้านกรบวนกร/ชั้นตอนในกรให้บริกร (Process)

6.3 ข้ำราชการในสำนักรงาน ๑ ไม่พอใจผลผลิต (Output) ของเงินทูนหมุณเวียณ ๑

6.4 ข้ำราชการในสำนักรงาน ๑ ไม่พอใจผลลัพธ์ (Outcome) ของเงินทูนหมุณเวียณ ๑

6.5 กรดำเนินกรน ๑ เงินทูนหมุณเวียณ ๑ ประสบปัญหาและอุปสรรค

บทที่ 2

กรอบแนวคิด ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาการประเมินผลเงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกู้ยืมเพื่อชำระหนี้สิน ได้รวบรวมข้อมูล เอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้จากการค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 2.1 สภาวะการครองชีพของข้าราชการ
- 2.2 ปัญหาหนี้สินของข้าราชการไทย
- 2.3 นโยบายรัฐบาลที่ช่วยเหลือข้าราชการ
- 2.4 สาระสำคัญของเงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการสำนักงานฯ กู้ยืมเพื่อชำระหนี้สิน
- 2.5 เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวข้อง
- 2.6 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมิน

2.1 สภาวะการครองชีพของข้าราชการ

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้ทำการสำรวจสภาวะการครองชีพของข้าราชการพลเรือนสามัญทุกๆ 2 ปี โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับรายได้ ค่าใช้จ่ายและภาวะหนี้สิน เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางประกอบการพิจารณา กำหนดนโยบายของรัฐเกี่ยวกับเงินเดือนและค่าตอบแทน ให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้าราชการพลเรือนในสังกัด ก.พ. ทุกประเภทและระดับตำแหน่งที่ตกเป็นตัวอย่างทุกจังหวัดทั่วประเทศ จำนวน 13,252 ราย (ไม่รวมข้าราชการ ประเภททั่วไป ระดับทักษะพิเศษ) ซึ่งสรุปผลการสำรวจ ที่สำคัญ ได้ดังนี้

1. รายได้ของครอบครัวข้าราชการ ปี 2555

ปี 2555 ครอบครัวข้าราชการทุกประเภท และระดับตำแหน่งทั่วประเทศ มีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 49,915 บาท โดยค่าตอบแทนที่ได้รับเป็นประจำจากการทำงาน เช่น เงินเดือน/เงินประจำตำแหน่ง และเงินเพิ่มพิเศษมีสัดส่วนสูงสุด (ร้อยละ 83.0) รองลงมาคือรายได้จากการประกอบธุรกิจส่วนตัว (ร้อยละ 9.4) รายได้ที่ได้รับเป็นครั้งคราว เช่น ค่าเบี้ยประชุม/ค่าล่วงเวลา/โบนัส (ร้อยละ 2.3) รายได้จากการให้เช่าทรัพย์สิน (ร้อยละ 1.5) และรายได้อื่น ๆ เช่น ดอกเบี้ยเงินปันผล และเงินช่วยเหลือจากบุคคลอื่น/รัฐ (ร้อยละ 3.8)

2. ค่าใช้จ่ายของครอบครัวข้าราชการ ปี 2555

ปี 2555 ครอบครัวข้าราชการทุกประเภทและระดับตำแหน่งทั่วประเทศ มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเดือนละ 41,081 บาท โดยพบว่าค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่มสูงสุด (ร้อยละ 20.6) รองลงมาคือค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเดินทาง/การสื่อสาร (ร้อยละ 15.1) ค่ายานพาหนะ/อุปกรณ์ (ร้อยละ 13.5) ค่าเครื่องแต่งบ้าน /เครื่องใช้เบ็ดเตล็ด ฯ (ร้อยละ 9.2) ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล/เครื่องนุ่งห่มและรองเท้า (ร้อยละ 8.4) การศึกษา (ร้อยละ 7.0) การบันเทิง/การอ่าน (ร้อยละ 5.4) ยาเวชภัณฑ์ และค่ารักษาพยาบาล (ร้อยละ 3.5)

ค่าที่อยู่อาศัย (ร้อยละ 2.6) ค่าจ้างส่วนบุคคลและค่าใช้จ่ายสมทบ (ร้อยละ 1.3) สำหรับค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค เช่น ค่าภาษี ค่าเบี้ยประกันภัย ค่าซื้อสลากกินแบ่ง ฯลฯ มีร้อยละ 13.4

3. ร้อยละของครอบครัวข้าราชการที่มีหนี้ ปี 2555

ผลจากการสำรวจในปี 2555 พบว่าครอบครัว ข้าราชการทุกประเภทและระดับตำแหน่งมีหนี้สิน ร้อยละ 83.2 มีจำนวนหนี้สินเฉลี่ย 1,111,425 บาทต่อครอบครัวที่มีหนี้ และพบว่าข้าราชการประเภททั่วไป มีสัดส่วนของครอบครัวที่เป็นหนี้สูงสุด (ร้อยละ 86.3) รองลงมาคือข้าราชการประเภทวิชาการและประเภท อำนวยการ (ร้อยละ 83.4 และ 65.5 ตามลำดับ) ส่วนข้าราชการประเภทบริหารมีสัดส่วนที่เป็นหนี้ต่ำสุด (ร้อยละ 31.9) เมื่อพิจารณาจำนวนเงินที่เป็นหนี้พบว่า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามประเภทและระดับตำแหน่งที่สูงขึ้น กล่าวคือประเภทบริหารมีจำนวนหนี้สินเฉลี่ยสูงสุด (1,511,645 บาท) และข้าราชการประเภททั่วไป มีจำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่ำสุด (996,931 บาท)

4. หนี้สินของครอบครัวข้าราชการ ปี 2555

ปี 2555 พบว่าครอบครัวข้าราชการร้อยละ 83.2 มีหนี้สิน คิดเป็นจำนวนหนี้สินทั้งสิ้น 323,593 ล้านบาท และในจำนวนหนี้สินดังกล่าว กว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 54.7) เป็นหนี้สินเพื่อที่อยู่อาศัย รองลงมาเพื่อใช้ในการซื้อหรือซ่อมแซมยานพาหนะ (ร้อยละ 16.5) เพื่อใช้จ่ายในการอุปโภค บริโภค (ร้อยละ 15.4) เพื่อการลงทุนในธุรกิจของครอบครัว (ร้อยละ 5.9) และเพื่อใช้ในการศึกษา (ร้อยละ 3.6)

5. รายได้ ค่าใช้จ่าย และหนี้สินของครอบครัวข้าราชการ

ปี 2555 เมื่อพิจารณา รายได้ ค่าใช้จ่าย และหนี้สินของ ครอบครัวข้าราชการ จำแนกตาม ตำแหน่งประเภทของข้าราชการ พบว่าครอบครัวข้าราชการทุกประเภทมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าค่าใช้จ่าย ซึ่งรายได้ และค่าใช้จ่ายจะสูงขึ้นตาม ตำแหน่งประเภทที่สูงขึ้น สำหรับหนี้สินของครอบครัวข้าราชการส่วนใหญ่ จำนวนเงินที่เป็นหนี้จะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามตำแหน่งประเภทที่สูงขึ้นเช่นเดียวกัน ซึ่งพบว่าครอบครัว ข้าราชการตำแหน่งประเภทบริหารมีหนี้สินสูงถึง 1,511,645 บาท ต่อครอบครัวที่มีหนี้ ซึ่งคิดเป็น 1.5 เท่า ของหนี้สินของครอบครัวข้าราชการตำแหน่งประเภททั่วไป ซึ่งมีหนี้สินต่ำสุด คือ 996,931 บาทต่อ ครอบครัวที่มีหนี้

6. การเปรียบเทียบร้อยละของครอบครัวข้าราชการที่มีหนี้ และจำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อ ครอบครัว ที่มีหนี้ ปี 2551 - 2555

ครอบครัวข้าราชการที่มีหนี้ มีแนวโน้มลดลงจาก ร้อยละ 84.0 ในปี 2551 เป็น 83.2 ในปี 2555 แต่เมื่อพิจารณาจำนวนหนี้สินกลับพบว่า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก 749,771 บาท เป็น 1,111,425 บาท ตามลำดับ

7. การเปรียบเทียบรายได้ ค่าใช้จ่าย และหนี้สินต่อรายได้ ปี 2551 - 2555

เมื่อเปรียบเทียบรายได้ ค่าใช้จ่าย และหนี้สินต่อรายได้ของครอบครัวข้าราชการ ปี 2551 - 2555 พบว่า ครอบครัวข้าราชการมีรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายมาโดยตลอด โดยรายได้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จาก 41,139 บาท ในปี 2551 เป็น 43,650 บาท และ 49,915 บาท ในปี 2553 และ 2555 ตามลำดับ

ส่วนค่าใช้จ่ายในปี 2553 ลดลงจากปี 2551 เล็กน้อย จากนั้นสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัดในปี 2555 สำหรับหนี้สินต่อรายได้ของครอบครัวข้าราชการ พบว่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 18.2 เท่า ในปี 2551 เป็น 20.0 และ 22.3 เท่าในปี 2554 และ 2555 ตามลำดับ

ที่มา : เว็บไซต์สำนักงานสถิติแห่งชาติ (www.nso.go.th)

2.2 ปัญหาหนี้สินของข้าราชการไทย

การที่ข้าราชการจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีศักยภาพ มีคุณธรรม ข้าราชการก็ต้องมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ แต่จากการเปลี่ยนแปลงสภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ทำให้ข้าราชการก็เป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว สำนักงาน ก.พ. เห็นถึงปัญหาที่คุกคามคุณภาพชีวิตของข้าราชการพลเรือนสามัญ ไม่ว่าจะเป็นการเป็นหนี้เพิ่มสูงขึ้น ภาวะความเครียดจากการทำงาน ภาระงานที่เพิ่มมากขึ้น วัฒนธรรมการทำงานร่วมกันลดน้อยลง จึงได้ร่วมมือกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ จัดทำการสำรวจภาวะการครองชีพของข้าราชการพลเรือนสามัญ ทุก 2 ปี ซึ่งผลจากการสำรวจพบว่า ในปี 2553 ครอบครัวข้าราชการที่มีหนี้ มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 81.6 ในปี 2547 เป็นร้อยละ 84.1 ในปี 2553 แม้ว่าจะมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นไม่มากนัก แต่มูลค่าหนี้สินของข้าราชการที่มีหนี้เพิ่มขึ้นเกือบเท่าตัว คือจาก 492,253 บาท ในปี 2547 เพิ่มเป็น 872,388 บาทในปี 2553 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่ผ่านมาอยู่ในระดับต่ำ รวมทั้งมีโอกาสในการก่อหนี้บัตรเครดิต และการสร้างสินเชื่อส่วนบุคคลมากขึ้น จึงเป็นแรงจูงใจให้ข้าราชการเป็นหนี้มากขึ้น

หากพิจารณาถึงความจำเป็นของข้าราชการที่กู้เงินมาใช้หนี้ มากกว่าครึ่งหนึ่ง หรือร้อยละ 56.4 ของข้าราชการมีหนี้สินจากการกู้เงินเพื่อมาใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย ร้อยละ 15.2 นำมาซื้อหรือซ่อมแซมยานพาหนะ ร้อยละ 13.3 เพื่อใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภค ร้อยละ 5.8 นำมาลงทุนในธุรกิจของครอบครัว แต่เป็นที่น่าสังเกตว่ามีเพียงร้อยละ 3.9 เท่านั้นที่กู้มาเพื่อการศึกษา แต่อย่างไรก็ดีปัญหาหนี้สินของข้าราชการไม่ได้ขึ้นอยู่กับจำนวนหนี้ที่เพิ่มขึ้นเท่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับความสามารถในการชำระหนี้ด้วย ตัวบ่งชี้ให้เห็นถึงแนวโน้มของความสามารถในการชำระหนี้ คือ สัดส่วนหนี้สินต่อรายได้ ซึ่งได้จากการนำหนี้สินทั้งหมดของครัวเรือนมาหารด้วยรายได้ในแต่ละเดือนของครัวเรือน จากข้อมูลจะเห็นว่าครัวเรือนข้าราชการมีแนวโน้มความสามารถในการชำระหนี้ถดถอยลง คือ จากที่มีหนี้สินมากกว่ารายได้เฉลี่ยต่อเดือน 16.8 เท่า ในปี 2547 ปริมาณหนี้สินปรับตัวเพิ่มขึ้นเป็น 20 เท่าของรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ในปี 2553

เมื่อเปรียบเทียบรายได้ และค่าใช้จ่ายของข้าราชการในแต่ละตำแหน่ง จะเห็นได้ว่าครอบครัวข้าราชการระดับปฏิบัติงานเป็นกลุ่มที่เสี่ยงต่อการที่มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพมากที่สุด คือมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้สูงถึงร้อยละ 91.5 รองลงมาเป็นกลุ่มประเพณีวิชาการ ระดับปฏิบัติการ ร้อยละ 88.7 เพื่อให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ข้าราชการกลุ่มนี้จำเป็นต้องนำเงินในอนาคตมาใช้จ่าย หรือมีการก่อหนี้ตั้งแต่อายุยังน้อย ในขณะที่ครัวเรือนข้าราชการประเพณีวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป ผู้อำนวยการ ผู้บริหารมีสัดส่วนของค่าใช้จ่ายต่อรายได้ไม่เกินร้อยละ 65

จากปัญหาดังกล่าวทำให้รัฐบาลเล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหา จึงจัดให้มีนโยบายยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน หนึ่งในนโยบายด้านนี้ ได้แก่ การปรับโครงสร้างหนี้ รวมทั้งนโยบายการปรับอัตราค่าจ้างให้แก่แรงงานเป็นวันละไม่น้อยกว่า 300 บาท และผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมีรายได้เดือนละไม่น้อยกว่า 15,000 บาท ซึ่งได้เริ่มดำเนินการในกลุ่มข้าราชการเป็นกลุ่มแรก เพื่อให้ข้าราชการพลเรือนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ถึงแม้จะเป็นบุคลากรกลุ่มเล็กๆ แต่ก็เป็นบุคลากรที่มีบทบาทสำคัญที่ทำให้กลไกภาครัฐของประเทศสามารถขับเคลื่อนไปได้ ฉะนั้นการดูแลพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการ น่าจะเป็นแรงจูงใจที่ทำให้ข้าราชการทั้งหลายปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

ที่มา : เว็บไซต์สำนักงานสถิติแห่งชาติ (www.nso.go.th)

2.3 นโยบายรัฐบาลที่ช่วยเหลือข้าราชการ

นโยบายรัฐบาลที่ช่วยเหลือข้าราชการ เช่น การปรับเพิ่มฐานเงินเดือนของข้าราชการและปรับเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราว การปรับอัตราค่าจ้างให้แก่แรงงานเป็นวันละไม่น้อยกว่า 300 บาท และผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมีรายได้เดือนละไม่น้อยกว่า 15,000 บาท ซึ่งได้เริ่มดำเนินการในกลุ่มข้าราชการเป็นกลุ่มแรก การจัดสรรเงินทุนเพื่อจัดตั้งกองทุนหรือเงินทุนหมุนเวียนต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินของข้าราชการ การจัดให้มีสวัสดิการในการเบิกค่ารักษาพยาบาล การเบิกค่าเช่าบ้านหรือจัดให้มีบ้านพักข้าราชการ รวมถึงการจัดสรรทุนศึกษาให้ข้าราชการที่ต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เหล่านี้นับเป็นนโยบายที่รัฐบาลช่วยเหลือแก่ข้าราชการให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เพื่อลดปัญหาหนี้สิน และการคอร์รัปชัน ซึ่งอาจจะเป็แรงจูงใจที่ทำให้ข้าราชการทั้งหลายปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น นโยบายรัฐบาลที่ช่วยเหลือข้าราชการมีล่าสุดของรัฐบาลที่มีเกี่ยวกับเรื่องการยกระดับรายได้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ คือการปรับบัญชีเงินเดือนข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ประกอบด้วยสาระสำคัญ 3 ประการ คือ

1. การปรับบัญชีเงินเดือนและการแก้ไขกฎหมาย ขยายเพดานเงินเดือนขั้นสูงของทุกระดับหรือทุกอันดับ ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกประเภทเพิ่มขึ้น 3 ชั้น สำหรับบัญชีเงินเดือนแบบขั้นหรือ ประมาณร้อยละ 10 สำหรับบัญชีเงินเดือนแบบช่วง รวมทั้งปรับปรุงบัญชีเงินเดือนข้าราชการให้สอดคล้องกับการดำรงตำแหน่ง โดยในส่วนของข้าราชการพลเรือนสามัญ ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการได้รับเงินเดือนโดยแก้ไขชื่อระดับในบัญชีเงินเดือนเพื่อให้ข้าราชการได้รับเงินเดือนในระดับสูงกว่าหรือต่ำกว่าระดับตำแหน่งที่ดำรงได้ รวมทั้งปรับปรุงบทบัญญัติเพื่อให้ ก.พ. กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเยียวยาให้ข้าราชการได้รับเงินเดือนและ/หรือเงินประจำตำแหน่งได้ ข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ และนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหม ปรับปรุงจำนวนขั้นเงินเดือนของบางระดับ (ป.3 และ น.1 – น.3) ให้สอดคล้องกับระดับขั้นยศ ข้าราชการตำรวจปรับปรุงจำนวนขั้นเงินเดือนของบางระดับ (ป.3. และ ส.1 – ส.3) ให้สอดคล้องกับระดับขั้นยศ และข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ปรับเงินเดือนขั้นสูงของอันดับครูผู้ช่วยมากกว่าร้อยละ 10 เพื่อให้สอดคล้องกับอัตราเงินเดือนแรกบรรจุของคุณวุฒิปริญญาเอก ทั้งนี้ โดยการแก้ไขบัญชีเงินเดือนแบบท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการประเภทต่าง ๆ และให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2557

2. การปรับเงินเดือนข้าราชการ ให้ข้าราชการได้รับการปรับเงินเดือนเพิ่ม 1 ขั้น สำหรับระบบเงินเดือนแบบขั้น หรือร้อยละ 4 ของอัตราเงินเดือน สำหรับระบบเงินเดือนแบบช่วง ณ วันที่บัญชีเงินเดือนข้าราชการมีผลใช้บังคับ ในกรณีที่การปรับอัตราเงินเดือนดังกล่าวทำให้อัตราใดมีเศษไม่ถึงสิบบาทให้ปัดเป็นสิบบาท โดยปรับเงินเดือนให้ข้าราชการ ดังต่อไปนี้

(1) ข้าราชการพลเรือนสามัญ ผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการซึ่งรับเงินเดือน ระดับปฏิบัติการ และระดับชำนาญการ และผู้ดำรงตำแหน่งประเภททั่วไปซึ่งรับเงินเดือนระดับปฏิบัติงานและระดับชำนาญงาน

(2) ข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ และนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหม ซึ่งรับเงินเดือน ตั้งแต่ระดับ น.3 ลงมา

(3) ข้าราชการตำรวจ ซึ่งรับเงินเดือนตั้งแต่ระดับ ส.3 ลงมา

(4) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งรับเงินเดือนตั้งแต่อันดับ ศศ.2 ลงมา

(5) ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ผู้ดำรงตำแหน่งวิชาการซึ่งรับเงินเดือนตำแหน่งอาจารย์ และผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะหรือเชี่ยวชาญเฉพาะซึ่งรับเงินเดือนระดับปฏิบัติการและระดับชำนาญการ ผู้ดำรงตำแหน่งประเภททั่วไปซึ่งรับเงินเดือนระดับปฏิบัติงานและระดับชำนาญงาน

(6) ข้าราชการรัฐสภาสามัญ ผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการซึ่งรับเงินเดือน ระดับปฏิบัติการ และระดับชำนาญการ และผู้ดำรงตำแหน่งประเภททั่วไปซึ่งรับเงินเดือนระดับปฏิบัติงานและระดับชำนาญงาน

3. การได้รับเงินเดือนกรณีข้าราชการได้รับเงินเดือนถึงขั้นสูง ให้ข้าราชการผู้ได้รับเงินเดือนถึงขั้นสูง (เงินเดือนต้น) และได้รับค่าตอบแทนพิเศษตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายค่าตอบแทนพิเศษของข้าราชการและลูกจ้างประจำผู้ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างถึงขั้นสูงหรือใกล้ถึงขั้นสูงของอันดับหรือตำแหน่ง พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม นำค่าตอบแทนพิเศษตามผลการประเมินในรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2557 ถึง วันที่ 30 กันยายน 2557 มารวมเป็นเงินเดือนตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2557 ในกรณีที่อัตราค่าตอบแทนพิเศษดังกล่าวรวมกับเงินเดือนแล้วมีเศษไม่ถึงสิบบาทให้ปัดเป็นสิบบาท

ที่มา : เว็บไซต์รัฐบาลไทย (www.thaigov.go.th)

นโยบายรัฐบาลในการช่วยเหลือทางการเงินแก่ข้าราชการอีกทางหนึ่งคือการจัดสรรเงินเพื่อจัดตั้งกองทุนหรือเงินทุนหมุนเวียนต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินของข้าราชการ เช่น เงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครู ของกระทรวงศึกษาธิการ ตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาข้าราชการครู โดยรัฐบาลได้จัดงบประมาณแผ่นดินตั้งแต่ปีงบประมาณ 2540 จนถึงปีงบประมาณ 2546 รวมแล้ว 1,200 ล้านบาท ให้กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.) นำไปบริหารเป็นเงินทุนหมุนเวียนให้ข้าราชการครูกู้ในอัตรดอกเบี้ยต่ำ เพื่อนำไปแก้ไขและบรรเทาภาระหนี้สิน โดยคาดหวังว่าข้าราชการครูซึ่งมีภาระหนี้สินอยู่มากนั้นจะได้มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ทำให้ประสิทธิภาพในการสอนดีขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการได้ตราระเบียบของกระทรวง ฯ ขึ้นในปี 2540 สำหรับเป็นกรอบและแนวทางในการบริหารจัดการเงินทุนดังกล่าวโดยมีคณะกรรมการบริหารเงินทุน ฯ รับผิดชอบดำเนินการและมีคณะกรรมการบริหารเงินทุน ฯ ระดับกระทรวงคณะกรรมการบริหารเงินทุน ฯ ระดับจังหวัดและคณะกรรมการกลั่นกรองและติดตามหนี้สินของข้าราชการครู เป็นผู้ช่วยรับผิดชอบดำเนินการเฉพาะพื้นที่และเฉพาะด้าน ในปีแรก (2540) สำนักงาน ก.ค. เป็นผู้ดำเนินการเองโดยให้ข้าราชการครูที่มีหนี้ผูกเงินต่อสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการครูฯ ได้กู้ไปปลดภาระหนี้ผูกเงินนั้นโดยให้กู้ได้ในวงเงินตามภาระหนี้จริงแต่ไม่เกิน 10,000 บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 1 ต่อปี และกำหนดชำระคืนไม่เกิน 60 งวดเดือน ในปีต่อมาจนถึงปัจจุบันได้ปรับเกณฑ์และแนวทางใหม่โดยให้ข้าราชการครูได้กู้ไปชำระคืนเงินกู้ที่ได้กู้มาจากแหล่งต่าง ๆ ได้โดยให้กู้ได้ไม่เกินรายละ 200,000 บาท อัตรา ดอกเบี้ยร้อยละ 6 ต่อปี กำหนดชำระคืนไม่เกิน 96 งวด ทั้งนี้ได้กำหนดลำดับสำคัญของภาระหนี้สินไว้ว่า (1) ผู้มีหนี้สินอันจำเป็นต้องชำระตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาล (2) ผู้มีเงินเดือนหรือรายได้สุทธิติดลบ (3) ผู้มีเงินเดือนหรือรายได้สุทธิน้อยกว่าร้อยละ 20 ของเงินเดือนโดยย้อนหลัง 6 เดือนติดต่อกันนับแต่วันยื่นขอกู้ และ (4) หนี้สินอื่นๆ ที่มีความจำเป็นเร่งด่วน และสำนักงาน ก.ค. ได้ทำบันทึกข้อตกลงให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เป็นผู้บริหารจัดการเงินทุน และเป็นผู้ดำเนินการให้กู้แทนสำนักงาน ก.ค. ที่มา : บทวิเคราะห์และเสนอแนะเชิงนโยบายแห่งรัฐ การดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครู ของคณะกรรมการตรวจสอบภาคราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พฤษภาคม 2546

2.4 สาระสำคัญของเงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการสำนักงานฯ กู้ยืมเพื่อชำระหนี้สิน

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของสภาผู้แทนราษฎร ส่งเสริมงานของสถาบันนิติบัญญัติ โดยสนับสนุนการตรากฎหมายของสภาผู้แทนราษฎรและรัฐสภา สนับสนุนการพัฒนาประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ปัจจุบันมีข้าราชการรัฐสภาสามัญประมาณ 2,133 คน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2540 สำนักงาน ฯ ได้ขอรับจัดสรรเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีเป็นเงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกู้ยืมเพื่อชำระหนี้สินจำนวน 100 ล้านบาท หรือเรียกว่า “เงินทุนหมุนเวียนร้อยละล้าน” โดยให้มาเพื่อเป็นสวัสดิการแก่ข้าราชการในสำนักงาน ฯ กู้ยืมเพื่อชำระหนี้สิน ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีขวัญกำลังใจในการทำงาน และน่าจะเป็นแรงจูงใจที่ทำให้ข้าราชการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามตามระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. 2554 ส่วนที่ 4 การเพิ่มพูนประสิทธิภาพและเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติราชการ มาตรา 55 ให้ส่วนราชการสังกัดรัฐสภามีหน้าที่ดำเนินการให้มีการเพิ่มพูนประสิทธิภาพและเสริมสร้างแรงจูงใจให้แก่ข้าราชการรัฐสภาสามัญ เพื่อให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญมีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม คุณภาพชีวิต มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของทางราชการ

1. การบริหารและการดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียน

การดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียน ฯ ได้ปฏิบัติตามระเบียบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกู้ยืมเพื่อชำระหนี้สิน พ.ศ. 2540 ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการบริหารเงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกู้ยืมเพื่อชำระหนี้สิน มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายจัดสรรเงินทุนหมุนเวียน พิจารณานุมัติการให้กู้ยืมเงิน ติดตามและควบคุมการดำเนินงาน กำหนดแนวทางและวิธีปฏิบัติใดๆ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามระเบียบ พร้อมทั้งสามารถแต่งตั้งคณะกรรมการ หรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานเฉพาะกิจได้ตามความจำเป็น และกำหนดมาตรการป้องกันมิให้ข้าราชการและลูกจ้างสร้างหนี้สินเพิ่ม โดยเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2557 ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเงินทุนหมุนเวียนฯ ใหม่ตามคำสั่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ 1228/2557 เพื่อให้การบริหารงานเงินทุนหมุนเวียนฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ซึ่งมีรายชื่อคณะกรรมการดังต่อไปนี้

1. นางศุภมาส น้อยจันทร์	ประธานกรรมการ
2. ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาบุคลากร	รองประธานกรรมการ
3. ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย	กรรมการ
4. ผู้อำนวยการสำนักรักษาความปลอดภัย	กรรมการ
5. ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานกลาง	กรรมการ
6. ผู้แทนกระทรวงการคลัง	กรรมการ
7. ผู้แทนสำนักงบประมาณ	กรรมการ
8. ผู้อำนวยการสำนักการคลังและงบประมาณ	กรรมการและเลขานุการ
9. นางสาวณาดยา มาอินทร์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
10. นางสาวรุ่งรัฐ ลิลา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

โดยให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังที่กล่าวไว้ข้างต้น และในส่วนของการทำงานด้านเอกสารต่าง ๆ ของเงินทุนหมุนเวียนคณะกรรมการบริหารเงินทุนหมุนเวียน ฯ ได้มอบหมายให้สำนักการคลังและงบประมาณเป็นผู้รับผิดชอบ โดยมีเจ้าหน้าที่ของกลุ่มงานสวัสดิการเป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำเอกสาร เช่น เอกสารสัญญาการขอกู้ การตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้องของเอกสารประกอบการกู้เงิน เพื่อรวบรวมเสนอให้คณะกรรมการพิจารณา และจัดทำประมาณการรายจ่ายของเงินทุนหมุนเวียนประจำปี รวมถึงมีหน้าที่ในการรายงานผลการดำเนินงานทางระบบบริหารเศรษฐกิจการคลังจังหวัด (CFO) ให้กรมบัญชีกลางทราบเป็นประจำทุกเดือน และเจ้าหน้าที่กลุ่มงานบัญชีเป็นผู้ทำหน้าที่ในการจัดทำบัญชีและงบการเงินประจำปีของเงินทุนหมุนเวียนฯ เพื่อส่งให้กลุ่มตรวจสอบภายใน ของสำนักงานเลขาธิการฯ กรมบัญชีกลางและสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบความถูกต้องต่อไป จากการดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียน ฯ ที่ใช้บุคลากร และทรัพยากรของสำนักงานเลขาธิการ ฯ ทำให้เงินทุนหมุนเวียนฯ ไม่มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเกิดขึ้น หรือหากมีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นจะมีการเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณของสำนักงาน ฯ ในทางปฏิบัติไม่ถือว่าค่าใช้จ่ายดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายของเงินทุนหมุนเวียน ฯ เช่น ค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการบริหารเงินทุนหมุนเวียน ฯ

การพิจารณาให้กู้ คณะกรรมการจะพิจารณาคำขอกู้สำหรับข้าราชการและลูกจ้างประจำที่รับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี นับถึงวันที่ยื่นคำขอกู้ และมีเงินเดือนพอที่จะผ่อนชำระเงินกู้และดอกเบี้ยได้ โดยการอนุมัติเงินกู้ ขึ้นอยู่กับการพิจารณาอนุมัติของคณะกรรมการตามที่เห็นสมควร ภายในวงเงิน 50 เท่าของเงินเดือนปัจจุบัน แต่ไม่เกิน 500,000 บาท และไม่เกินหนี้สินที่เป็นอยู่จริง ผู้กู้จะต้องจ่ายดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 6 ต่อปี และต้องผ่อนชำระทุกเดือนด้วยการยินยอมให้หักจากบัญชีเงินเดือนเพื่อชำระหนี้ ให้เสร็จสิ้นภายในกำหนดระยะเวลา 15 ปี โดยการกู้ยืมเงินแต่ละครั้งจะต้องมีการค้ำประกันเงินกู้ด้วยบุคคลที่เป็นข้าราชการหรือลูกจ้างประจำของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ผู้ค้ำประกัน 1 คน สามารถค้ำประกันวงเงินกู้ได้ 100,000 บาท และการกู้ยืมเงินอย่างน้อยต้องมีผู้ค้ำประกัน 3 คน หากผู้กู้พ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุเกษียณอายุ หรือพ้นจากการเป็นข้าราชการไม่ว่าเพราะเหตุใด จะต้องชำระเงินกู้ให้เสร็จสิ้นภายในวันก่อนพ้นตำแหน่ง หรือพ้นจากการเป็นข้าราชการ มิฉะนั้น จะปรับเป็นอัตราดอกเบี้ยปกติของธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจ หรือวิธีอื่นตามที่กรรมการเห็นสมควร เช่นการให้คนค้ำประกันรับชำระหนี้แทน เป็นต้น กรณีผู้กู้ถึงแก่กรรม และคู่สมรสเป็นข้าราชการในสำนักงานเลขาธิการ ฯ ให้คณะกรรมการพิจารณาพิจารณาเปลี่ยนตัวลูกหนี้ตามสัญญาเป็นราย ๆ ไป

จากการวางหลักเกณฑ์การกู้ยืมเงินที่ให้ออกต้องมีผู้ค้ำประกัน 3 คนขึ้นไปในการกู้ยืมเงินแต่ละครั้ง ทำให้การดำเนินงานที่ผ่านมาของเงินทุนหมุนเวียน ฯ ไม่มีการเกิดหนี้สูญ เนื่องจากหากผู้กู้ไม่สามารถชำระหนี้ที่ค้างชำระได้ตามสัญญาไม่ว่ากรณีใดๆ คณะกรรมการบริหารเงินทุนหมุนเวียนฯ จะมีการพิจารณาดำเนินการเพื่อให้มีการชำระหนี้ดังกล่าวให้เสร็จสิ้น โดยให้มีการหักเงินจากบัญชีเงินเดือนของผู้ค้ำประกันเพื่อมาชำระหนี้ของเงินทุนหมุนเวียนฯ แทนหรือด้วยวิธีการอื่น ๆ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเห็นของคณะกรรมการบริหารงบประมาณฯ ซึ่งจากหลักเกณฑ์ดังกล่าวถือว่าเป็นผลดีต่อเงินงบประมาณเพราะทำให้ไม่เกิดความเสียหายต่อเงินงบประมาณเงินที่ปล่อยกู้ให้ข้าราชการยืมไปสามารถเรียกเก็บคืนได้ทั้งหมด 100 %

ตารางที่ 1 สรุปหลักเกณฑ์การกู้ยืมเงินของเงินทุนหมุนเวียนฯ

1.คุณสมบัติผู้กู้	1) เป็นข้าราชการที่รับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี นับถึงวันที่มายื่นคำขอกู้ 2) มีเงินเดือนเหลือพอที่จะผ่อนชำระเงินกู้และดอกเบี้ยได้
2.วัตถุประสงค์การกู้เงิน	เพื่อนำไปชำระหนี้สิน
3.จำนวนเงินให้กู้และระยะเวลาชำระเงินกู้	1) วงเงิน 50 เท่าของเงินเดือน แต่ไม่เกิน 500,000.- บาท 2) ชำระเงินกู้ทุกเดือนให้เสร็จสิ้นภายในกำหนดระยะเวลา 15 ปี
4.อัตราดอกเบี้ยเงินกู้	ร้อยละ 6 ต่อปี
5.หลักประกัน/การค้ำประกัน	บุคคลค้ำประกันที่เป็นข้าราชการสำนักงานฯ 1 คน ภายในวงเงินกู้ 100,000.- บาท และต้องมีผู้ค้ำประกันอย่างน้อย 3 คน
6.จำนวนเงินผ่อนชำระ	ผ่อนชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยทุกเดือนให้เสร็จสิ้นภายในกำหนดระยะเวลา 15 ปี
7.เงื่อนไขการชำระเงินกู้	หักจากบัญชีเงินเดือนเพื่อชำระหนี้ทุกเดือน

8.เงื่อนไขอื่น	- การปิดบัญชีเงินกู้จะต้องชำระเงินกู้คงเหลือทั้งหมดในคราวเดียว - ข้าราชการสามารถกู้เงินซ้ำได้ แต่ต้องทำการปิดบัญชีเงินกู้เดิมก่อน
9.ค่าธรรมเนียม	-

การดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียน ฯ มีการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการเงินทุนหมุนเวียน เพื่อให้ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกู้ยืมเพื่อชำระหนี้สิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 โดยแผนดังกล่าวมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์เงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกู้ยืมเพื่อชำระหนี้สิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 – 2560 รวมถึงมีการจัดทำระบบควบคุมภายในโดยมีแผนบริหารความเสี่ยงเงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกู้ยืมเพื่อชำระหนี้สิน พร้อมทั้งมีช่องทางรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียน ฯ โดยข้าราชการหรือผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถแสดงความคิดเห็นได้ที่กลุ่มงานสวัสดิการ สำนักงานการคลังและงบประมาณ หรือส่งเป็นหนังสือแนะนำมายังคณะกรรมการบริหารเงินทุนหมุนเวียน ฯ ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผลสูงสุด

2. วัตถุประสงค์ของเงินทุนหมุนเวียน ฯ

- 1) เพื่อปลดเปลื้องหนี้สินของข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- 2) เพื่อให้ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีวินัยทางการเงิน มีความพอเพียง และมีคุณภาพชีวิตที่ดี
- 3) เพื่อให้มีการบริหารเงินทุนหมุนเวียนอย่างต่อเนื่องและมั่นคง
- 4) เพื่อพัฒนาระบบบริหารเงินทุนหมุนเวียนให้มีประสิทธิภาพ

3. รายได้ – ค่าใช้จ่ายของเงินทุนหมุนเวียน ฯ

การบันทึกบัญชีและการรับรู้รายได้ - และค่าใช้จ่ายของเงินทุนหมุนเวียน ฯ มีการบันทึกบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง ซึ่งเป็นไปตามระบบบัญชีภาครัฐ และเป็นไปตามระเบียบของสำนักงานว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียน ฯ โดยความเห็นชอบจากกรมบัญชีกลาง มีรอบระยะเวลาบัญชีตามปีงบประมาณ เริ่มตั้งแต่ 1 ตุลาคม สิ้นสุด 30 กันยายน ของปีถัดไป

3.1 รายได้ของเงินทุนหมุนเวียน ฯ ประกอบด้วย

- (1) เงินที่ได้รับจากงบประมาณรายจ่าย
- (2) เงินที่ได้รับจากการผ่อนชำระเงินกู้ และดอกเบี้ยเงินกู้
- (3) ดอกเบี้ยเงินฝากจากการฝากเงินทุนหมุนเวียนไว้กับธนาคาร

3.2 ค่าใช้จ่ายของเงินทุนหมุนเวียน ฯ ประกอบด้วย

- (1) ค่าใช้จ่ายในการบริหารเงินทุนหมุนเวียน ฯ และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องหรือเกี่ยวกับกิจการเงินทุนหมุนเวียน
- (2) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียน ฯ

การดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียน ฯ มีการดำเนินงานโดยเจ้าหน้าที่ของสำนักงานฯ และใช้ทรัพยากรต่างๆ ของสำนักงานเลขาธิการ ฯ ทำให้แต่ละปีไม่มีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้น

4. ผลการดำเนินงานและสถานะของเงินทุนหมุนเวียน

เงินทุนหมุนเวียน ฯ เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2540 ซึ่งดำเนินงานมาแล้วกว่า 17 ปี โดยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้รับงบประมาณรายจ่ายตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2540 จำนวน 100,000,000.- บาท เพื่อให้ข้าราชการในสำนักงานฯ กู้ยืมเพื่อชำระหนี้สิน จากการดำเนินงานที่ผ่านมาทำให้บัญชีเงินทุนหมุนเวียนมีสินทรัพย์เพิ่มขึ้นจากเดิม จำนวน 102,012,432.95 บาท ทำให้ปัจจุบันมีเงินฝากกระทรวงการคลังทั้งหมดจำนวน 145,168,295.60 บาท มีลูกหนี้เงินกู้ จำนวน 56,803,405.49 บาท รวมสินทรัพย์ทั้งสิ้น 202,013,835.68 บาท มีเจ้าหนี้ 1,402.73 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2557) ซึ่งต่อมามีมติเมื่อวันที่ 27 มกราคม 2558 ให้กระทรวงการคลังจัดทำแผนปฏิบัติการนำส่งเงินของเงินทุนหมุนเวียนที่มีสภาพคล่องส่วนเกินความจำเป็น จำนวน 30 ทู่น ตามแผนดังกล่าวกำหนดให้เงินทุนหมุนเวียนของสำนักงานฯ ต้องนำส่งเงินสภาพคล่องส่วนเกินความจำเป็น จำนวน 72,930,000.00 บาท (ตามหนังสือกรมบัญชีกลางด่วนที่สุด ที่ กค 0427/ว59 ลงวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2558) โดยในการศึกษาครั้งนี้จะนำเสนอข้อมูลผลการดำเนินงานในรูปแบบของงบการเงินเปรียบเทียบแต่ละปี เพื่อแสดงผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงิน จำนวน 5 ปี ระยะเวลาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2553 – 2557 รวมถึงมีการจัดทำสรุปผลการดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียนแต่ละปี จำนวน 17 ปี ระยะเวลาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2540 – 2557 รายละเอียดดังนี้

เงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกู้ยืมเพื่อชำระหนี้สิน

งบแสดงฐานะการเงิน

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2557

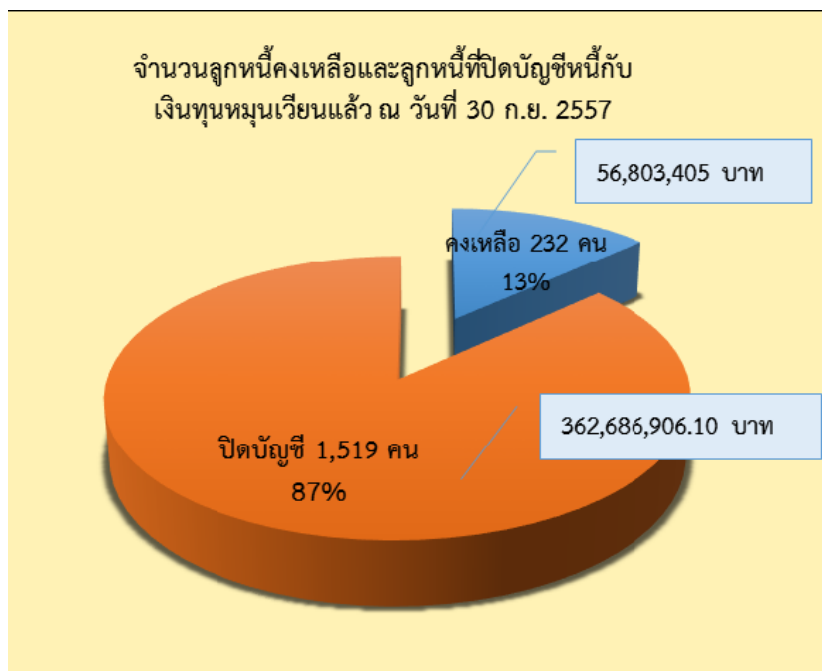
หน่วย : บาท

สินทรัพย์	2553	2554	2555	2556	2557
เงินสด/รายการเทียบเท่าเงินสด	-	1,030,171.23			
เงินฝากกระทรวงการคลัง	137,054,097.73	145,007,891.04	148,623,033.29	147,348,596.42	145,168,295.60
ลูกหนี้เงินฝากคลัง	-	1,668.65	-	-	-
ลูกหนี้เงินกู้ยืมระยะสั้น	-	-	199,259.32	125,673.26	274,610.99
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	137,054,097.73	146,039,730.92	148,822,292.61	147,474,269.68	145,442,906.59
ลูกหนี้เงินกู้ยืมระยะยาว	53,298,295.29	47,092,980.78	47,266,713.82	51,703,019.42	56,570,929.09
รวมสินทรัพย์	190,352,393.02	193,132,711.70	196,089,006.43	199,177,289.10	202,013,835.68
หนี้สินและส่วนของทุน					
เจ้าหนี้อื่น	87,736.99	21,691.00	-	714.68	1,402.73
เงินทุนหมุนเวียน	100,000,000.00	100,000,000.00	100,000,000.00	100,000,000.00	100,000,000.00
รายได้สูง(ต่ำกว่า)ค่าใช้จ่ายสะสม	90,264,656.03	93,111,020.70	96,089,006.43	99,176,574.42	102,012,432.95
รวมหนี้สินและส่วนของทุน	190,352,393.02	193,132,711.70	196,089,006.43	199,177,289.10	202,013,835.68

สรุปผลการดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียน
เพื่อให้ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกู้ยืมเพื่อชำระหนี้สิน

ปีงบประมาณ 2540 - 2557

ปีงบประมาณ	จำนวนอนุมัติ (ราย)	วงเงินที่อนุมัติ (บาท)	ดอกเบี้ยรับ (บาท)	จำนวนเงินทุนคงเหลือ (บาท)
2540	ได้รับจัดสรรงบประมาณ			100,000,000.00
	365	53,603,000.00	269,690.00	46,837,133.00
2541	252	52,203,000.00	5,350,089.82	7,593,029.57
2542	108	20,776,000.00	6,208,821.15	5,565,380.56
2543	107	19,559,000.00	6,446,435.92	7,300,459.57
2544	91	20,127,000.00	6,768,436.58	9,596,873.50
2545	81	20,768,000.00	7,135,416.17	15,365,329.04
2546	82	20,619,000.00	7,351,152.72	19,481,507.13
2547	62	14,919,000.00	7,193,302.55	30,702,599.26
2548	46	13,339,000.00	6,821,079.47	42,390,540.57
2549	73	24,437,000.00	6,694,499.16	44,015,597.06
2550	127	44,129,000.00	7,601,065.77	32,575,855.61
2551	51	15,426,000.00	7,899,826.41	43,762,733.67
2552	36	13,401,000.00	7,621,950.78	57,961,067.31
2553	33	12,444,211.59	6,902,889.53	136,966,360.74
2554	68	17,234,500.00	2,846,364.67	146,018,039.92
2555	66	20,957,600.00	2,977,985.73	148,623,033.29
2556	44	15,548,000.00	3,087,567.99	147,348,596.42
2557	59	20,000,000.00	2,835,858.53	145,168,295.60
รวม	1,751	419,490,311.59	102,012,432.95	

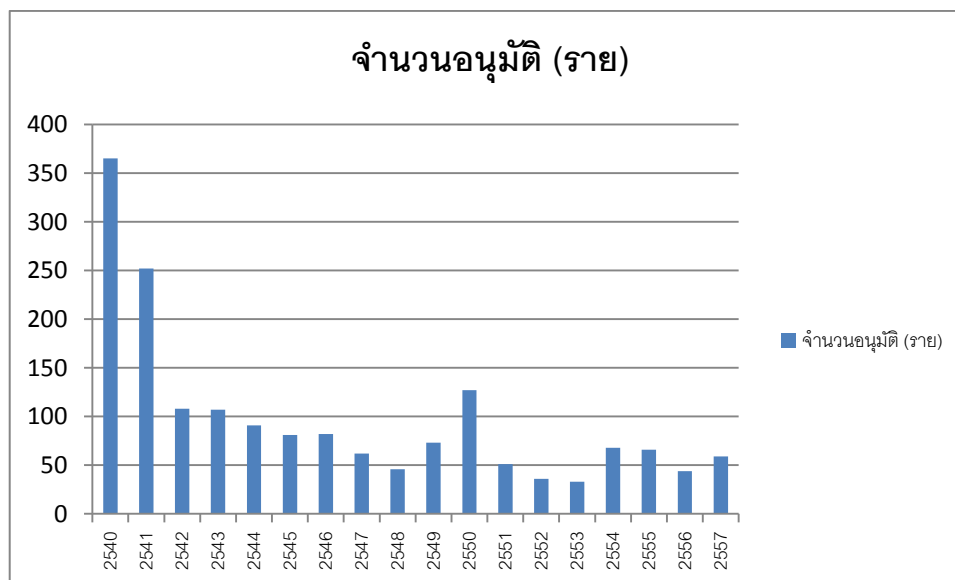

จากการดำเนินงานที่ผ่านมาของเงินทุนหมุนเวียนตั้งแต่ปีงบประมาณ 2540 – 2557 มีการปล่อยกู้ให้ลูกหนี้ทั้งสิ้น จำนวน 1,751 คน จำนวนเงิน 419,490,311.59 บาท มีลูกหนี้ที่ปิดบัญชีไปแล้ว จำนวน 1,519 คน จำนวนเงิน 362,686,906 บาท คิดเป็นร้อยละ 87 ของคนกู้ทั้งหมด และยังมีลูกหนี้คงเหลือ จำนวน 232 คน จำนวนเงิน 56,803,405 บาท คิดเป็นร้อยละ 13 ของคนกู้ทั้งหมด

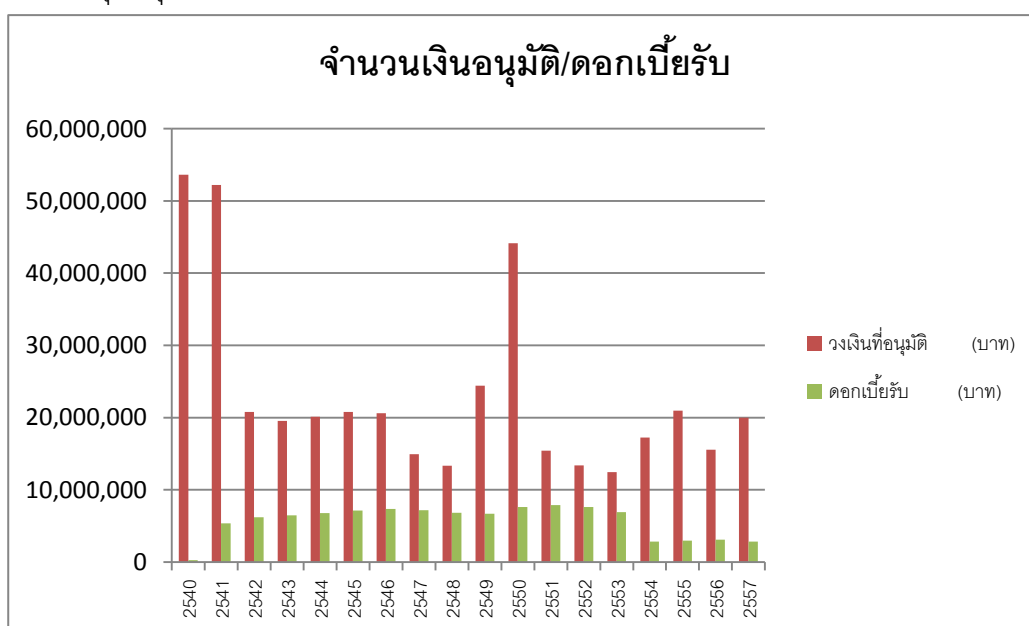

จากการศึกษาลูกหนี้ที่ปล่อยกู้ทั้งหมดจำนวน 1,751 คน มีลูกหนี้ที่กู้ซ้ำ จำนวน 1,048 คน คิดเป็นร้อยละ 60 ของคนกู้ทั้งหมด กู้ครั้งเดียวจำนวน 703 คน คิดเป็นร้อยละ 40 ของคนกู้ทั้งหมด

การอนุมัติเงินกู้ของเงินทุนหมุนเวียนฯ ตามตารางสรุปผลการดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียนฯ ข้างต้นจะเห็นได้ว่า จำนวนอนุมัติการกู้ยืมมีแนวโน้มลดลงทุกปี โดยเฉพาะในปี 2553 ที่อนุมัติน้อยที่สุด จำนวน 33 คน อนุมัติเงินไปประมาณ 12 ล้านบาท และจำนวนที่มีคนมากที่สุดคือช่วงแรก ๆ ในปี 2540 อนุมัติไป 367 คน (เริ่มดำเนินงานในปีแรก)

ในส่วนจำนวนเงินที่อนุมัติและดอกเบี้ยรับจะเห็นว่าส่วนใหญ่จะมีการปล่อยกู้เฉลี่ยปีละประมาณ 20 ล้าน โดยเฉพาะในปี 2553 มีการปล่อยกู้เพียง 12,444,211.59 บาท ส่วนดอกเบี้ยรับช่วงหลังก็มีแนวโน้มลดลงเช่นกัน เช่นตั้งแต่ ปี 2554 มาถึงปัจจุบันมีจำนวนลดลงถึงแม้จำนวนเงินที่อนุมัติเฉลี่ยก็เกือบ ๆ ปีละ 20 ล้าน สาเหตุก็มาจาก ข้าราชการมีการไปกู้ยืมเงินจากแหล่งอื่นที่อัตราดอกเบี้ยเท่ากันหรือมากกว่า แต่สามารถกู้ได้วงเงินสูงกว่า เช่นกู้จาก สหกรณ์ออมทรัพย์รัฐสภา ธนาคารออมสิน ธนาคารกรุงไทย แล้วนำเงินมาปิดหนี้เงินทุนหมุนเวียนระหว่างปี จึงทำให้จำนวนดอกเบี้ยรับโดยรวมทั้งปีลดลง

โดยการดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียน ฯ จะมีการดำเนินงานภายใต้ ระเบียบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกู้ยืมเพื่อชำระหนี้สิน พ.ศ. 2540 โดยมีสาระสำคัญดังนี้

ข้อ 4. เงินทุนหมุนเวียนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้าราชการกู้ยืมเพื่อนำไปชำระหนี้สิน

ข้อ 5. เงินที่นำเข้าบัญชีเงินทุนหมุนเวียนนี้ได้แก่

- (1) เงินที่ได้รับจากงบประมาณรายจ่าย
- (2) เงินที่ได้รับจากการผ่อนชำระเงินกู้ และดอกเบี้ยเงินกู้
- (3) ดอกเบี้ยที่ได้รับจากการฝากเงินทุนหมุนเวียนไว้กับธนาคาร
- (4) เงินรายรับอื่น ๆ

เงินที่ได้รับตามข้อ 5 (2) (3) (4)ให้นำส่งเข้าบัญชีเงินฝากคลังโดยเร็วที่สุด แต่อย่างช้าต้องไม่เกิน 5 วันทำการ นับตั้งแต่วันถัดจากวันที่ได้รับเงิน เว้นแต่กระทรวงการคลังจะกำหนดเป็นอย่างอื่น

ข้อ 6. การจ่ายเงินทุนหมุนเวียนนี้ให้จ่ายได้เพื่อกิจการดังต่อไปนี้

- (1) ให้ข้าราชการกู้ยืมตามระเบียบนี้
- (2) ค่าใช้จ่ายในการบริหารเงินทุนหมุนเวียนและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องหรือเกี่ยวกับกิจการเงินทุนหมุนเวียน
- (3) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการเงินทุนหมุนเวียน

การจ่ายเงินตาม (2) (3) ให้จ่ายตามมติของคณะกรรมการเงินทุนหมุนเวียน ตามประมาณการรายจ่ายที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลัง

ข้อ 7. ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จัดทำประมาณการรายรับ – รายจ่ายประจำปีเกี่ยวกับการดำเนินการตามเงินทุนหมุนเวียนนี้เสนอกระทรวงการคลังพิจารณาอนุมัติภายในระยะเวลาที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ในกรณีที่มีความจำเป็น สำนักงานอาจจัดทำประมาณการรายรับรายจ่ายเพิ่มเติมภายหลังเสนอกระทรวงการคลังพิจารณาอนุมัติเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงประมาณการรายรับรายจ่ายประจำปีนั้นได้

ข้อ 8. ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการเงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกู้ยืมเพื่อชำระหนี้สิน” ประกอบด้วยเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นประธานกรรมการ กรรมการอื่นที่เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแต่งตั้งไม่เกิน 11 คน เป็นกรรมการและผู้อำนวยการกองคลังและพัสดุ เป็นกรรมการและเลขานุการ

ข้อ 9. ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) กำหนดนโยบายจัดสรรเงินทุนหมุนเวียน
- (2) พิจารณาและอนุมัติการให้กู้ยืมเงิน
- (3) ติดตามและควบคุมการดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียน

- (4) กำหนดแนวทางและวิธีปฏิบัติใด ๆ เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบนี้
- (5) แต่งตั้งอนุกรรมการ หรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานเฉพาะกิจได้ตามความจำเป็น
- (6) กำหนดมาตรการป้องกันมิให้ข้าราชการและลูกจ้างสร้างหนี้สินเพิ่มขึ้น

ข้อ 10. ผู้มีสิทธิขอกู้ตามระเบียบนี้ ต้องมีคุณสมบัติทั่วไป ดังนี้

- (1) เป็นข้าราชการที่รับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี นับแต่วันที่ยื่นคำขอกู้
- (2) มีเงินเดือนพอที่จะผ่อนชำระเงินกู้และดอกเบี้ยได้

ข้อ 11. ข้าราชการที่มีความประสงค์จะขอกู้ให้ยื่นคำขอกู้ต่อคณะกรรมการตามแบบที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกำหนด

ข้อ 12. การกู้เงินตามระเบียบนี้ คณะกรรมการจะพิจารณาอนุมัติจำนวนเงินให้กู้ของแต่ละรายตามที่เห็นสมควร ภายในวงเงิน 50 เท่าของเงินเดือน แต่ไม่เกิน 500,000 บาท

ข้อ 13. เมื่อคณะกรรมการอนุมัติให้ข้าราชการผู้ใดกู้แล้ว ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแจ้งให้ข้าราชการผู้นั้นทราบเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ข้าราชการผู้ขอกู้นำไปติดต่อภายใน 15 วัน นับแต่วันถัดจากวันที่ได้รับแจ้ง หากข้าราชการผู้ขอกู้ไม่ไปติดต่อภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าสละสิทธิในการกู้ครั้งนั้น

ข้อ 14. ผู้กู้จะต้องผ่อนชำระเงินกู้และดอกเบี้ยเงินกู้ในอัตราร้อยละ 6 ต่อปีทุกเดือนให้เสร็จสิ้นภายในกำหนดระยะเวลา 15 ปี นับตั้งแต่วันที่ได้รับเงินเพื่อนำไปชำระหนี้

ในกรณีผู้กู้พ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุเกษียณอายุ หรือพ้นจากการเป็นข้าราชการไม่ว่าเพราะเหตุใดก็ตาม จะต้องชำระเงินกู้ให้เสร็จสิ้นภายในวันก่อนพ้นจากตำแหน่ง หรือพ้นจากการเป็นข้าราชการ มิฉะนั้นจะปรับเป็นอัตราดอกเบี้ยปกติของธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจ หรือวิธีอื่นตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

ข้อ 15. ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเปิดบัญชีไว้ที่กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง เรียกว่า “บัญชีเงินหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกู้ยืมเพื่อชำระหนี้สิน”

ข้อ 17. การเบิกเงิน การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การฝากเงิน และการนำส่งเงินของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ให้ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

ข้อ 18. การบัญชี ให้ทำตามระบบบัญชีที่คณะกรรมการกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง การปิดบัญชี ให้กระทำปีละครั้ง โดยถือปีงบประมาณเป็นรอบปีบัญชี และให้จัดทำงบการเงินพร้อมรายละเอียดประกอบส่งสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อตรวจสอบและรับรอง ภายใน 120 วัน นับตั้งแต่วันสิ้นงวดบัญชี เมื่อสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินตรวจรับรองแล้ว ให้ส่งงบการเงินดังกล่าวให้กรมบัญชีกลาง และสำนักงบประมาณ เพื่อทราบต่อไป

ข้อ 20. ในกรณีที่ไม้อาจปฏิบัติตามข้อกำหนดข้อหนึ่งข้อใดในระเบียบนี้ ให้ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง

ข้อ 21. วิธีปฏิบัติอื่นใดนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการโดยอนุโลม

ข้อ 22. ให้เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบหรือคำสั่งภายในเกี่ยวกับเงินทูลหมั้นเวียนนี้ได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้

5. ผลการประเมินผลการดำเนินงานของเงินทูลหมั้นเวียน ฯ

ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2546 ให้ความเห็นชอบแนวทางการนำระบบประเมินผลการดำเนินงานที่เป็นมาตรฐานสากล โดยมีการกำหนดตัวชี้วัดด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลมาใช้ในการประเมินผลการบริหารเงินนอกงบประมาณ ตลอดจนกำหนดให้หน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ ที่มีเงินนอกงบประมาณถือปฏิบัติตามมาตรการกำกับดูแลดังกล่าวอย่างเคร่งครัด

กระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลางได้นำระบบประเมินผลตามหลักของ Balanced Scorecard (BSC) ซึ่งมีเกณฑ์การวัดการดำเนินงาน 4 ด้าน คือ 1) ผลการดำเนินงานด้านการเงิน 2) ผลการดำเนินงานด้านการปฏิบัติการ 3) การสนองประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้เสีย และ 4) การบริหารพัฒนาทุนหมั้นเวียน ซึ่งการนำระบบการประเมินผลดังกล่าวมาใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานเงินทูลหมั้นเวียนนี้ มีเพื่อทำให้เงินทูลหมั้นเวียนต่าง ๆ มีการกำหนดเป้าหมาย การทำงานที่ชัดเจนเพื่อปรับปรุงระบบ การทำงานให้มีประสิทธิภาพ และลดขั้นตอนการทำงานที่ไม่จำเป็น ผลักดันให้การดำเนินงานและ การบริหารจัดการเงินทูลหมั้นเวียนให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลอย่างยิ่ง โดยเงินทูลหมั้นเวียนของสำนักงานฯ ได้เข้าสู่ระบบการประเมินผลเมื่อปี 2552 และผลการประเมินการดำเนินงานเงินทูลหมั้นเวียน ฯ ประจำปีงบประมาณ 2555 - 2556 ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีคะแนนดังนี้

รายงานผลการประเมินเงินทูลหมั้นเวียนเพื่อให้ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกู้ยืม
เพื่อชำระหนี้สิน ประจำปี 2555 - 2556

ปีงบประมาณ	ด้านที่ 1 (ด้านการเงิน)	ด้านที่ 2 (ด้านปฏิบัติการ)	ด้านที่ 3 (การสนองประโยชน์ฯ)	ด้านที่ 4 (บริหารพัฒนาเงินทุนฯ)	คะแนนรวม
2555	2.6998	1.6667	1.0000	1.2833	1.2750
2556	2.0000	1.7223	3.2387	1.1833	1.6194

ผลการประเมินเงินทูลหมั้นเวียน ฯ โดยหากพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่าในปี 2556 คะแนนในด้านที่ 4 ด้านบริหารพัฒนาเงินทุนหมั้นเวียนฯ และด้านที่ 2 ด้านการปฏิบัติการมีคะแนนต่ำที่สุด ทำให้คะแนนรวมในปีบัญชี 2556 ได้ 1.6194 คะแนน เพิ่มขึ้น 0.3444 คะแนนเมื่อเทียบกับปีบัญชี 2555 ที่มีคะแนนเฉลี่ย 1.2750 คะแนน ซึ่งถือว่าเกณฑ์คะแนนที่ต่ำยังไม่ผ่านเกณฑ์ปกติ (ต่ำกว่า 3.0000 คะแนน) จะต้องมีการปรับปรุงการดำเนินงานต่าง ๆ ของเงินทุนต่อไป โดยมีรายละเอียดการเกณฑ์การประเมินและผลการประเมินของปีงบประมาณ 2556 ในแต่ละด้าน ดังนี้

เกณฑ์วัดการดำเนินงาน	หน่วยวัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลการดำเนินงาน		
			ต.ค.55-ก.ย.56	คะแนนที่ได้	คะแนนถ่วงน้ำหนัก
1. ผลการดำเนินงานด้านการเงิน		20		2.0000	
1.1 ร้อยละของวงเงินที่ปล่อยกู้เทียบกับแผนงาน	ร้อยละ	15	77.74	1.0000	0.1500
1.2 การจัดส่งรายงานการรับและการใช้จ่ายเงินให้ กรมบัญชีกลาง	วัน	5	39	5.0000	0.2500
2. ผลการดำเนินงานด้านปฏิบัติการ		30		1.7223	
2.1 อัตราสำเร็จของระยะเวลาดำเนินการที่กำหนด - ระยะเวลาพิจารณาเงินกู้ - ระยะเวลาการเบิกจ่ายเงินกู้ภายใน 7 วันทำการ หลังการประชุมคณะกรรมการฯ	ร้อยละ	5	0.00	1.0000	0.0500
	ร้อยละ	5	100.00	5.0000	0.2500
2.2 การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเงินทุนหมุนเวียนฯ	ระดับ	20	1.0834	1.0834	0.2167
3. การสนองประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้เสีย		20		3.2387	
3.1 ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ระดับ	10	77.3874	3.4775	0.3477
3.2 การปรับปรุงคุณภาพการให้บริการ	ระดับ	10	3.0000	3.0000	0.3000
4. การบริหารพัฒนาเงินทุนหมุนเวียน		30		1.1833	
4.1 บทบาทของคณะกรรมการเงินทุนหมุนเวียน	ระดับ	5	1.0000	1.0000	0.0500
4.2 การบริหารความเสี่ยง	ระดับ	5	1.8000	1.8000	0.0900
4.3 การควบคุมภายใน	ระดับ	5	1.3000	1.3000	0.0650
4.4 การตรวจสอบภายใน	ระดับ	5	1.0000	1.0000	0.0500
4.5 การบริหารจัดการสารสนเทศ	ระดับ	5	1.0000	1.0000	0.0500
4.6 การบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล	ระดับ	5	1.0000	1.0000	0.0500
	น้ำหนักรวม	100		คะแนนเฉลี่ย	1.9194
				คะแนนหลังปรับ ลดตามมาตรการ เร่งรัดการใช้จ่าย	1.6194

ตามที่กล่าวข้างต้นว่าผลการประเมินเงินทุนหมุนเวียน ฯ ในปี 2556 มีคะแนนในด้านที่ 4 ต่ำที่สุด คือด้านบริหารพัฒนาเงินทุนหมุนเวียนฯ โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนคือผลการดำเนินงานของบทบาทของคณะกรรมการเงินทุนหมุนเวียน การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน การบริหารจัดการสารสนเทศและการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล และด้านที่ 2 คือผลการดำเนินงานด้านปฏิบัติการก็มีคะแนนต่ำเช่นกัน ซึ่งมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนคือ อัตราความสำเร็จของระยะเวลาพิจารณาเงินกู้และระยะเวลาการเบิกจ่ายเงินกู้ ซึ่งผลการดำเนินงานยังมีความล่าช้า ซึ่งส่งผลให้คะแนนรวมในปีบัญชี 2556 มีคะแนนต่ำไม่ผ่านเกณฑ์คะแนนปกติ ทำให้คณะกรรมการเงินทุนหมุนเวียนฯ จะต้องมีการทบทวนการดำเนินงานเพื่อจะได้มีการปรับปรุงให้ได้คะแนนสูงขึ้นตามหลักเกณฑ์การประเมิน

2.5 เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวข้อง

กนกนรา พวงประยงค์ (2554: บทคัดย่อ) การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินผลกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในด้านปัจจัยนำเข้า กระบวนการดำเนินงาน ผลผลิต และผลลัพธ์ โดยมีสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดสมุทรสงครามเป็นกรณีศึกษา 2) ค้นหาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานด้านกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา วิธีการประเมินผลในครั้งนี้ได้นำรูปแบบการประเมิน ได้แก่ การประเมินเชิงระบบ (Input-Output Model) ของ Katz and Kahn และรูปแบบการประเมิน IPOO มาดัดแปลง และประยุกต์ใช้ในการประเมินผล โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคคลผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มนักเรียนนักศึกษาในระดับอาชีวศึกษาที่เป็นผู้กู้ยืมเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษารายใหม่ในปีการศึกษา 2554 โดยแบ่งเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 362 คน และการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group) สถานศึกษาละ 3 คน รวมจำนวน 9 คน 2) กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาและอาจารย์ผู้ปฏิบัติงานด้านกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) สถานศึกษาละ 2 คน แบ่งเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา แห่งละ 1 คน และอาจารย์ผู้ปฏิบัติงานด้านกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา แห่งละ 1 คน รวมจำนวน 6 คน ซึ่งในการประเมินผลครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ผลการศึกษา พบว่า

1.1 การประเมินปัจจัยนำเข้า ปรากฏผลว่า นักเรียนนักศึกษา ผู้บริหาร สถานศึกษา และอาจารย์ผู้ปฏิบัติงาน มีความเห็นสอดคล้องกันว่าปัจจัยนำเข้ามีความเพียงพอ และเหมาะสมในระดับหนึ่ง โดยในด้านความจำเป็นและคุณค่าของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเป็นด้านที่มีการดำเนินงานได้ดีที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24)

1.2 การประเมินกระบวนการดำเนินงาน ปรากฏผลว่านักเรียนนักศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และอาจารย์ผู้ปฏิบัติงานมีความเห็นสอดคล้องกันว่า กระบวนการดำเนินงานเป็นระบบดีในระดับหนึ่ง โดยในด้านการให้บริการเป็นด้านที่มีการดำเนินงานได้ดีที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12)

1.3 การประเมินผลผลิต ปรากฏผลว่า นักเรียนนักศึกษามีความเห็นว่าผลผลิตจากการดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21) ส่วนผู้บริหารสถานศึกษา และอาจารย์ผู้ปฏิบัติงานมีความเห็นสอดคล้องกันว่า การดำเนินงานสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้ในระดับหนึ่งเท่านั้น

1.4 การประเมินผลลัพธ์ ปรากฏผลว่า นักเรียนนักศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และอาจารย์ผู้ปฏิบัติงานมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ผลลัพธ์จากการดำเนินงานสร้างความพึงพอใจและสร้างเสริมจิตสำนึกในการใช้จ่ายเงินและจิตสำนึกต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาให้แก่แก่นักเรียนนักศึกษาในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21)

2. ปัญหาหรืออุปสรรคที่สำคัญในการดำเนินงาน ได้แก่ (1) ความไม่เพียงพอของงบประมาณที่ทางกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจัดสรรให้แก่สถานศึกษา รวมไปถึงจนถึงความไม่เพียงพอของค่าครองชีพของนักเรียนนักศึกษา (2) ความกระชั้นชิดของระยะเวลาในการประสานงานทางด้านข่าวสารและคำสั่งระหว่างกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม และสถานศึกษา (3) ความไม่เพียงพอของจำนวนบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา (4) การขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักเกณฑ์และขั้นตอนต่างๆ ในการกู้ยืมเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนักเรียนนักศึกษา และ (5) ความล่าช้าของระบบอินเทอร์เน็ตภายในสถานศึกษา

3. ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน ได้แก่

3.1 รัฐบาลควรมีการเพิ่มงบประมาณให้แก่กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษามากขึ้น เพื่อให้สามารถรองรับความต้องการในการกู้ยืมเงินที่แท้จริงของนักเรียนนักศึกษาทุกคน และควรเพิ่มวงเงินกู้ให้มีความเหมาะสมกับค่าครองชีพในปัจจุบันมากขึ้น

3.2 ควรมีการติดต่อประสานงานที่เป็นระบบและเอื้อต่อการปฏิบัติงานระหว่าง กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม และสถานศึกษา

3.3 ควรมีการจัดสรรบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในแต่ละสถานศึกษาให้มีจำนวน เพียงพอและเหมาะสมกับการดำเนินงาน

3.4 สถานศึกษาควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนในการกู้ยืมเงิน และรายละเอียดของหลักเกณฑ์ต่างๆ ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาให้นักเรียนนักศึกษามากขึ้น พร้อมทั้งกระตุ้นเตือนให้นักเรียนนักศึกษามีความสนใจและใส่ใจกับข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับตนเองมากขึ้น

3.5 สถานศึกษาควรพัฒนาและปรับปรุงระบบอินเทอร์เน็ตให้มีประสิทธิภาพรองรับการใช้งานมากยิ่งขึ้น

(รายงานตามระบบประเมินผลการดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียน ฯ : 2557) การประเมินผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการและลูกจ้างสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกู้ยืมเพื่อชำระหนี้สิน ประจำปี พ.ศ. 2557 (ประเมินโดย บริษัท ทริส คอร์ปอเรชั่น จำกัด) เป็นรูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจ ความไม่พึงพอใจ ความคาดหวังต่อการให้บริการ การพัฒนาระบบงานของเงินทุนหมุนเวียน ฯ และข้อเสนอแนะของผู้รับบริการต่อการดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียน ฯ

ประชากรที่ใช้ในการสำรวจ คือ ข้าราชการและลูกจ้างสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 2,133 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2557)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสำรวจครั้งนี้ คือ ข้าราชการและลูกจ้างสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 631 คน

จากการสำรวจพบว่าความพึงพอใจของผู้รับบริการโดยรวม มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.88 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 57.6 ของคะแนนเต็ม เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.06 คะแนน คิดเป็นอัตราคะแนนร้อยละ 61.2 ของคะแนนเต็ม รองลงมาคือบทบาทของเงินทุนหมุนเวียน โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.91 คะแนน คิดเป็นอัตราคะแนนร้อยละ 58.2 ของคะแนนเต็ม ด้านกระบวนการ/ขั้นตอนการให้บริการ โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 คะแนน คิดเป็นอัตราคะแนนร้อยละ 57.8 ของคะแนนเต็ม และด้านการให้กู้ยืม โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.65 คิดเป็นอัตราคะแนนร้อยละ 53.2 ของคะแนนเต็ม

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ

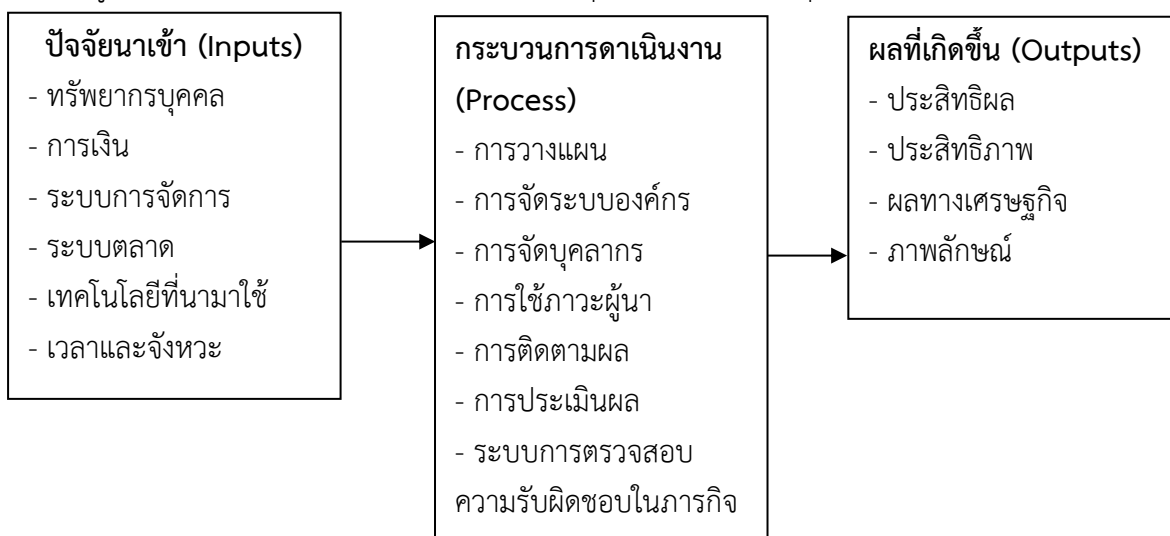
1. สิ่งที่ไม่พึงพอใจและควรปรับปรุงในการให้บริการของเงินทุนหมุนเวียน ฯ มีดังนี้
  - 1) ปรับปรุงระบบการบริการให้มีความก้าวหน้า ทันสมัย ผู้กู้สามารถตรวจสอบและติดตามการดำเนินการขอู้ได้เป็นระยะ
  - 2) ปรับปรุงหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินทุนหมุนเวียนฯ ที่ชัดเจน
  - 3) ระยะเวลาในการอนุมัติเงินล่าช้า
  - 4) ระยะเวลาในการยื่นเอกสารขอู้เงินทุนหมุนเวียน ควรเปิดโอกาสให้สามารถยื่นได้ตลอดเวลา และมีการตอบกลับมายังผู้ยื่นเอกสารขอู้เงินทุนหมุนเวียนฯ ว่าอยู่ในขั้นตอนใด ได้รับอนุมัติหรือไม่
  - 5) มีการประกาศขั้นตอนในการขอู้ยืมเงินที่ชัดเจน และเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นและทั่วถึง เนื่องจากมีบุคลากรจำนวนมากไม่ทราบรายละเอียดในหลักเกณฑ์ ขั้นตอนการดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียน ควรมีการแจ้งล่วงหน้า เพื่อการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ สำหรับผู้กู้ยืม
  - 6) ควรมีความชัดเจน และโปร่งใสในกระบวนการให้บริการ
2. ความคาดหวังต่อการให้บริการและพัฒนาระบบงานของเงินทุนหมุนเวียน ฯ มีดังนี้
  - 1) การพิจารณาการกำหนดเงื่อนไขวงเงินให้กู้ยืม เช่น อาจมีการพิจารณาเพิ่มวงเงินกู้สำหรับข้าราชการที่มีอายุงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป
  - 2) ปรับลดอัตรดอกเบี้ยเงินกู้ยืม
  - 3) พิจารณาการค้ำประกัน
  - 4) ต้องการรับทราบข่าวความเคลื่อนไหวของเงินทุนหมุนเวียน ฯ อย่างสม่ำเสมอ
  - 5) ระยะเวลาในการพิจารณาเงินกู้ มีความรวดเร็ว
  - 6) การพิจารณาการให้บริการตามลำดับ
  - 7) มีระบบติดตามผลการดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียนผ่านเว็บไซต์
3. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ มีดังนี้
  - 1) ควรมีการเปิดวงเงินกู้ซื้อบ้านในอัตรดอกเบี้ยต่ำ หรือถอนจำนวนที่อยู่อาศัย
  - 2) เพิ่มเติมการประชาสัมพันธ์ให้หลากหลายช่องทาง และแจ้งข้อมูลบุคลากรผู้ดำเนินงาน หรือสามารถให้ข้อมูลอธิบายรายละเอียด ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเงินทุนหมุนเวียนฯ
  - 3) กิจกรรมอื่น ๆ เช่น มีระบบผ่อนชำระสินค้า อุปกรณ์ บริโภค อื่น ๆ และเพิ่มเติมการศึกษาในงานในหน่วยงานอื่น

2.6 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมิน

2.6.1 รูปแบบการประเมินเชิงระบบ (Input-Output Model หรือ System Approach Model) ของ Katz and Kahn ปัจจุบันแบบจำลองที่ผู้บริหารโครงการหรือผู้เกี่ยวข้องกับการประเมินผลโครงการด้านพัฒนาสังคม นิยมใช้ในการติดตามและประเมินผลโครงการ คือ แนวคิดและตัวแบบการประเมินผลเชิงระบบ (Input Output Model หรือ System Approach Model) ที่มีหลักการสำคัญมุ่งเน้นประเมินด้วยวิธีการประเมินผลโดยระบบวิเคราะห์ (Analytical Evaluation) เป็นการประเมินที่วิเคราะห์ปัจจัยนำเข้า (Inputs) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Outputs) ตลอดจนประเมินผลต่อเป้าหมายหรือผลลัพธ์ (Outcomes) และผลกระทบ (Impacts) ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากโครงการทั้งทางตรงและทางอ้อม ในมิติด้านบวกและด้านลบ

ดังนั้น การประเมินผลโครงการในแนวคิดและแบบจำลอง Input-Output Model จึงถือว่าการตรวจสอบโครงการใน 2 ช่วงเวลา คือ การประเมินระหว่างการทำโครงการ(On-Going Evaluation) เป็นการมุ่งประเมินประสิทธิภาพของการดำเนินโครงการเพื่อตรวจสอบกระบวนการดำเนินโครงการว่าได้ดำเนินเป็นไปตามแนวคิดและหลักการบริหารจัดการที่ดี และดำเนินเป็นไปตามแผนปฏิบัติการที่กำหนดหรือไม่ มากน้อยเพียงใด สำหรับการประเมินหลังเสร็จสิ้นการดำเนินโครงการ (Ex-post Evaluation) จะมุ่งเน้นการประเมินประสิทธิผล (Outputs) ของโครงการ หรือตรวจสอบประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายหรือไม่ รวมถึงการประเมินผลต่อเป้าหมายหรือคุณประโยชน์ที่เกิดขึ้น (Outcomes) จากโครงการ ตลอดจนผลกระทบ (Impacts) ที่เกิดขึ้นทั้งที่คาดหวังและไม่คาดหวังจากโครงการในทิศทางที่ปรารถนาและไม่ปรารถนา

โดยสรุป การประเมินผลในรูปแบบ Input-Output Model ของ Katz and Kahn มีหลักการสำคัญของการประเมินที่มุ่งเน้นการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินโครงการ โดยจะทำการประเมิน 2 ช่วงเวลา คือ ประเมินระหว่างการทำโครงการ (On-Going Evaluation) และประเมินหลังเสร็จสิ้นการดำเนินโครงการ (Ex-post Evaluation) เพื่อรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจแก่ผู้บริหารว่าจะดำเนินการต่อไป จะต้องมีการปรับปรุงอะไรบ้าง หรือจะยุติโครงการ แสดงได้ดังภาพดังนี้

การแสดงแบบจำลองการประเมิน Input-Output Model

แหล่งที่มา: Katz and Kahn, 1978 อ้างถึงใน กนกวรรณ พวงประยงค์ , 2554: 32-33.

2.6.2 การประเมินในรูปแบบ IPOO Model เป็นแนวคิดที่งานวิจัยทั้งในและต่างประเทศใช้ในการประเมินกองทุนหรือนโยบายรัฐบาล เช่นงานวิจัยในของ Mr.Aer (2014) ใช้ IPOO ในการประเมินกองทุนประกันสังคม Mr.Som (2011) ใช้ IPOO ในการประเมินผลโครงการบัตรทอง และกนกกร พวงประยงค์ (2554) ใช้ IPOO ในการประเมินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา ดังนั้นจึงถือว่าแนวคิดดังกล่าวได้รับความนิยมที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลโครงการ รูปแบบการประเมินแบบ IPOO Model ประกอบด้วยการประเมิน 4 ด้าน ดังนี้

- 1) ปัจจัยนำเข้า (Input) เพื่อออกแบบโครงการ
- 2) กระบวนการ (Process) เพื่อประเมินขั้นตอนในการดำเนินการตามโครงการ
- 3) ผลผลิต (Output) เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ตามโครงการว่าบรรลุตามความมุ่งหมายมากน้อยเพียงใด
- 4) ผลลัพธ์ (Outcome) เพื่อประเมินผลของโครงการโดยทั้งช่วงระยะหนึ่งเพื่อตรวจสอบว่าเป้าหมายของโครงการได้รับการตอบสนองมากน้อยเพียงใด

1) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการจัดหาข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจ ความเหมาะสมของแผนงานต่างๆ ที่จัดขึ้น โดยดูว่าข้อมูลนั้นจะมีส่วนช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่ ซึ่งมักจะประเมินในด้านต่างๆ คือ

- (1) ความสามารถของหน่วยงานหรือตัวแทนในการจัดโครงการ
- (2) ยุทธวิธีที่ใช้ในการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ
- (3) การได้รับความช่วยเหลือในด้านต่างๆ ซึ่งจะช่วยให้โครงการดำเนินไปได้ เช่น หน่วยงานที่จะช่วยเหลือ เวลา เงินทุน อาคารสถานที่ อุปกรณ์เครื่องมือ

ผลที่ได้จากการประเมินปัจจัยนำเข้า คือ การวิเคราะห์รูปแบบวิธีการที่ใช้ในรูปของราคาและกำไร (Cost and Benefit) ที่จะได้รับ โดยประเมินในอัตราค่าจ้าง เวลา งบประมาณ วิธีการที่มีศักยภาพ แต่ถ้าเป็นการประเมินด้านการศึกษาผลกำไร อาจไม่อยู่ในรูปตัวเลขก็ได้ การประเมินปัจจัยนำเข้านี้จะช่วยให้ได้ข้อมูลที่จะตัดสินใจได้ว่าควรตั้งวัตถุประสงค์เชิงปฏิบัติอย่างไร ใช้อัตราค่าจ้างเท่าใด วางแผนงานและดำเนินการอย่างไร ซึ่งจะแตกต่างจากการประเมินบริบทในแง่ที่ว่า การประเมินปัจจัยนำเข้าเป็นการทำเฉพาะกรณีนั้นๆ และวิเคราะห์ภายในโครงการเท่านั้น รูปแบบของคำถามที่ใช้ถามมีมากมาย เช่น วัตถุประสงค์จะกำหนดวิธีดำเนินการได้หรือไม่ และจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ วิธีการที่กำหนดสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ จะดำเนินการกับยุทธวิธีที่เลือกมาอย่างไร ฯลฯ คำถามต่างๆ เหล่านี้จะแสดงถึงความสำคัญของการประเมินข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้า เพื่อที่จะได้เป็นตัวกำหนดยุทธวิธีเพื่อเป็นการดำเนินงานสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้โดยคำถามที่จะใช้มีตั้งแต่ระดับกว้างๆ และคำถามเฉพาะ

2) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เมื่อแผนดำเนินการได้รับอนุมัติและลงมือทำการประเมินกระบวนการจำเป็นต้องได้รับการเตรียมการเพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) แก่ผู้รับผิดชอบและผู้ดำเนินการทุกลำดับขั้น การประเมินกระบวนการมีวัตถุประสงค์ใหญ่อยู่ 3 ประการ คือ

(1) เพื่อหาและทำนายข้อบกพร่องของกระบวนการหรือการดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้

(2) เพื่อรวบรวมสารสนเทศสำหรับผู้ตัดสินใจวางแผนงาน

(3) เพื่อเป็นรายงานสะสมถึงปฏิบัติการต่างๆ ที่เกิดขึ้น

วิธีการในการประเมินกระบวนการ มี 3 วิธี คือ

(1) แสดงให้เห็นหรือกระตุ้นเตือนศักยภาพของทรัพยากรที่ทำให้เกิดความล้มเหลวในโครงการ ซึ่งอาจจะเป็นสิ่งต่อไปนี้ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในกลุ่มบุคลากรและนักศึกษา วิธีการสื่อสาร การให้เหตุผล ความเข้าใจและความเห็นพ้องกันในวัตถุประสงค์ของแผนการ โดยผู้ที่เกี่ยวข้องในแผนการนั้น และผู้ที่ได้รับผลกระทบจากแผนการในด้านความเพียงพอของแหล่งบุคลากร อุปกรณ์อำนวยความสะดวก ปฏิทินการปฏิบัติงาน เป็นต้น

(2) การวางโครงการและการตัดสินใจก่อนวางแผนโดยผู้ดำเนินการระหว่างการดำเนินโครงการนั้น ตัวอย่างการตัดสินใจก่อนวางแผน เช่น โครงการพัฒนาแบบสอบ ซึ่งมีความจำเป็นจะต้องเลือกโรงเรียนอย่างเจาะจง สำหรับเข้าร่วมในการทดลองสร้างแบบสอบผู้ตัดสินใจจะสามารถจัดเตรียมวางโครงการล่วงหน้าได้ดีเมื่อมีโรงเรียนให้เลือก แต่ตัวเลือกเหล่านี้จะยังไม่มีความจำเป็นว่าจะมีรายชื่อโรงเรียนที่จะสอบถามไปเมื่อโรงเรียนได้รับการติดต่อแล้ว จึงตัดสินใจเกี่ยวกับโรงเรียนที่มีความเต็มใจเข้าร่วมในการทดลองแบบสอบ ดังนั้น ผู้พัฒนาแบบสอบจึงต้องเลือกโรงเรียนที่สอดคล้องกับความต้องการตามแบบการสุ่มตัวอย่างมากที่สุด (แบบการสุ่มจะได้รับการตัดสินใจเลือกวิธีการมาก่อน) และเขาต้องกำหนดตารางเฉพาะในการบริหารแบบสอบถามในการทดลองตามรูปแบบของแบบสอบถาม ดังนั้น ในโครงการส่วนใหญ่จึงมีสถานการณ์ที่ต้องตัดสินใจจำนวนมากและนี่เป็นเครื่องมือที่แสดงความชัดเจนถึงความต้องการข้อมูลจากการประเมินกระบวนการ

(3) ยุทธวิธีในการประเมินกระบวนการจะบอกลักษณะสำคัญใหญ่ๆของโครงร่างโครงการ เช่น บอกโมโนทัศน์ความต้องการสอนและปริมาณของการอภิปรายเพื่อบรรยายว่าเกิดอะไรขึ้น ซึ่งสารสนเทศที่ได้นี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการกำหนดว่าทำไมวัตถุประสงค์จึงบรรลุผลและไม่บรรลุผล

3) การประเมินผลผลิต (Output & Product Evaluation) มีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดและแปลความหมายของความสำเร็จ โดยเฉพาะเมื่อสิ้นสุดวัฏจักรของโครงการเท่านั้น แต่ยังมีคามจำเป็นอย่างยิ่งในระหว่างการปฏิบัติตามโครงการด้วย ระเบียบวิธีต่างๆ ไปของการประเมินผลผลิต จะรวมสิ่งเหล่านี้เข้าด้วยกัน คือ ดูว่าการกำหนดวัตถุประสงค์นั้นนำไปใช้ได้หรือไม่ เกณฑ์ในการวัดที่สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมคืออะไร เปรียบเทียบผลที่วัดมาได้มาตรฐานสัมบูรณ์ (Absolute Criteria) หรือมาตรฐานสัมพันธ์ (Relative Criteria) ที่กำหนดไว้ก่อน และทำการแปลความหมายถึงเหตุของสิ่งที่เกิดขึ้น โดยอาศัยการประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้าและกระบวนการร่วมด้วย ซึ่งเกณฑ์นั้นอาจเป็นทั้ง Instrumental Criteria หรือ Congruence Criteria ซึ่ง Scriven ได้ชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างของเกณฑ์ทั้งสอง ดังนี้

(1) Instrumental Criteria จะสัมพันธ์กับความสำเร็จที่อยู่ในระดับ ปานกลาง และมีส่วนช่วยให้เกิดสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ขั้นที่สุด เช่น ก่อนที่แบบสอบถามจะถูกสร้างขึ้น รูปแบบของ

แบบสอบถามและคำถามจำนวนมากในแบบสอบถามนั้นจะต้องได้รับการจัดทำขึ้นก่อน หรือก่อนที่นักเรียนจะอ่านคำว่า cake ได้อย่างเข้าใจ เขาจะต้องมีประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งที่เป็นความหมายของคำมาก่อน

(2) Congruence Criteria จะเกี่ยวข้องกับเงื่อนไขเบื้องต้นที่ถูกระบุไว้ โดยกลุ่มนักเรียนจะต้องได้รับคะแนนจากแบบทดสอบที่ระบุมากกว่า หรือเท่ากับจำนวนที่กำหนด หรือจะต้องนำแผนการสอนใหม่เข้าไปใช้ในโรงเรียนนั้น การระบุเกณฑ์แบบนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ตัดสินใจ โดยเฉพาะ

4) การประเมินผลลัพธ์ (Outcome Evaluation) การประเมินผลลัพธ์เป็นการพิจารณาถึงผลประโยชน์ ผลกระทบ สิ่งที่เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมายอันเป็นผลมาจากการดำเนินงานของโครงการซึ่งสามารถเป็นผลลัพธ์ทั้งระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว

การประเมินผลลัพธ์เกี่ยวข้องกับการพิจารณาประเด็นหลัก 2 ประเด็น ได้แก่

(1) เป้าหมายของผลลัพธ์ที่เป็นเป้าหมายของการดำเนินโครงการหรือการให้บริการ

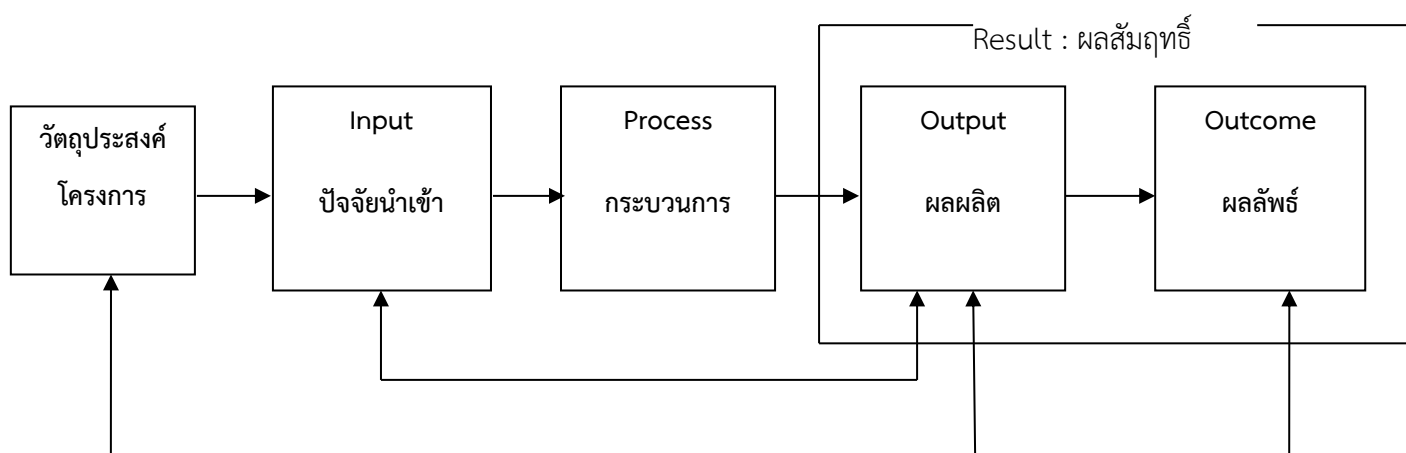
(2) ดัชนีชี้วัดผลลัพธ์ที่เป็นความคาดหวังที่วัดและสังเกตเห็นได้ซึ่งจะนำไปสู่เป้าหมายของผลลัพธ์ เป็นสิ่งที่มองเห็นได้ด้วยตา ได้ยินได้ด้วยหู และสัมผัสได้ที่สามารถจะชี้ให้เห็นได้ว่าโครงการได้มีการดำเนินการใดบ้างที่เป็นความก้าวหน้าในการบรรลุถึงเป้าหมาย ผลลัพธ์ หรือเป้าหมายการให้บริการให้มากขึ้นตามลำดับ

การประเมินผลลัพธ์โครงการไม่ได้มีเทคนิควิธีการเดียว แต่หากมีวิธีการที่แตกต่างกันออกไปตามความจำเป็น และลักษณะขององค์กรและโครงการที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นองค์กรจึงต้องแสวงหาเทคนิคและวิธีการประเมินผลลัพธ์ของตนเองเพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับเป้าหมายการให้บริการและเรียนรู้ที่จะปรับปรุงเทคนิคและวิธีการให้ดียิ่งขึ้นไป

หน่วยงานภาครัฐจำเป็นต้องมีการปรับปรุงและปฏิรูปการบริหารงานโครงการสาธารณะในด้านการแสดงความรับผิดชอบ ความโปร่งใส การส่งเสริมประสิทธิผลของโครงการซึ่งล้วนแล้วแต่เรียกร้องให้หน่วยงานภาครัฐต้องตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย ดังนั้นการกำกับติดตามและประเมินผลโดยอิงผลลัพธ์จึงต้องนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารโครงการสาธารณะ เพื่อที่จะใช้เป็นแนวทางในการช่วยผู้กำหนดนโยบาย และผู้ที่มีอำนาจการตัดสินใจในการตรวจจับดูความคืบหน้าและแสดงสถานะของผลกระทบของการดำเนินโครงการ การวัดผลลัพธ์มีคุณค่าต่อกิจการหลายประการ เพราะถ้าหากไม่มีการประเมิน ผลลัพธ์ของการดำเนินงานก็ไม่สามารถสรุปได้ว่าโครงการมีความสำเร็จหรือล้มเหลว เมื่อไม่สามารถมองเห็นความสำเร็จหรือล้มเหลวของโครงการก็ไม่อาจจะให้รางวัลหรือผลตอบแทนได้อย่างเหมาะสม และถ้าไม่สามารถกำหนดระบบผลตอบแทนบนความสำเร็จของการดำเนินโครงการก็อาจจะมีความเสี่ยงต่อการให้ผลตอบแทนแก่โครงการที่ประสบความสำเร็จล้มเหลวได้ นอกจากนี้หากไม่สามารถมองเห็นถึงความสำเร็จของโครงการก็ไม่อาจเรียนรู้และใช้เป็นบทเรียนในการดำเนินงานในครั้งต่อไปได้ และหากไม่สามารถรับรู้ถึงความล้มเหลวของโครงการก็ไม่สามารถปรับปรุงการดำเนินงานให้ถูกต้องและไม่ให้เกิดความ

ล้มเหลวซ้ำขึ้นอีกได้ เป็นต้น เพราะฉะนั้นถ้าสามารถแสดงสถานะของผลลัพธ์ที่เป็นจริงได้ว่าประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว ก็จะสามารถเรียกร้องการสนับสนุนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ หรือ สามารถหาแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงได้อย่างทันท่วงที ดังนั้นการประเมินผลลัพธ์จึงถือว่าเป็นระบบการป้อนข้อมูลย้อนกลับที่ดี (good feedback system)

รูปแบบของระบบการประเมินผลที่ประกอบด้วย IPOO สามารถสรุป ได้ดังภาพ

ภาพที่ 2.10 แบบจำลองระบบการประเมินผล

แหล่งที่มา: (อ้างใน กนกวรรณ พวงประยงค์ , 2554: 38-42)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การประเมินผลกองทุนหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกู้ยืมเพื่อชำระหนี้สิน ประกอบด้วย กรอบแนวคิด และวิธีการศึกษาต่างๆ ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

3.1 กรอบแนวคิดการประเมิน

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำรูปแบบการประเมินเชิงระบบ (Input-Output Model) ของ Katz and Kahn และรูปแบบการประเมิน IPOO มาดัดแปลง และประยุกต์ใช้ในการประเมินผลครั้งนี้ โดยการผลครั้งนี้ประกอบไปด้วยการศึกษาใน 5 ส่วนด้วยกัน คือ 1) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) 2) การประเมินกระบวนการดำเนินงาน (Process Evaluation) 3) การประเมินผลผลิต (Output Evaluation) 4) การประเมินผลลัพธ์ (Outcome Evaluation) 5) การค้นหาปัญหาและอุปสรรค

3.1.1 การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) โดยเป็นการประเมินในประเด็นด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านระบบการกู้ยืมเงิน ด้านความจำเป็นและคุณค่าของเงินทุนหมุนเวียนฯ และด้านหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมของเงินทุนหมุนเวียนฯ

3.1.2 การประเมินกระบวนการดำเนินงาน (Process Evaluation) โดยเป็นการประเมินในประเด็นด้านการวางแผนการให้กู้ยืมและการบริหารจัดการ ด้านการจัดหน่วยงานและการเตรียมดำเนินงาน ด้านการติดตามตรวจสอบ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการพิจารณาให้กู้ยืม ด้านการจัดสรรเงิน ด้านการให้บริการ และด้านการสร้างจิตสำนึกแก่ผู้กู้

3.1.3 การประเมินผลผลิต (Output Evaluation) โดยเป็นการประเมินความสำเร็จของเงินทุนหมุนเวียนฯ ในการช่วยเหลือทางการเงินแก่ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรที่มีหนี้สิน และยังเป็นการประเมินกลไกและหลักเกณฑ์ในการกู้ยืมเงิน

3.1.4 การประเมินผลลัพธ์ (Outcome Evaluation) โดยเป็นการประเมินความพึงพอใจของข้าราชการในสำนักงาน ในด้านของการเปลี่ยนแปลงทางสภาพความเป็นอยู่ของข้าราชการที่เกิดขึ้นหลังจากได้กู้ยืมเงินจากเงินทุนหมุนเวียนฯ

3.1.5 การค้นหาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียนฯ

3.2 นิยามปฏิบัติการ

เงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกู้ยืมเพื่อชำระหนี้สิน หมายถึง เงินทุนที่รัฐบาลจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือทางการเงินแก่ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรในการลดหย่อนหรือชำระหนี้สิน

การประเมินผล หมายถึง การศึกษาผลจากการดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียนฯ ในส่วนของปัจจัยนำเข้า กระบวนการดำเนินงาน ผลผลิต และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียนฯ ว่า บรรลุวัตถุประสงค์ของเงินทุนหมุนเวียน ฯ หรือไม่

ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร หมายถึง ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรที่ปฏิบัติงานในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน หมายถึง เจ้าหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมอบหมายให้ดูแลรับผิดชอบการปฏิบัติงานของเงินทุนหมุนเวียน ฯ

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรผู้กู้ยืมในปัจจุบันในเชิงประเมินค่าถึงความรู้สึกหรือมีทัศนคติทางด้านบวกก่อนและหลังจากที่ได้กู้ยืมเงินจากเงินทุนหมุนเวียน ฯ

ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (ผู้กู้) ในด้านความถูกต้องเหมาะสมต่อประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียน ฯ

ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง การสะสมประสบการณ์ ความทรงจำ ความสนใจและใส่ใจในข้อมูลต่างๆ ของข้าราชการของสำนักงานที่ได้กู้ยืมเงินจากเงินทุนหมุนเวียน ฯ โดยผู้กู้สามารถนำความรู้ความเข้าใจออกมาใช้ในการให้ข้อมูล ให้ความเข้าใจแก่เพื่อนร่วมงานในสำนักงาน ฯ ได้

โอกาสและความเสมอภาค หมายถึง ข้าราชการในสำนักงาน ฯ ทุกคนที่มีคุณสมบัติครบถ้วน มีโอกาสได้รับการกู้เงินจากเงินทุนหมุนเวียน ฯ อย่างเท่าเทียมกัน

จิตสำนึกในการใช้จ่ายเงินและจิตสำนึกต่อเงินทุนหมุนเวียน ฯ หมายถึง ความรู้สึกรับผิดชอบต่อหน้าที่ การรู้จักคุณค่าของเงินที่กู้ยืมมาและใช้จ่ายเงินอย่างมีสติเพื่อประโยชน์ในการลดและชำระหนี้สินที่มีอยู่และมีความรับผิดชอบในการชำระหนี้

การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) หมายถึง การประเมินความพร้อมและความเหมาะสมของทรัพยากรหรือสิ่งต่างๆ ที่ใช้ในการดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียนฯ ซึ่งประกอบด้วย

ด้านงบประมาณ หมายถึง การบริหารงบประมาณและการใช้จ่ายเงินสำหรับการดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียน ฯ เช่น งบประมาณเกี่ยวกับงบประมาณเงินกู้ที่ได้รับการจัดสรร การจัดกิจกรรม การเผยแพร่ข้อมูล และการประชุมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเงินทุนหมุนเวียนฯ เป็นต้น

ด้านบุคลากร หมายถึง บุคลากรที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงาน ดูแล รับผิดชอบในการดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียน ฯ

ด้านระบบการให้กู้ยืมเงิน หมายถึง กระบวนการหรือขั้นตอนในการให้กู้ยืมเงินในด้านต่างๆ เช่น ขั้นตอนการจัดสรร การยื่นคำขอกู้ การพิจารณาอนุมัติเงินกู้ยืม การจัดทำสัญญา รวมไปถึงจนถึงการชำระหนี้คืนและการติดตามหนี้ที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

ด้านความจำเป็นและคุณค่าของเงินทุนหมุนเวียนฯ หมายถึง ความสำคัญของเงินทุนหมุนเวียนฯ เพื่อให้ข้าราชการในสำนักงาน ฯ ต่อการลดปัญหาหนี้สินของข้าราชการให้มีความเป็นอยู่ในระดับที่สูงขึ้น

ด้านหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมของเงินทุนหมุนเวียนฯ หมายถึง หลักเกณฑ์ เงื่อนไขต่างๆ รวมไปถึงจนถึงขอบเขตการให้กู้ยืมเงินที่กำหนดขึ้นเพื่อเป็นแนวปฏิบัติให้เกิดความสอดคล้องกันและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของเงินทุนหมุนเวียนฯ

การประเมินกระบวนการดำเนินงาน (Process Evaluation) หมายถึง การศึกษาและประเมินความถูกต้องเหมาะสมของกระบวนการในการดำเนินงานในประเด็นต่างๆ ได้แก่

ด้านการวางแผนการให้กู้ยืมเงินและการบริหารจัดการ หมายถึง การวางแผนการดำเนินงานในด้านการให้กู้ยืมเงินของเงินทุนหมุนเวียนฯ มีโครงสร้างองค์กรที่ชัดเจน ช่วยให้การดำเนินงานเป็นระบบ

ด้านการจัดหน่วยงานและการเตรียมดำเนินงาน หมายถึง การจัดสรรและการเตรียมความพร้อมของทรัพยากรที่นำมาใช้ในการดำเนินงานในหน่วยงาน ได้แก่ ค่าใช้จ่าย อุปกรณ์ บุคลากร สถานที่ ระบบปฏิบัติงาน ความราบรื่นในการติดต่อประสานงานและการสื่อสารระหว่างผู้ปฏิบัติงาน

การติดตามตรวจสอบ หมายถึง ความสม่ำเสมอในการติดตามผลการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านเงินทุนหมุนเวียนฯ และมีการนำปัญหาที่พบจากการติดตามผลไปปรับปรุง การดำเนินงานให้ดีขึ้น

การประชาสัมพันธ์ หมายถึง การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียนฯ และความทั่วถึงของการกระจายข่าวสารเกี่ยวกับเงินทุนหมุนเวียนฯ แก่ข้าราชการในสำนักงาน ฯ

ด้านการพิจารณาให้กู้ยืม หมายถึง การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของเงินทุนหมุนเวียนฯ ในการพิจารณาคุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์กู้ยืมต้องมีความถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด และมีการพิจารณาคัดเลือกด้วยความเป็นธรรม ถูกต้องเหมาะสมไปตามกฎระเบียบหลักเกณฑ์ของเงินทุนหมุนเวียน ฯ

การจัดสรรเงิน หมายถึง การดำเนินงานของ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่ดูแลการจัดสรรเงินให้กู้ยืม ได้แก่ การสำรวจความต้องการในการกู้ยืม ความเสมอภาคยุติธรรมในการจัดสรรเงิน และความรวดเร็วจากการจัดสรรเงิน

ด้านการให้บริการ หมายถึง การดำเนินงานของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่ดูแลการจัดสรรเงินให้กู้ยืมที่จะทำให้ผู้กู้ยืมได้รับความพึงพอใจจากการให้บริการทางด้านเอกสาร การให้คำแนะนำ ขั้นตอนในการขอกู้ยืมเงิน ความสะดวกจากการบริการในด้านเวลา สถานที่ และอัยาศัยของผู้ให้บริการ

ด้านการสร้างจิตสำนึกแก่ผู้กู้ หมายถึง การดำเนินงานของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่ดูแลการจัดสรรเงินให้กู้ยืมในการให้ความรู้ สร้างความตระหนักในหน้าที่ความรับผิดชอบแก่ข้าราชการในสำนักงาน สร้างจิตสำนึกให้เห็นคุณค่าของเงินที่ได้รับ จิตสำนึกในการใช้จ่ายเงิน มีการอบรมคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ข้าราชการในสำนักงาน และมีการจัดกิจกรรมที่สร้างจิตสำนึกที่เหมาะสม

การประเมินผลผลิต (Output Evaluation) หมายถึง การประเมินในเรื่องของการบรรลุวัตถุประสงค์ของเงินทุนหมุนเวียนฯ ในด้านของการเพิ่มระดับความเป็นอยู่ของข้าราชการที่มีหนี้สินให้ดีขึ้น

การประเมินผลลัพธ์ (Outcome Evaluation) หมายถึง การประเมินผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน ใน 2 ด้าน ได้แก่ ความพึงพอใจของข้าราชการในสำนักงาน ฯ และจิตสำนึกในการใช้จ่ายเงินและจิตสำนึก ต่อเงินทุนหมุนเวียน ฯ

3.3 วิธีการประเมิน

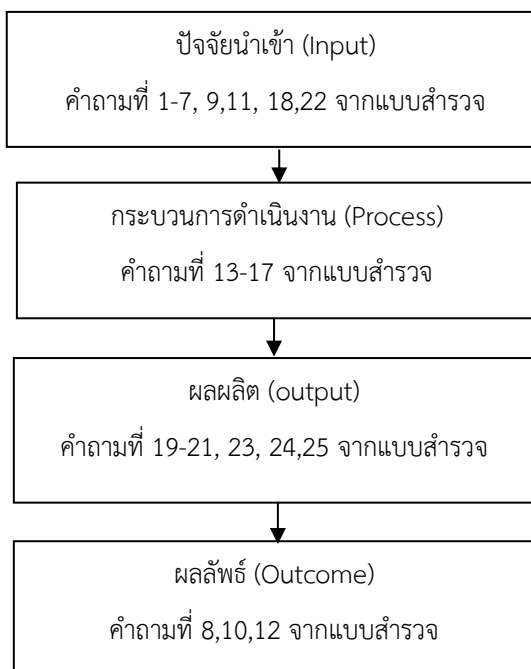
งานวิจัยชิ้นนี้จะ เป็นแบบงานวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed-Methods Research) โดยการศึกษา หาผลการวิจัยโดยการศึกษาเชิงปริมาณควบคู่ไปกับการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาเชิงปริมาณจะเป็น การนำผลการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียน ฯ ซึ่งมีการเก็บ รวบรวมข้อมูลจากข้าราชการในสำนักงาน ฯ ที่เป็นผู้กู้และผู้ที่ยังไม่กู้ยืมเงินจากเงินทุนหมุนเวียน ฯ โดยใช้ แบบสอบถาม (Questionnaire) ในขณะที่การศึกษาเชิงคุณภาพจะเป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) โดยใช้คำถามปลายเปิด ในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติและความคิดเห็น เชิงบรรยายจากผู้กู้และผู้ที่ยังไม่กู้ยืมเงิน

3.4 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการประเมินผลครั้งนี้เป็น กลุ่มข้าราชการในสำนักงาน ฯ จำนวน 2,133 คน โดย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทำการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณ มี จำนวน 631 คน นอกจากนี้ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) มา 5 คน เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) ในส่วนที่เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ

3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้ ผู้ประเมินได้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิที่คณะอนุกรรมการจัดทำระบบ ประเมินผลการดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียน ฯ ได้เก็บรวบรวมไว้ ข้อมูลทุติยภูมินี้เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการ ประเมินผลความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียน ฯ จากการสำรวจในปี พ.ศ. 2557 หลังจากนั้นผู้ศึกษาได้ทำการประยุกต์ การประเมินเชิงระบบ (Input-Output Model) ของ Katz and Kahn ในการวางกรอบงานวิจัยนี้ โดยการนำคำถามจากแบบสอบถามมาจัดใส่ลงในจัดรูปแบบการ ประเมิน IPOO ตามแผนผังข้างล่าง ดังต่อไปนี้

3.5.1 การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร แบบสอบถามมีทั้งหมด 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเพื่อประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยถามถึงภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง (เพศ, อายุ, การศึกษา, สถานภาพของผู้รับบริการ, อายุงาน) และคำถามอีก 4 ข้อเป็นคำถามเกี่ยวกับช่องทางการทราบข่าวสารเกี่ยวกับเงินทุนหมุนเวียนฯ และสถานภาพการกู้เงินจากเงินทุนหมุนเวียนฯ (คำถามข้อ 1-7, 9, 11, 18, 22)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเพื่อประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อความถูกต้องเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียนฯ และคำถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่องเงินทุนหมุนเวียนฯ จำนวน 5 ข้อ (คำถามข้อ 13-17)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเพื่อประเมินผลผลิต (Output Evaluation) ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อโอกาสในการได้กู้ยืมเงิน และการได้รับอนุมัติให้กู้ยืมเงินอย่างมีความถูกต้องเหมาะสมเป็นไปตามหลักเกณฑ์ในการกู้ยืมเงินของเงินทุนหมุนเวียนฯ จำนวน 6 ข้อ (คำถามข้อ 19-21, 23, 24, 25)

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเพื่อประเมินผลลัพธ์ (Outcome Evaluation) ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถาม ในด้านของการเปลี่ยนแปลงทางสภาพแวดล้อม และสภาพความเป็นอยู่ของข้าราชการในสำนักงานที่กู้ยืมเงินหลังจากได้กู้ยืมเงินจากเงินทุนหมุนเวียนฯ จำนวน 3 ข้อ (คำถามข้อ 8-10, 12)

3.5.2 การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 5 คน โดยใช้คำถามแบบปลายเปิด (Open-ended) จำนวน 3 ข้อในการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างนี้เกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค

3.6 เกณฑ์การวัด

การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation), ประเมินกระบวนการ (Process Evaluation), เพื่อประเมินผลผลิต (Output Evaluation) และ ประเมินผลลัพธ์ (Outcome Evaluation) เป็นคำถามจากแบบสำรวจข้อที่ 8 – 25 โดยกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนในแต่ละข้อคำถามที่แตกต่างกัน ดังนี้

พึงพอใจมาก = 5 คะแนน

พึงพอใจ = 4 คะแนน

พึงพอใจปานกลาง = 3 คะแนน

ปรับปรุง = 2 คะแนน

ปรับปรุงอย่างเร่งด่วน = 1 คะแนน

3.7 การทดสอบเครื่องมือ

การทดสอบเครื่องมือเพื่อให้ได้คุณภาพและมีความเที่ยงตรงนั้น ถือเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นอย่างมากต่อการวิจัย เพราะคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนั้นก็จะเป็นสิ่งที่จะช่วยให้งานวิจัยออกมาอย่างมีคุณภาพ ดังนั้นผู้ศึกษาได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงในเชิงพินิจ (Face Validity) โดยการนำแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียน ฯ ที่คณะอนุกรรมการจัดทำการประเมินผลการดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียน ฯ จัดทำไว้มาร่วมกับการประเมินเชิงระบบ (Input-Output Model) ของ Katz and Kahn และรูปแบบการประเมิน IPOO โดยนำใช้เป็นแนวทางหลักในการประเมิน ข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลความคิดเห็นจากข้าราชการในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งแบบสอบถามดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากที่ปรึกษา ฯ เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2557 นอกจากนี้ยังได้มีการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.959 เพื่อให้ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจมีความน่าเชื่อถือ

3.8 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมินผลความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียน ฯ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนสิงหาคม 2557 แบบสอบถามถูกแจกจ่ายไปยังกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการในสำนักงาน ฯ ได้รับการตอบกลับจำนวน 631 คน หลังจากนั้นผู้ศึกษาได้ทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 คน แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) เกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของเงินทุนหมุนเวียน ฯ ในส่วนที่เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ

3.9 การวิเคราะห์ข้อมูล

คำถามวิจัยที่ 1 ข้าราชการในสำนักงาน ฯ มีความพึงพอใจเงินทุนหมุนเวียน ฯ ในด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ในระดับใด?

ในการตอบคำถามวิจัยที่ 1 จะเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science Personal Computer for

Windows) โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ด้วยการใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียนฯ ในด้านปัจจัยนำเข้า (Input)

คำถามวิจัยที่ 2 ข้าราชการในสำนักงาน ฯ มีความพึงพอใจเงินทุนหมุนเวียนฯ ด้านกระบวนการ/ขั้นตอนในการให้บริการ (Process) ในระดับใด?

ในการตอบคำถามวิจัยที่ 2 จะเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science Personal Computer for Windows) โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ด้วยการใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียนฯ ในด้านกระบวนการ (Process)

คำถามวิจัยที่ 3 ข้าราชการในสำนักงาน ฯ มีความพึงพอใจผลผลิต (Outcome) ของเงินทุนหมุนเวียนฯ ในระดับใด?

ในการตอบคำถามวิจัยที่ 3 จะเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) การวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลางและการกระจายของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ด้วยการใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการประเมินความพึงพอใจของผู้ที่ต่อการบริหารงานของเงินทุนหมุนเวียน ฯ ในด้านผลผลิต (Process)

คำถามวิจัยที่ 4 ข้าราชการในสำนักงาน ฯ มีความพึงพอใจผลลัพธ์ (Output) ของเงินทุนหมุนเวียนฯ ในระดับใด?

ในการตอบคำถามวิจัยที่ 3 จะเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) การวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลางและการกระจายของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ด้วยการใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการประเมินความพึงพอใจของผู้ที่ต่อการบริหารงานของเงินทุนหมุนเวียนฯ ในด้านผลลัพธ์ (Output)

คำถามวิจัยที่ 5 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของเงินทุนหมุนเวียน ฯ คืออะไร?

ในการตอบคำถามวิจัยที่ 5 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) เป็นการวิเคราะห์ในเชิงเนื้อหา (Content Analysis) ที่ได้จากข้อมูลเอกสาร และสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 5 คน เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) ในส่วนที่เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ

บทที่ 4

ผลการประเมิน

การประเมินผลเงินทุนหมุนเวียนฯ เพื่อให้ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกู้ยืมเพื่อชำระหนี้สิน ผู้ประเมินได้ทำการเก็บข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่แจกให้แก่ข้าราชการในสำนักงาน ฯ จำนวน 2,133 คน ซึ่งเก็บข้อมูลได้จริงจำนวน 631 คน และเก็บข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) กับผู้ใช้บริการเงินทุนหมุนเวียน ฯ จำนวน 5 คน โดยผู้ประเมินได้กำหนดกรอบการเสนอผลการประเมินออกเป็นด้านต่างๆ ดังนี้

- 4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
- 4.2 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)
- 4.3 ผลการประเมินกระบวนการดำเนินงาน (Process Evaluation)
- 4.4 ผลการประเมินผลผลิต (Output Evaluation)
- 4.5 ผลการประเมินผลลัพธ์ (Outcome Evaluation)
- 4.6 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียน ฯ

4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างมี 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) การเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการในสำนักงานในปี พ.ศ. 2557 จำนวน 631 คน 2) การเก็บข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการในสำนักงาน ฯ จำนวน 5 คน โดยปรากฏผลการศึกษาในส่วนของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

4.2.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จากการเก็บข้อมูลโดยที่ได้จากแบบสอบถาม (Questionnaire) ตารางที่ 4 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 631 คน ประกอบด้วย เพศ, อายุ, การศึกษา, สถานภาพของผู้รับบริการ, อายุงาน, สถานะภาพการกู้ยืม และช่องทางการทราบข่าวเกี่ยวกับเงินทุนหมุนเวียน โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 431 คน (ร้อยละ68.3) ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 31-40 ปี (ร้อยละ43.3) เมื่อจำแนกตามการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า 368 คน (ร้อยละ58.3) เป็นข้าราชการประจำถึง 603 คน (ร้อยละ95) โดยมีอายุงานมากกว่า10 ปีขึ้นไปถึง 303 คน (ร้อยละ48) กลุ่มตัวอย่างถึงครึ่งหนึ่งทราบข้อมูลเกี่ยวกับเงินทุนหมุนเวียนฯ จากหนังสือแจ้งเวียน ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ยังไม่เคยกู้ยืม 237 คน (ร้อยละ37) รองลงมาเป็นผู้ที่กู้ยืมและอยู่ระหว่างการผ่อนชำระ 159 คน (ร้อยละ25.2) โดยมีผู้ที่กู้และปิดบัญชีแล้ว จำนวน 96 คน (ร้อยละ15.2)

ตารางที่ 4 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (631 คน)

ลำดับที่	ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ค่าร้อยละ
1	เพศ		
	ชาย	200	31.7
	หญิง	431	68.3
	รวมทั้งสิ้น	631	100
2	อายุ		
	อายุ 20-30 ปี	80	12.7
	อายุ 31-40 ปี	273	43.3
	อายุ 41-50 ปี	211	33.4
	มากกว่า 51 ปี	67	10.6
	รวมทั้งสิ้น	631	100
3	การศึกษา		
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	90	14.3
	ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	368	58.3
	ปริญญาโท	171	27.1
	ปริญญาเอก	2	0.3
	รวมทั้งสิ้น	631	100
4	สถานภาพของผู้รับบริการ		
	ข้าราชการประจำ	603	95.6
	ลูกจ้างประจำ	28	4.4
	รวมทั้งสิ้น	631	100
5	อายุงาน		
	อายุงานน้อยกว่า 2 ปี	51	8.1
	อายุงาน 2-5 ปี	118	18.7
	อายุงาน 6-10 ปี	159	25.2
	อายุงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป	303	48.0
	รวมทั้งสิ้น	631	100
6	ช่องทางการทราบข่าวสารเงินทุนหมุนเวียนฯ		
	จากหนังสือแจ้งเวียน	318	50.4
	จากแผ่นพับ	27	4.3
	จากอินเทอร์เน็ต	30	4.7
	จากเพื่อนข้าราชการ	250	39.6
	อื่น ๆ	6	1
	รวมทั้งสิ้น	631	100
7	การใช้บริการเงินทุนหมุนเวียนฯ		
	ไม่เคยกู้เงินทุนหมุนเวียน	237	37.6
	เคยกู้และกำลังผ่อนชำระ	159	25.2
	เคยกู้แต่ปิดบัญชีแล้ว	96	15.2
	ไม่ตอบ	139	22.1
	รวมทั้งสิ้น	631	100

คำถามวิจัยที่ 1 ข้าราชการในสำนักงาน ๓ มีความพึงพอใจเงินทุนหมุนเวียนฯ ในด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ในระดับใด?

ในการตอบคำถามวิจัยที่ 1 จะเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science Personal Computer for Windows) โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ด้วยการใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อแสดงให้เห็นถึงทัศนคติและความคิดเห็น ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างในด้านปัจจัยนำเข้า (Input) โดยเป็นการประเมินในประเด็นด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านระบบการกู้ยืมเงิน ด้านความจำเป็นและคุณค่าของเงินทุนหมุนเวียนฯ และด้านหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมของเงินทุนหมุนเวียนฯ คำถามที่ใช้ในการประเมินผลด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่ การกำหนดหลักเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินทุนหมุนเวียนเหมาะสม (คำถามที่ 9) ระยะเวลาในการชำระคืนเงินกู้มีความเหมาะสม (คำถามที่ 11) การกำหนดเงื่อนไขวงเงินให้กู้ยืมมีความเพียงพอต่อการชำระหนี้ (คำถามที่ 18) และวิธีการและขั้นตอนการขอรับบริการที่ชัดเจน (คำถามที่ 22)

โดยรวมกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจระดับปานกลาง ข้าราชการในสำนักงาน ๓ มีความพึงพอใจเงินทุนหมุนเวียนฯ ในด้านปัจจัยนำเข้า (Input) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 57.60 ของคะแนนเต็ม ซึ่งระยะเวลาในการชำระคืนเงินกู้ยืมมีความเหมาะสมมีคะแนนมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.09 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 61.80 จากคะแนนเต็ม 5 รองลงมา คือ วิธีการและขั้นตอนการขอรับบริการที่ชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.98 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 59.60 หลักเกณฑ์การให้กู้ยืม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 56.60 และเงื่อนไขวงเงินให้กู้ยืม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.62 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 52.40 ตามลำดับ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างต่อการดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียนฯ ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)

ประเด็นการสำรวจ	ระดับความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ย (ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน)	คิดเป็น ร้อยละ
	ควรปรับปรุง อย่าง เร่งด่วน	ควร ปรับปรุง	ปาน กลาง	พึง พอใจ	พึง พอใจ มาก		
หลักเกณฑ์การให้กู้ยืม	57	158	271	127	18	2.83 (.948)	56.60
ระยะเวลาการชำระคืน	33	104	290	182	22	3.09 (.892)	61.80
เงื่อนไขวงเงินการให้กู้ยืม	102	167	247	100	15	2.62 (1.01)	52.40
วิธีการและขั้นตอนการขอ รับบริการ	50	112	295	147	27	2.98 (.949)	59.60
ค่าเฉลี่ยรวม						2.88	57.60

คำถามวิจัยที่ 2 ข้าราชการในสำนักงาน ฯ มีความพึงพอใจเงินทุนหมุนเวียน ฯ ด้านกระบวนการ/ขั้นตอนในการให้บริการ (Process) ในระดับใด?

ในการตอบคำถามวิจัยที่ 2 จะเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science Personal Computer for Windows) โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ด้วยการใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อแสดงให้เห็นถึงทัศนคติและความคิดเห็น ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง ในด้านกระบวนการ (Process) โดยเป็นการประเมินในประเด็น ด้านการวางแผนการให้กู้ยืมและการบริหารจัดการ ด้านการจัดหน่วยงานและการเตรียมดำเนินงาน ด้านการติดตามตรวจสอบ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการพิจารณาให้กู้ยืม ด้านการจัดสรรเงิน ด้านการให้บริการ และด้านการสร้างจิตสำนึกแก่ผู้กู้คำถามที่ใช้ในการประเมินผลด้านกระบวนการ ได้แก่ การประกาศขั้นตอนในการกู้ยืม (คำถามที่ 13) ขั้นตอนการรับบริการกู้ยืม (คำถามที่ 14) ความชัดเจนโปร่งใสในการประสานงาน (คำถามที่ 15) ความสะดวกและรวดเร็วในการบริการ (คำถามที่ 16) และความเสมอภาคในการให้บริการ (คำถามที่ 17)

โดยรวมกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจระดับปานกลาง ข้าราชการในสำนักงาน ฯ มีความพึงพอใจเงินทุนหมุนเวียน ฯ ในด้านกระบวนการ (Process) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 57.60 ของคะแนนเต็ม ซึ่งความเสมอภาคในการให้บริการและการประสานงานมีความชัดเจนมีคะแนนมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.92 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 58.40 จากคะแนนเต็ม 5 รองลงมา คือ ขั้นตอนการให้บริการมีความง่ายและไม่ซับซ้อน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 57.80 ความสะดวกรวดเร็ว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 57.60 และขั้นตอนการรับบริการกู้ยืม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 56.60 ตามลำดับ ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างต่อการดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียน ฯ ด้านกระบวนการ (Process)

ประเด็นการสำรวจ	ระดับความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ย (ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน)	คิดเป็น ร้อยละ
	ควรปรับปรุง อย่างเร่งด่วน	ควร ปรับปรุง	คิดเป็น ร้อยละ	พึงพอใจ	พึงพอใจ มาก		
ขั้นตอนการกู้ยืมเงิน	61	155	266	128	21	2.83 (.970)	56.60
ขั้นตอนการรับบริการมี ความง่ายไม่ซับซ้อน	61	139	263	145	23	2.89 (.986)	57.80
การประสานงานมีความ ชัดเจน	51	125	299	135	21	2.92 (.929)	58.40
การให้บริการมีความ สะดวกรวดเร็ว	57	151	261	137	25	2.88 (.981)	57.60
บริการด้วยความ เสมอภาค	59	117	293	137	25	2.92 (.965)	58.40
ค่าเฉลี่ยรวม						2.88	57.60

คำถามวิจัยที่ 3 ข้าราชการในสำนักงาน ฯ มีความพึงพอใจผลผลิต (Output) ของเงินทุนหมุนเวียนฯ ในระดับใด?

ในการตอบคำถามวิจัยที่ 3 จะเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science Personal Computer for Windows) โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ด้วยการใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อแสดงให้เห็นถึงทัศนคติและความคิดเห็น ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างในด้านผลผลิต (Outcome) ของเงินทุนหมุนเวียน ฯ โดยเป็นการประเมินความสำเร็จของเงินทุนหมุนเวียน ฯ ในการช่วยเหลือทางการเงินแก่ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรที่มีหนี้สิน และยังเป็นการประเมินกลไกและหลักเกณฑ์ในการกู้ยืมเงิน คำถามที่ใช้ในการประเมินผลด้านผลผลิต ได้แก่ อัตราดอกเบี้ย (คำถามที่ 19) การตรงต่อเวลาในการออกเงินกู้ (คำถามที่ 20) ความเอาใจใส่และอัธยาศัยไมตรีของเจ้าหน้าที่ (คำถามที่ 21) ความรู้ในการให้คำแนะนำ (คำถามที่ 23) ความซื่อสัตย์ (คำถามที่ 24) และความเสมอภาคในการให้บริการ (คำถามที่ 25)

โดยรวมกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจระดับปานกลาง ข้าราชการในสำนักงาน ฯ มีความพึงพอใจเงินทุนหมุนเวียน ฯ ในผลผลิต (Output) ของเงินทุนหมุนเวียน ฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.94 คะแนนคิดเป็นร้อยละ 58.80 ของคะแนนเต็ม ซึ่งความซื่อสัตย์สุจริตในการให้บริการมีคะแนนมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 63.40 จากคะแนนเต็ม 5 รองลงมา คือ ความเสมอภาคในการให้บริการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 61.60 ความเอาใจใส่กระตือรือร้นในการให้บริการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 61.00 ความรู้ความสามารถในการให้คำแนะนำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.02 คะแนน 60.40 ความตรงต่อเวลาของการออกเงินกู้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.76 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 55.20 และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.57 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 51.40 ตามลำดับ ดังตารางที่ 7 ตารางที่ 7 ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างต่อการดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียน ฯ ด้านผลผลิต (Output)

ประเด็นการสำรวจ	ระดับความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ย (ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน)	คิดเป็น ร้อยละ
	ควรปรับปรุง อย่างเร่งด่วน	ควร ปรับปรุง	ปาน กลาง	พึงพอใจ	พึงพอใจ มาก		
อัตราดอกเบี้ย	106	183	232	98	12	2.57 (1.004)	51.40
การตรงเวลาของการอนุมัติ ให้กู้	71	156	271	119	14	2.76 (.959)	55.20
ความเอาใจใส่กระตือรือร้น	37	102	316	143	33	3.05 (.911)	61.00
ความสามารถในการให้ คำแนะนำ	48	93	316	148	26	3.02 (.923)	60.40
ความซื่อสัตย์สุจริต	28	80	319	166	38	3.17 (.884)	63.40
ความเสมอภาคในการ ให้บริการ	40	89	317	150	35	3.08 (.921)	61.60
ค่าเฉลี่ยรวม						2.94	58.80

คำถามวิจัยที่ 4 ข้าราชการในสำนักงาน ฯ มีความพึงพอใจผลลัพธ์ (Outcome) ของเงินทุนหมุนเวียนฯ ในระดับใด?

ในการตอบคำถามวิจัยที่ 4 จะเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science Personal Computer for Windows) โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ด้วยการใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อแสดงให้เห็นถึงทัศนคติและความคิดเห็น ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง ในด้านผลลัพธ์ (Output) ของเงินทุนหมุนเวียนฯ คำถามที่ใช้ในการประเมินผลด้านผลผลิต ได้แก่ มีการพัฒนา (คำถามที่ 8) การอนุมัติเงินกู้มีความรวดเร็วและเหมาะสม (คำถามที่ 10) และความสะดวกเหมาะสมในขั้นตอนการขอกู้เงิน (คำถามที่ 12)

โดยรวมกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจระดับปานกลาง ข้าราชการในสำนักงานมีความพึงพอใจเงินทุนหมุนเวียนฯ ในผลผลิต (Outcome) ของเงินทุนหมุนเวียนฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 57.40 ของคะแนนเต็ม ซึ่งความสะดวกในการขอกู้มีความเหมาะสมมีคะแนนมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.90 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 58.00 จากคะแนนเต็ม 5 รองลงมา คือ การพัฒนาระบบให้มีความก้าวหน้า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 57.40 และความเร็วในการอนุมัติเงินกู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.84 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 56.80 ตามลำดับ ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างต่อการดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียนฯด้านผลลัพธ์ (Outcome)

ประเด็นการสำรวจ	ระดับความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ย (ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน)	คิดเป็น ร้อยละ
	ควรปรับปรุง อย่างเร่งด่วน	ควร ปรับปรุง	ปาน กลาง	พึงพอใจ	พึงพอใจ มาก		
ความก้าวหน้าของระบบมี ความเหมาะสม	55	128	309	119	20	2.87 (.923)	57.40
ระยะเวลาในอนุมัติเงินกู้มี ความเร็ว	70	134	278	125	24	2.84 (.991)	56.80
ความสะดวกในการขอกู้เงินมี ความเหมาะสม	50	143	275	145	18	2.90 (.938)	58.00
ค่าเฉลี่ยรวม						2.87	57.40

คำถามวิจัยที่ 5 ปัญหา อุปสรรค ของเงินทุนหมุนเวียนฯหมุนเวียน ฯ คืออะไร?

ในการตอบคำถามวิจัยที่ 5 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) เป็นการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ที่ได้จากข้อมูลเอกสาร และสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 5 คน เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) ในส่วนที่เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 คน มีความเห็นว่าปัญหาของกองทุนหมุนเวียนฯ คือ หลักเกณฑ์การให้กู้ยืมมีความยุ่งยาก วงเงินกู้ที่อนุมัติต่ำเกินไปไม่เพียงพอต่อหนี้สินที่มีอยู่ การค้ำประกันเงินกู้ด้วยบุคคลต่อวงเงินต่ำไปทำให้ต้องหาคนค้ำหลายคน (1คนต่อ 100,000.- บาท) และอัตราดอกเบี้ยสูงเกินไปรวมถึงระยะเวลาในการอนุมัติกู้ยืมมีความล่าช้า ระบบบริการขาดความทันสมัย และการขาดการประชาสัมพันธ์ที่แพร่หลาย

กล่าวโดยสรุปจากผลการประเมินกระบวนการดำเนินงานโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) กลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 คนยังให้ข้อเสนอแนะว่า เงินทุนหมุนเวียน ฯ ควรมีการลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืม และเพิ่มวงเงินกู้ให้เพียงพอต่อไปนำไปปลดปล่อยหนี้สินข้องข้าราชการ การเปลี่ยนแปลงระบบการค้ำประกันเงินกู้ โดยใช้ระบบประกันภัยมาใช้ในการประกันเงินกู้ร่วมกับการค้ำประกันด้วยบุคคล เพื่อลดความเสี่ยงและภาระของบุคคลค้ำประกัน และการลดระยะเวลาในการพิจารณาอนุมัติเงินกู้

บทที่ 5

สรุปผลการประเมิน อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การประเมินผลเงินทุนหมุนเวียน ฯ เพื่อให้ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรผู้ยืมเพื่อชำระหนี้สิน ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลเงินทุนหมุนเวียนฯ ในด้านปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการดำเนินงาน (Process) ผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) และศึกษาปัญหาอุปสรรครวมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียนฯ โดยมีสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นกรณีศึกษาวิธีการประเมินผลในครั้งนี้ ได้นำรูปแบบการประเมิน อันได้แก่ การประเมินเชิงระบบ (Input-Output Model) ของ Katz and Kahn และ รูปแบบการประเมิน IPOO มาดัดแปลง และประยุกต์ใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดการประเมินผล โดยใช้การสำรวจความคิดเห็นจากข้าราชการในสำนักงานฯ จำนวน 2,133 คน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทำการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณ มีจำนวน 631 คน นอกจากนี้ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) มา 5 คน เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) ในส่วนที่เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ยที่ได้จากแบบสอบถามในบทที่ 5 นี้ ได้ทำการเสนอผลการศึกษา เรียงตามลำดับหัวข้อดังนี้

5.1 บทสรุป

(1) สรุปผลการประเมิน

(2) อภิปรายผล

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

(1) สรุปผลการประเมิน

(1.1) ผลการประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)

ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าตามความคิดเห็นของข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ได้จากการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า ปัจจัยนำเข้ามีความเพียงพอ มีความพร้อม และมีความเหมาะสมสมควร (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88) คิดเป็นร้อยละ 57.60 ของคะแนนเต็มและเมื่อพิจารณาผลการประเมินปัจจัยนำเข้าเป็นรายด้านแล้ว ปรากฏว่า ด้านระยะเวลาในการชำระเงินกู้ยืมคืนมีความเหมาะสมมีคะแนนมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.09) คิดเป็นร้อยละ 61.80 ด้านวิธีการและขั้นตอนการขอรับบริการที่ชัดเจน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.98) คิดเป็นร้อยละ 59.60 ด้านหลักเกณฑ์การให้กู้ยืม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83) คิดเป็นร้อยละ 56.60 และด้านเงื่อนไขวงเงินให้กู้ยืม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.62) คิดเป็นร้อยละ 52.40

ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าตามความคิดเห็นของข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จากการเก็บข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) ในส่วนที่เป็น

การศึกษาเชิงคุณภาพ จากผลการประเมินปัจจัยนำเข้า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ด้านงบประมาณรวมไปจนถึงวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสนับสนุนการดำเนินงาน มีความพร้อมและมีจำนวนเพียงพอในระดับที่เหมาะสม และบุคลากรผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความสามารถ ให้คำแนะนำ คำปรึกษาและบริการที่ดี นอกจากนี้ผู้กู้ยืมเงินจากเงินทุนหมุนเวียนฯ ยังมีความเห็นสอดคล้องกันว่าเงินทุนหมุนเวียนฯ มีคุณค่าและความจำเป็นต่อข้าราชการสำนักงานฯ ในอนาคตเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นแหล่งเงินกู้ที่ช่วยเหลือข้าราชการและช่วยบรรเทาปัญหาทางการเงินได้ ส่วนระบบการกู้ยืมเงิน เช่น การยื่นคำขอกู้ยืม การพิจารณาอนุมัติเงินให้กู้ยืม การจัดหาสัญญากู้ยืม รวมไปถึงการชำระเงินคืนและการติดตามหนี้ในภาพรวมแล้วมีความเหมาะสมดี แต่จะมีขั้นตอนการอนุมัติเงินกู้ค่อนข้างมีความล่าช้า และไม่สามารถทราบสถานะของยื่นกู้เงินได้ว่าอยู่ในขั้นตอนใด ได้รับอนุมัติหรือไม่แล้วจะได้รับเงินกู้เมื่อไหร่ และมีในส่วนของหลักเกณฑ์การกู้ยืมเงินทุนหมุนเวียนฯ ที่มีการกำหนดไว้ยุ่งยากเกินไป เช่น การกำหนดวงเงินกู้ยืมเกินไป ไม่เพียงพอต่อการนำไปชำระหนี้ที่มีอยู่ หากสามารถเพิ่มจำนวนวงเงินกู้ให้มากขึ้นกว่าเดิมได้จะมีความพึงพอใจเป็นอย่างยิ่ง และการค้ำประกันเงินกู้ที่กำหนดไว้ในปัจจุบัน ใช้คนค้ำจำนวนมากเกินไปทำให้ไม่สามารถหาคนค้ำประกันได้ครบจำนวนจึงไม่สามารถกู้ยืมเงินได้ รวมถึงอัตราดอกเบี้ยสูงเกินไปควรมีการปรับอัตราดอกเบี้ยให้ต่ำกว่าดอกเบี้ยจากแหล่งเงินอื่น

(1.2) ผลการประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)

ผลการประเมินกระบวนการตามความคิดเห็นของข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรที่ได้จากการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ผลการประเมินกระบวนการกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า กระบวนการมีความราบรื่นและมีความเหมาะสมพอสมควร (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88) คิดเป็นร้อยละ 57.60 ของคะแนนเต็ม และเมื่อพิจารณาผลการประเมินกระบวนการเป็นรายด้านแล้ว ปรากฏผลว่า ด้านความเสมอภาคในการให้บริการและความชัดเจนและโปร่งใสในการประสานงานมีคะแนนมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.92) คิดเป็นร้อยละ 58.40 ตามด้วย ขั้นตอนการรับบริการมีความง่ายไม่ซับซ้อน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.89) คิดเป็นร้อยละ 57.80 ความสะดวกรวดเร็ว (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88) คิดเป็นร้อยละ 57.60 และขั้นตอนการรับบริการกู้ยืม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83) ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 56.60

ผลการประเมินกระบวนการตามความคิดเห็นของข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรที่ได้จากการเก็บข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) ในส่วนที่เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ จากผลการประเมินกระบวนการ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่า เงินทุนหมุนเวียนฯ มีการวางแผนการดำเนินงานและมีโครงสร้างผู้ดูแลรับผิดชอบที่เป็นระบบดี บุคลากรผู้ปฏิบัติงานได้รับมอบหมายงานเหมาะสมกับความรู้ความสามารถและมีอัธยาศัยไมตรีในการให้บริการดีเป็นอย่างมาก การจัดสรรและการเตรียมความพร้อมของทรัพยากรที่นำมาใช้ในการดำเนินงานในหน่วยงานของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานโดยรวมแล้วมีความพร้อม อาคารสถานที่ที่ให้บริการมีความเหมาะสม ด้านการพิจารณาให้กู้ยืมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า การพิจารณาให้กู้ยืม ดำเนินงานได้เหมาะสมมีความเป็นธรรมและเสมอภาคทุกคน แต่ในส่วนด้านการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับเงินทุนหมุนเวียนฯ ในปัจจุบันยังไม่ค่อยทั่วถึง

เท่าที่ควร ทำให้ข้าราชการส่วนใหญ่ยังไม่รู้ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับเงินทุนหมุนเวียนเท่าที่ควร และแผนการให้กู้ยืมเงินมีการกำหนดวงเงินการปล่อยเงินกู้แต่ละปีต่ำเกินไป ทำให้ไม่เพียงพอต่อความต้องการกู้เงินของข้าราชการ ถึงแม้จะสามารถขออนุมัติเพิ่มได้แต่ต้องใช้ระยะเวลาพอสมควรในการดำเนินการอนุมัติวงเงินกู้เพิ่ม รวมถึงด้านขั้นตอนของการอนุมัติเงินกู้และได้รับเงินกู้ยังมีความล่าช้า และด้านการสร้างจิตสำนึกแก่ผู้กู้ให้เห็นถึงคุณค่าของเงิน ให้มีการใช้เงินอย่างประหยัดยังไม่ได้มีการดำเนินการอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม

(1.3) ผลการประเมินผลผลิต (Output Evaluation)

ผลการประเมินผลผลิตตามความคิดเห็นของข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ได้จากแบบสอบถาม (Questionnaire) ผลการประเมินผลผลิต กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า ผลผลิตของเงินทุนหมุนเวียนฯ มีความเหมาะสมพอสมควร (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.94) คิดเป็นร้อยละ 58.80 ของคะแนนเต็ม และเมื่อพิจารณาผลการประเมินผลผลิตเป็นรายด้านแล้วปรากฏผลว่า ด้านความซื่อสัตย์สุจริตในการให้บริการมีคะแนนมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17) คิดเป็นร้อยละ 63.40 รองลงมา คือ ความเสมอภาคในการให้บริการ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08) คิดเป็นร้อยละ 61.60 ความเอาใจใส่ในการให้บริการ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05) คิดเป็นร้อยละ 61.00 ความรู้ความสามารถในการให้คำแนะนำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.02) คิดเป็นร้อยละ 60.40 ความตรงต่อเวลาของการออกเงินกู้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.76) คิดเป็นร้อยละ 55.20 และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.57) คิดเป็นร้อยละ 51.40 ตามลำดับ

ผลการประเมินผลผลิตของเงินทุนหมุนเวียนฯ ตามความคิดเห็นของข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ได้จากการเก็บข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) ในส่วนที่เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ จากผลการประเมินผลผลิต กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ผู้ที่กู้ยืมเงินทุกคนได้รับโอกาสและความเสมอภาคในการได้รับอนุมัติให้กู้ยืมเงินเพื่อไปชำระหนี้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวัตถุประสงค์ของเงินทุนหมุนเวียนฯ ทำให้มีความพึงพอใจในด้านของการเปลี่ยนแปลงสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นหลังจากที่ได้กู้ยืมเงินจากเงินทุนหมุนเวียนฯ เพราะช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายต่อเดือนของครอบครัวในระดับหนึ่ง แต่ยังมีข้าราชการจำนวนมากที่มีความต้องการกู้ยืมเงินจากเงินทุนหมุนเวียนฯ นี้แต่ไม่สามารถกู้ยืมเงินได้เนื่องจากตัวของผู้นั้นเอง จึงมีการไปกู้ยืมจากแหล่งเงินกู้ภายนอก ทำให้ข้าราชการยังคงมีภาระหนี้สินเหมือนเดิมทำให้การดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียนฯ ยังไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้

(1.4) ผลการประเมินผลลัพธ์ (Outcome Evaluation)

ผลการประเมินผลลัพธ์ตามความคิดเห็นของข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ได้จากแบบสอบถาม (Questionnaire) ผลการประเมินผลลัพธ์กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า ผลลัพธ์ของเงินทุนหมุนเวียนฯ มีความราบรื่นและมีความเหมาะสมพอสมควร (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87) คิดเป็นร้อยละ 57.40 ของคะแนนเต็ม และเมื่อพิจารณาผลการประเมินผลลัพธ์เป็นรายด้านแล้วปรากฏว่า ความสะดวกในการขอกู้ยืมเงินมีความเหมาะสมมีคะแนนมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.90) คิดเป็น

ร้อยละ 58.00 รองลงมา คือ ความก้าวหน้าของระบบมีการพัฒนา (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87) คิดเป็นร้อยละ 57.40 และความรวดเร็วในการอนุมัติเงินกู้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87) คิดเป็นร้อยละ 57.40 ตามลำดับ

ผลการประเมินผลลัพธ์ตามความคิดเห็นของข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ได้จากการเก็บข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) ในส่วนที่เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ จากผลการประเมินผลลัพธ์กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในด้านของการเปลี่ยนแปลงทางสภาพแวดล้อมและสภาพความเป็นอยู่ที่เกิดขึ้นหลังจากที่ได้กู้ยืมเงินจากเงินทุนหมุนเวียนฯ ในระดับหนึ่ง เพราะช่วยแบ่งเบาภาระการชำระหนี้สินต่อเดือนจากจำนวนเงินที่สูงให้ลดลงได้ ทำให้มีเงินเหลือเพื่อใช้จ่ายตามความจำเป็นในชีวิตประจำวันเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ชีวิตความเป็นอยู่ของข้าราชการดีขึ้น แต่ในภาพรวมหากมีการปรับปรุงหลักเกณฑ์การกู้ยืมเงินให้เอื้อต่อการกู้ยืมเงินได้ง่ายขึ้น โดยการเพิ่มวงเงินกู้ให้สูงขึ้นและลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ให้ต่ำลงเพื่อเป็นการช่วยเหลือข้าราชการให้สามารถปลดปล่อยหนี้สินที่มีอยู่ได้ จะทำให้ระดับความพึงพอใจต่อเงินทุนหมุนเวียนฯ เพิ่มมากขึ้น

(2) อภิปรายผล

การประเมินผลเงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกู้ยืมเพื่อชำระหนี้สินครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำรูปแบบการประเมิน อันได้แก่ การประเมินปัจจัยนำเข้า-ผลผลิต (Input-Output Model) ของ Katz and Kahn และ รูปแบบการประเมิน IPOO มาดัดแปลงและประยุกต์ใช้ในการกำหนดกรอบคิดในการประเมินผล ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลเงินทุนหมุนเวียน ฯ ในด้านปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการดำเนินงาน (Process) ผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการดำเนินงาน ผลการประเมินในครั้งนี้จะเป็นสารสนเทศที่จะช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วนสามารถตัดสินใจถึงอนาคตของการดำเนินงานด้านเงินทุนหมุนเวียน ฯ และสามารถนำไปปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นต่อไป

โดยผลการประเมินในด้านปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการดำเนินงาน (Process) ผลผลิต (Output) และ ผลลัพธ์ (Outcome) จากการทำเนิงานการประเมินผลเงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกู้ยืมเพื่อชำระหนี้สินในภาพรวม พบว่า ผลการประเมินของข้าราชการในสำนักงาน ฯ ทั้งจากผลการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ มีความสอดคล้องกัน ซึ่งจากการประเมินผลของข้าราชการในสำนักงาน ฯ ส่วนใหญ่พบว่าการทำงานของเงินทุนหมุนเวียนฯ ในด้านปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการดำเนินงาน (Process) ผลผลิต (Output) และ ผลลัพธ์ (Outcome) ในภาพรวมแล้วมีการดำเนินการได้ดี (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88, 2.88, 2.94 และ 2.87 ตามลำดับ) โดยข้าราชการในสำนักงาน ฯ มีความพึงพอใจกับเงินทุนหมุนเวียน ฯ ด้านผลผลิตมากที่สุด แต่อย่างไรก็ตามยังคงพบปัญหาอุปสรรคที่ส่งผลให้ทราบถึงข้อบกพร่องหรือข้อจำกัดบางประการจากการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ อยู่บ้าง ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ ดังต่อไปนี้

(2.1) ปัจจัยนำเข้า

ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของการดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียนฯ จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ภาพรวมของปัจจัยนำเข้าทั้ง 4 ด้าน มีความเพียงพอ ความพร้อมและมีความเหมาะสมดี (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88 ปรากฏดังตารางที่ 5) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่าในด้านระยะเวลาการชำระหนี้เป็นด้านที่มีการดำเนินการที่เหมาะสมที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.09 ปรากฏดังตารางที่ 5) ซึ่งสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) กับกลุ่มตัวอย่างที่เลือกมาจำนวน 5 คน ที่มีความเห็นว่า ระยะเวลาการชำระหนี้ที่มีความสำคัญมาก เนื่องจากเป็นปัจจัยหนึ่งที่ใช้ในการเปรียบเทียบในการตัดสินใจในการกู้ยืมจากแหล่งเงินกู้อื่นกับเงินทุนหมุนเวียน ฯ เพราะระยะเวลาในการชำระคืนเงินกู้มีผลต่อจำนวนเงินที่ชำระหนี้ต่อเดือน กล่าวคือ การกำหนดระยะเวลาการชำระหนี้ของเงินทุนหมุนเวียนที่กำหนดไว้ให้ชำระให้เสร็จสิ้นภายใน 15 ปี ซึ่งถือว่าเป็นระยะเวลาที่นานพอสมควรทำให้จำนวนเงินที่ต้องชำระหนี้ต่อเดือนต่ำลงสามารถช่วยแบ่งเบาภาระการชำระหนี้สินได้ ทำให้มีเงินเหลือเพื่อใช้จ่ายตามความจำเป็นในชีวิตประจำวันเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ชีวิตความเป็นอยู่ของข้าราชการดีขึ้น การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าเงินทุนหมุนเวียนฯ มีส่วนช่วยเหลือข้าราชการในการชำระหนี้สิน ช่วยลดความเครียดเรื่องหนี้สิน และทำให้ผู้กู้มีความสุขในการทำงานมากขึ้น

ในด้านความชัดเจนของวิธีการและขั้นตอน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่ามีการดำเนินงานได้ตรงลงมา (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.98 ปรากฏดังตารางที่ 5) เช่นเดียวกับผลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) กับกลุ่มตัวอย่างที่เลือกมาจำนวน 5 คน ที่มีความเห็นว่าวิธีการและขั้นตอนในการกู้ยืมมีความเหมาะสมในระดับหนึ่ง มีขั้นตอนที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อนเกินไป แต่อย่างไรก็ตามผลการวิจัยแนวคุณภาพชี้ให้เห็นว่า ขั้นตอนการอนุมัติเงินกู้ยังมีความล่าช้า และไม่สามารถทราบสถานะของการยื่นกู้ได้ ควรดำเนินการให้เร็วขึ้นและให้สามารถตรวจสอบสถานะของเงินกู้ได้

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่าในด้านเงื่อนไขวงเงินให้กู้ยืมเป็นด้านที่ได้รับความพึงพอใจต่ำสุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.62 ปรากฏดังตารางที่ 5) ซึ่งสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) กับกลุ่มตัวอย่างที่เลือกมาจำนวน 5 คน ที่มีความเห็นว่าควรเพิ่มวงเงินกู้ให้สูงขึ้นเพื่อให้เพียงพอต่อการนำไปชำระหนี้สินที่มีอยู่ และลดอัตราดอกเบี้ยให้ต่ำกว่าแหล่งเงินกู้อื่นเพื่อเป็นสวัสดิการให้แก่ข้าราชการ รวมถึงหลักเกณฑ์การค้ำประกันควรกำหนดให้มีความยืดหยุ่นกว่านี้เพื่อให้ข้าราชการที่มีหนี้สินสามารถกู้ยืมได้

(2.2) กระบวนการดำเนินงาน

ผลการประเมินกระบวนการดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียนฯ จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า ภาพรวมของกระบวนการดำเนินการทั้ง 5 ด้าน มีการดำเนินการได้ดี (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88 ปรากฏดังตารางที่ 6) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าในด้านความเสมอภาคในการให้บริการและความชัดเจนในการประสานงานเป็นด้านที่มีการดำเนินงานได้ดีที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.92 ในตารางที่ 6) ตามด้วย ความง่ายของการให้บริการไม่ซับซ้อน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 ในตารางที่ 6) ซึ่งสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก(In-Depth Interview) กับกลุ่มตัวอย่างที่เลือกสุ่มมาจำนวน 5 คน ที่มีความเห็นว่า กระบวนการดำเนินงานของกองทุนหมุนเวียนฯ มีความเหมาะสมราบรื่นดี มีการจัดสรรทรัพยากรที่นำมาใช้ในการดำเนินงานในหน่วยงานของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานโดยรวมแล้วมีความพร้อม มีสถานที่ปฏิบัติงานที่เหมาะสม สามารถติดต่อสอบถามได้สะดวกสบาย การให้บริการด้านเอกสาร การให้คำแนะนำต่าง ๆ รวมไปถึงจนถึง เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการทุกท่านมีความยินดีที่จะช่วยเหลือข้าราชการในสำนักงาน ๆ ทุกคนด้วยความเสมอภาค ทำให้ผู้ที่ได้รับการอนุมัติกู้ยืมเงินรู้สึกว่าจะได้รับความยุติธรรมในการพิจารณาคัดเลือก และได้รับการจัดสรรเงินที่ยุติธรรมไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด และยังมีการวางแผนการดำเนินงานและมีการกำหนดโครงสร้างผู้ดูแลรับผิดชอบที่เป็นระบบที่ชัดเจน ส่วนในด้านการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับเงินทุนมีความเพียงพอและเหมาะสมในระดับหนึ่ง ซึ่งควรมีระยะเวลาในการประชาสัมพันธ์ที่ยาวนานและทั่วถึงมากขึ้น โดยอาจเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ให้แพร่หลายและต่อเนื่องมากขึ้น นอกจากนี้ควรมีการกำหนดมาตรการป้องกัน มิให้ข้าราชการและลูกจ้างที่มากู้ยืมเงินทุนหมุนเวียนแล้วไปสร้างหนี้สินเพิ่มขึ้นอีกภายหลัง ในขณะที่เดียวกันก็ต้องมีการสร้างจิตสำนึกที่ดีในการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือยใช้เงินเกินตัว รู้จักใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็น

อย่างไรก็ตามจากการสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่า ยังมีปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการกู้ยืมเงิน ทั้งในเรื่องของการไม่รับทราบข้อมูลความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการยื่นกู้เงิน และติดปัญหาของตัวผู้กู้เองเนื่องจากไม่สามารถหาคนค้ำประกันได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด หรือวงเงินกู้ที่มีสิทธิ์กู้ได้ไม่เพียงพอต่อจำนวนหนี้สินที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งหากผู้ไปกู้จะทำให้ต้องมีภาระในการชำระหนี้หลายทาง จึงทำให้ผู้กู้บางส่วนต้องไปกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินกู้ที่อื่นที่ให้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ใกล้เคียงกับของเงินทุนหมุนเวียนฯ เช่น สหกรณ์ออมทรัพย์รัฐสภา ธนาคารกรุงไทย และธนาคารออมสิน เป็นต้น

(2.3) ผลผลิต

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ผลผลิตจากการดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียนฯ สร้างความพึงพอใจในระดับพอสมควร (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.94 จากตารางที่ 7) โดยการประเมินผลผลิตนี้ประกอบด้วย 6 ด้าน โดยมีความพึงพอใจมากที่สุดในเรื่องของความซื่อสัตย์สุจริตในการให้บริการ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 จากตารางที่ 7) และมีความพึงพอใจมากรองลงมาในเรื่องของความเสมอภาคในการให้บริการ ความรู้ความสามารถในการให้คำแนะนำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.02 และ 3.02 ตามลำดับ จากตารางที่ 7) ผลการประเมินในภาพรวมของความพึงพอใจด้านผลผลิตของกองทุนหมุนเวียนฯ มีความสอดคล้องกับการสัมภาษณ์

เชิงลึกกับกลุ่มตัวอย่างที่มีความเห็นว่า โดยรวมแล้วกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อเงินทุนหมุนเวียน ๑ ในระดับมาก เพราะเงินทุนหมุนเวียน ๑ มีบทบาทในการช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายได้ ทำให้มีเงินเหลือใช้จ่ายต่อเดือนเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ชีวิตความเป็นอยู่และสุขภาพจิตของข้าราชการดีขึ้น และอาจเป็นแรงกระตุ้นให้มีความตั้งใจและมีสมาธิในการทำงานเพิ่มมากขึ้น และผู้กู้ที่เคยมีหนี้สินมากตระหนักถึงคุณค่าของเงินและเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินนี้พอสมควร ประกอบกับมีการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดและมีการวางแผนการใช้จ่ายที่ดีขึ้น

(2.4) ผลลัพธ์

ผลการประเมินผลลัพธ์ของการดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียน ๑ จากการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่มีความเห็นว่า ภาพรวมของผลลัพธ์ทั้ง 3 ด้าน มีการดำเนินการได้ดี (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87 ปรากฏดังตารางที่ 8) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจกับความราบรื่นความสะดวกในการขอกู้ยืมมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.90 ปรากฏดังตารางที่ 8) เห็นด้วยรองลงมาว่า ด้านการพัฒนาระบบและระยะเวลาในการอนุมัติเงินกู้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87 และ 2.84 ตามลำดับในตารางที่ 8) ซึ่งสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) กับกลุ่มตัวอย่างที่เลือกสุ่มมาสัมภาษณ์จำนวน 5 คน ที่มีความเห็นว่า เงินทุนหมุนเวียน ๑ ยังเป็นที่สนใจและเป็นที่ต้องการของข้าราชการในสำนักงาน ๑ เพราะนอกจากจะช่วยแบ่งเบาภาระหนี้สินแล้ว ยังทำให้มีแรงจูงใจในการทำงาน

อย่างไรก็ตามจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับกลุ่มตัวอย่างกลับความเห็นว่า ผลลัพธ์ของเงินทุนหมุนเวียน ๑ นั้นบรรลุวัตถุประสงค์ได้ในระดับหนึ่ง ซึ่งหมายถึงเงินทุนหมุนเวียน ๑ สามารถช่วยแบ่งเบาภาระหนี้สินของผู้กู้และค่าใช้จ่ายของครอบครัว ลดภาวะความเครียดทางหนี้สิน แต่หากพิจารณาในด้านความต้องการกู้ยืมเงินของข้าราชการที่มีปริมาณมากขึ้นแล้วยังถือว่าการให้กู้ยืมเงินของเงินทุนหมุนเวียน ๑ ยังให้ความไม่ทั่วถึงและไม่เพียงพอกับความต้องการของข้าราชการในสำนักงาน ๑ ส่งผลให้ในบางปีมีข้าราชการที่มีหนี้สินส่วนหนึ่งที่พลาดโอกาสในการกู้ยืมไป เพราะกฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์การกู้เงินบางประการ เช่น เงื่อนไขการค้ำประกันวงเงินกู้หนึ่งแสนต่อคนค้ำ 1 คน และการกำหนดวงเงินกู้ไม่เพียงพอต่อหนี้สินที่มีอยู่ ทำให้ข้าราชการต้องไปกู้ยืมจากแหล่งเงินกู้ภายนอก เป็นต้น

จากการศึกษาการประเมินผลเงินทุนหมุนเวียน ๑ ครั้งนี้ทำให้เห็นว่าเงินทุนหมุนเวียนนี้มีการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้แต่ยังไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้เท่าที่ควร เนื่องจากข้าราชการยังคงมีภาระหนี้สิน ไม่สามารถปลดเปลื้องหนี้สินให้หมดไปได้ โดยสาเหตุเกิดจากตัวข้าราชการเองและระบบบริหารจัดการของเงินทุนหมุนเวียน ๑ และการกำหนดหลักเกณฑ์การกู้ยืมต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรค อย่างไรก็ตามเงินทุนหมุนเวียนนี้ถือว่ามีค่าจำเป็นและมีคุณค่าต่อข้าราชการสำนักงาน ๑ ซึ่งจากการศึกษาพบว่าเงินทุนหมุนเวียน ๑ มีผลกระทบทางตรงและทางอ้อมต่อการทำงานของข้าราชการในสำนักงาน ๑ แม้ว่าเงินทุนนี้จะมีผลกระทบทางตรงต่อคุณภาพชีวิตของข้าราชการไม่มากนัก เนื่องจากยังไม่สามารถแก้ปัญหา

หนี้สินของข้าราชการในสำนักงานฯ ได้อย่างสิ้นเชิง แต่เงินทุนนี้มีผลทางอ้อมอย่างมาก เช่น จากการสำรวจพบว่าข้าราชการในสำนักงานฯ มีความพึงพอใจในการให้ความช่วยเหลือด้านการเงินดังกล่าว ข้าราชการที่กู้ยืมเงินจากเงินทุนหมุนเวียนฯ รายงานว่าตนเองมีระดับความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้มีให้ข้าราชการที่มีหนี้สินเกิดความเครียดน้อยลงและส่งผลให้มีกำลังใจและทัศนคติในการทำงานดีขึ้น ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มความสามารถ เนื่องจากมีสมาธิในการทำงานไม่ต้องคอยวิตกกังวลในการหาแหล่งเงินกู้เพื่อนำไปชำระหนี้สิน ทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานโดยรวมสูงขึ้น ข้าราชการสามารถสนับสนุนส่งเสริมงานของสถาบันนิติบัญญัติซึ่งถือว่าเป็นงานที่มีความสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้สำนักงานฯ ขับเคลื่อนภารกิจต่าง ๆ ของสำนักงานฯ ให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถเป็นฟันเฟืองขับเคลื่อนประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้ามั่นคงต่อไป ซึ่งนโยบายให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่ข้าราชการดังกล่าวนี้ สอดคล้องกับระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. 2554 ส่วนที่ 4 การเพิ่มพูนประสิทธิภาพและเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติราชการ มาตรา 55 ให้ส่วนราชการสังกัดรัฐสภามีหน้าที่ดำเนินการให้มีการเพิ่มพูนประสิทธิภาพและเสริมสร้างแรงจูงใจให้แก่ข้าราชการรัฐสภาสามัญ เพื่อให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญมีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม คุณภาพชีวิต มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของทางราชการ

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการประเมินผลเงินทุนหมุนเวียนฯ เพื่อให้ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร กู้ยืมเพื่อชำระหนี้สินในครั้งนี้ ในภาพรวมแสดงให้เห็นว่า การดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียนฯ มีผลการประเมินที่ดีและเป็นที่น่าพอใจในทุก ๆ ด้าน ตั้งแต่ปัจจัยนำเข้า กระบวนการดำเนินงาน ผลผลิต และผลลัพธ์ ถึงแม้ว่าในแต่ละด้านจะพบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานอยู่บ้าง ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียนฯ มีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ผู้ประเมินขอแสดงความคิดเห็นเพื่อเป็นข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติต่อคณะกรรมการบริหารเงินทุนหมุนเวียนฯ ในแต่ละด้านดังต่อไปนี้

5.2.1 ด้านปัจจัยนำเข้า

- ควรทบทวน/ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารของเงินทุนหมุนเวียนฯ ให้เป็นไปตามภารกิจและหน้าที่ความรับผิดชอบที่แท้จริงตามวัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง รวมทั้งกำหนดผู้รับผิดชอบ และขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน เพื่อให้การบริหารจัดการเงินทุนหมุนเวียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น ในส่วนของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานธุรการต่าง ๆ ของเงินทุนหมุนเวียนฯ ควรมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบชัดเจน รับผิดชอบเฉพาะงานของเงินทุนหมุนเวียนฯ โดยตรง ไม่ควรให้เจ้าหน้าที่กลุ่มงานสวัสดิการรับผิดชอบทั้งในส่วนงานราชการและงานเงินทุนหมุนเวียนฯ เป็นบุคคลคนเดียวกัน

- คณะกรรมการและผู้บริหารของเงินทุนหมุนเวียนฯ ควรต้องมีบทบาท/ส่วนร่วมที่สำคัญในการบริหารพัฒนาเงินทุนหมุนเวียนฯ อย่างจริงจัง เช่น ควรมีการวิเคราะห์ถึงสาเหตุ/ข้อจำกัดที่ทำให้ผลการดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียนฯ ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และนำไปกำหนดนโยบายที่เหมาะสม เพื่อให้การ

ดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงอาจมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานว่าการปล่อยเงินกู้ไปแล้วข้าราชการสามารถปลดเปลื้องหนี้สินได้จริงหรือไม่

- ควรมีการทบทวนระเบียบ ฯ หลักเกณฑ์การกู้ยืมเงินให้มีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน เนื่องจากหลักเกณฑ์ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันถูกกำหนดขึ้นตั้งแต่ปี 2540 ทำให้มีหลักเกณฑ์บางประการอาจไม่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน เช่น การกำหนดวงเงินให้กู้ยืมสูงสุดได้คนละไม่เกิน 500,000 บาท เนื่องจากมูลค่าของเงินตามเวลา (Time Value of Money) มีการลดลงตามเวลาทำให้จำนวนวงเงินกู้เพียงเท่านี้อาจไม่เพียงพอต่อการนำไปชำระหนี้ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ดังนั้นควรมีการเพิ่มวงเงินให้สูงขึ้น ให้เพียงพอต่อการไปชำระหนี้ของข้าราชการ หากจำนวนเงินที่กู้ได้ไม่เพียงพอต่อการไปชำระหนี้ได้ทั้งหมดสามารถชำระได้เพียงบางส่วน อาจทำให้เงินกู้นี้เป็นเพียงช่องทางการเพิ่มหนี้อีกทางหนึ่งไม่สามารถช่วยปลดเปลื้องหนี้สินได้ตามวัตถุประสงค์ ดังนั้นวงเงินกู้ควรจะให้เพิ่มวงเงินสูงขึ้นโดยให้สอดคล้องกับจำนวนเงินเดือนที่ได้รับหรือจำนวนอายุราชการ เป็นต้น หลักเกณฑ์ที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ การค้ำประกันเงินกู้ที่มีการกำหนดไว้ให้ค้ำได้หนึ่งแสนบาทต่อหนึ่งคน ควรมีการลดจำนวนคนค้ำประกันให้น้อยลงหรืออาจนำเอาระบบการประกันภัยมาใช้ร่วมกับการค้ำประกันด้วยบุคคลโดยผู้กู้ต้องยอมจ่ายค่าเบี้ยประกันวงเงินกู้ เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจว่าจะไม่เกิดหนี้สูญ รวมถึงควรลดอัตราดอกเบี้ยให้ต่ำลง จากเดิมที่กำหนดไว้ร้อยละ 6 ต่อปี ซึ่งเท่ากับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของสหกรณ์ออมทรัพย์รัฐสภา ดังนั้นเพื่อให้เงินทุนหมุนเวียนนี้เป็นสวัสดิการของข้าราชการในการกู้ยืมเงินเพื่อปลดเปลื้องหนี้สินให้หมดไป ดอกเบี้ยเงินกู้ควรกำหนดไว้ที่ร้อยละ 3 ต่อปี โดยเทียบเคียงจากโครงการเงินกู้ยืมน้ำท่วมของรัฐบาลที่ให้ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมสามารถกู้ยืมเงินจากธนาคารกรุงไทยได้ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3 ต่อปี ทั้งนี้เพื่อให้ข้าราชการลดภาระการจ่ายดอกเบี้ยลง และมีโอกาสปลดเปลื้องหนี้สินที่มีอยู่ให้หมดไปได้ และควรกำหนดนโยบายไม่ให้มีการกู้ยืมซ้ำ เพื่อให้ข้าราชการตระหนักและเห็นคุณค่าของแหล่งเงินกู้

5.2.2 ด้านกระบวนการ

- การบริหารจัดการเงินทุนหมุนเวียน ฯ ควรมีระบบการดำเนินงานในด้านการจัดสรรเงินกู้ยืมให้มีความรวดเร็วมากขึ้น ควรมีการกำหนดวัน/เวลา ในการยื่นกู้หรือระยะเวลาในการอนุมัติเงินกู้ให้มีความชัดเจนเพื่อให้ข้าราชการที่มีความประสงค์จะยื่นกู้ และที่ยื่นกู้ไว้ทราบสถานะความเคลื่อนไหวของเงินกู้ได้ เพื่อจะได้มีการวางแผนการใช้เงินได้ถูก

- ควรมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารการดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการได้รับทราบข้อมูลข่าวสารของเงินทุนหมุนเวียน ฯ โดยอาจทำเป็นเว็บไซต์เพื่อประชาสัมพันธ์หรืออาจจะมีบอร์ดเพื่อปิดประกาศข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ของเงินทุนหมุนเวียน เป็นต้น

- ควรมีการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานจากการอนุมัติเงินกู้ยืมไปแล้วทำให้ข้าราชการ ปลดเปลื้องหนี้สินได้ตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งเงินทุนหมุนเวียน ฯ หรือไม่

- ควรมีการสำรวจความต้องการกู้ยืมเงินของข้าราชการ หรืออาจจะให้ข้าราชการที่มีความประสงค์จะขอกู้ยืมเงินมาลงทะเบียนหรือยื่นความประสงค์ไว้ก่อน เพื่อให้สามารถประมาณการจำนวนเงินที่จะปล่อยกู้ในแต่ละปีได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการกู้เงินของข้าราชการ

- ควรมีการจัดโครงการจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการรู้จักใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์ให้สำหรับข้าราชการที่จะกู้เงินจากเงินทุนหมุนเวียน ฯ หรืออาจนำเสนอโครงการดังกล่าวให้สำนักพัฒนาบุคลากรจัดขึ้นในโอกาสที่เหมาะสมให้กับข้าราชการในสำนักงาน ฯ เพื่อเป็นการสร้างจิตสำนึกที่ดีในดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงและให้ข้าราชการได้ตระหนักถึงการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย รู้จักใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็น เพื่อลดการไปก่อหนี้สินที่จะก่อให้เกิดปัญหาในอนาคต โดยเฉพาะข้าราชการที่บรรจุใหม่ที่ยังไม่มีหนี้สิน

- ควรมีมาตรการป้องกันไม่ให้ข้าราชการและลูกจ้างที่มากู้ยืมเงินของเงินทุนหมุนเวียนไปแล้วไปสร้างหนี้สินเพิ่ม โดยอาจมีการทำเป็นข้อตกลงระหว่างสำนักงาน ฯ กับข้าราชการที่จะมากู้ยืมเงินทุนหมุนเวียน ฯ ว่าหากได้รับการอนุมัติเงินกู้ของเงินทุนหมุนเวียน ฯ ไปแล้วห้ามไปก่อหนี้สินเพิ่มเติมอีกภายหลังภายในปีตามความเหมาะสม

5.2.3 ด้านผลผลิต

- ควรมีการสร้างแรงดึงดูดให้ข้าราชการมากู้เงินทุนหมุนเวียนแทนที่จะไปกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินกู้ภายนอก เพื่อเป็นการนำเงินที่ค้างอยู่ในบัญชีออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์และเกิดการหมุนเวียนในระบบ โดยอาจจะกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ให้ต่ำกว่าท้องตลาดทั่วไป

5.2.4 ด้านผลลัพธ์

- ข้าราชการในสำนักงาน ฯ ควรมีความสนใจติดตามข่าวสารของกองทุนหมุนเวียน ฯ และการประชาสัมพันธ์อื่น ๆ ซึ่งจะทำให้สามารถเตรียมการดำเนินการในเรื่องเอกสารและขั้นตอนต่างๆได้อย่างทันกำหนดเวลา ไม่ควรรอเป็นผู้รับข่าวสารแต่เพียงฝ่ายเดียว รวมถึงมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในช่องทางที่คณะกรรมการ ฯ จัดทำขึ้น เพื่อให้คณะกรรมการ ฯ ทราบถึงความต้องการที่แท้จริงของข้าราชการและนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียน ฯ ให้มีความเหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อข้าราชการอย่างแท้จริง นอกจากนี้ข้าราชการควรมีการวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดมัธยัสถ์ ไม่ฟุ่มเฟือยในสิ่งที่ไม่จำเป็น และใช้จ่ายเงินที่ได้กู้ยืมมาตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

บรรณานุกรม

- กนกวรา พวงประยงค์. 2554. การประเมินผลกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา: กรณีศึกษา สถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. 2557. รายงานผลการตรวจสอบรับรองการเงินของเงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกู้ยืมเพื่อชำระหนี้สิน. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. 2557. รายงานผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการดำเนินงานของเงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนกู้ยืมเพื่อชำระหนี้สิน. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. ผลการสำรวจภาวะการครองชีพของข้าราชการพลเรือนสามัญ ปี 2555. [ระบบออนไลน์]. สืบค้น 15 ธันวาคม 2557 . จาก http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/themes/theme_2-7-2.html.
- สำนักงาน ก.พ. 2553 โครงการศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของข้าราชการพลเรือนสามัญ (The Study of Level of Quality of Life among Civil Service Officers). [ระบบออนไลน์]. สืบค้น 17 ธันวาคม 2557 จาก http://www.ocsc.go.th/ocsc/th/index.php?option=com_content&view=article&id=2717&Itemid=304.
- รัฐบาลไทย. การปรับบัญชีเงินเดือนข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ. [ระบบออนไลน์]. สืบค้น 23 ธันวาคม 2557 จาก <http://www.thaigov.go.th/th/government-th1/item/88226.html>.
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2546. บทวิเคราะห์และเสนอแนะเชิงนโยบายแห่งรัฐการดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครู ของคณะกรรมการตรวจสอบภาคราชการ [ระบบออนไลน์]. สืบค้น 25 ธันวาคม 2557 จาก www.check.moe.go.th/Policy_paper/Policy_paper4.doc.
- กรมบัญชีกลาง. 2557. รายงานผลการประเมินผลการดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี 2554-2556. [ระบบออนไลน์]. สืบค้น 17 กุมภาพันธ์ 2558. จาก <http://www.cgd.go.th/wps/portal/CGDInfo/AccountsAudit/OffBudget/Services/RevolveManage/Service>

ต้นฉบับไม่มีภาคผนวก